

Prof. Dr.
İhsan Süreyya Sırma

Bütün Eserleri 2

İslâmi Tebliğin Mekke Dönemi ve İşkence

50. BASKI

İslâm Öncesi Mekke Dönemi ve Hz. Muhammed, Beyan Yayınları'nın 93. kitabı olarak yayına hazırlandı; dizgi ve sayfa düzeni Ahmet Yanar; kapak Yusuf Kot; baskı ve cild Erkam Yay. San. Tic. A.Ş. (Sertifika: 19891 İkitelli OSB Mh. Atatürk Bulvarı Haseyad 1. Kısım No: 60/3 C Başakşehir - İstanbul Tel: +90 212 671 07 00 -Pbx-) tarafından gerçekleştirildi ve Aralık 2016'da İstanbul'da yayımlandı.

ISBN 978-975-473-031-9

Sertifika No: 14723

30. BASKI

BEYAN YAYINLARI
Ankara Cad. 21 • 34112 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: +90 212 512 76 97 - Tel-Faks: +90 212 526 50 10
www.beyanyayinlari.com.tr / beyanyayinlari@gmail.com
www.facebook.com/beyanyayinlari
www.twitter.com/beyanyayinlari

B Ü T Ü N   E S E R L E R İ   2

Prof. Dr. İhsan Süreyya Sırma

İslâmî Tebliğin Mekke Dönemi ve İşkence

BEYAN

İçindekiler

13. Baskının Önsözü

İslâmî Tebliğin Mekke Dönemi ve İşkence adlı küçük araştırmamızın yayınlanmasından bu yana, on sene geçti.

Bu on sene zarfında, hem dünyada akıl almaz değişiklikler oldu hem de bu arada söz konusu kitabımız hakkında bir çok okuyucumuzun intibalarını aldık. Ve gördük ki, kısaca "İşkence" diye bilinen kitabımızı yeniden ele almak, bazı müphem noktaları daha ayrıntılı izâh etmek ve nihâyet, o dönem tarihi hadiselerinin -kısa da olsa- yeni yorumlarını yapmamız kaçınılmaz bir olgu haline gelmiş...

Bunun üzerine, kitabımızı tekrar okuyarak, gerek imlâ ve gerekse matbaa hatalarını düzeltmeye çalıştık; diğer yandan da, bazı yeni ilâvelerde bulunduk.

İngiltere'de faaliyetlerini başlatan Salman Rüştü'nün, bütün İslâm dünyasında başlattığı fitne, Amerika'da ortaya çıkan ve kendisini "peygamber" olarak ilân eden Reşit Halife denen bâtıl din kurucusunun dinsel anarşisi ve nihâyet, "tevhid için Hz. Muhammed (s.a.s)'i kabul etmek gerekmez" diye sapık fikirler üreten çağdaş tefsircilerin (!) ortaya çıkması, biz müslümanlar için, Resûlullah (s.a.s)'in hayatı ve mücâdelesinin çok daha iyi bilinmesinin zorunluluğunu bir daha gözler önüne sermiştir.

Bu kabil mürtedler, tarihin her döneminde ortaya çıkmış, bundan sonra da çıkmaya devam edeceklerdir.

Kötü emellerini, çok karanlık ortamlarda yürüten bu menfaat grupları, Kur'an ve Sünnet'i eleştirmekle başlayıp; müslüman âlimlerinden olumlu reaksiyonlar görmeyince de, dinlerini, yâni dinsizliklerini apaçık ve müslümanları hiçe sayarak ortaya koyuyorlar!...

Bazı loca ve kulüplerin, çağdaş müslüman âlimi diye lânse edip şöhretleştirdikleri kimileri de çıkmış; evrensel din -hangi dine girdiğini söylemiyor- adına sosyete partilerinde mistik -karışık dememek için- vaazlar verip, İslâm'ın devletinin olmadığından dem vuruyor. Bir kaç sosyete madamı karşısında basireti kapanan bu nevzuhur, Resûlullah (s.a.s)'in, Hz. Ömer'in, Abbasilerin, Osmanlıların ve daha bir çok İslâm Devletinin varolmuş olabileceklerine tahammül edemediğinden, inkâr ediyor ve kilise mantığı yürüterek, İslâm'ı camiye hapsetmek istiyor ki; devlet başkalarının olsun ve onlar güden, müslümanlar da daima güdülenler olsun!...

Çok şükür ki, sağduyulu müminler, bu oyunun çabuk farkına vardılar da; onları dışlamasını bildiler...

Onların dinleri kendilerine olsun sevgili okuyucum. Biz müslümanlar olarak, imân ediyoruz ki; Hz. Muhammed (s.a.s)'siz bir İslâm'ı düşünmek mümkün değildir. Onun için O'nun Sünneti'ne düşman olanlar, aslında O'nun ve İslâm'ın da düşmanlarıdırlar da şimdilik kendilerini kamufle için, suretâ Kur'an'a sarılıp, "Tek kaynak Kur'an'dır" deyip, onun âyetleri dışında bir şeyi yâni Hz. Peygamber (s.a.s)'in Sünneti'ni kabul etmemektedirler...

Onlar, diledikleri kadar "Araptır" deyip Resûlullah (s.a.s)'i sevmesinler, ne çıkar? Ebû Cehil, Ebû Leheb de onu sevmediler... Bu çapulculara rağmen, ne kadar dejenere olmuşlarsa da, bugün dünya nüfusunun beşte biri onu seviyor: Velev kerihe'l-kâfirûn!...

Resûlullah (s.a.s), bu tipleri ne güzel bize haber vermiş. Şöyle buyuruyor Hz. Peygamber (s.a.s):

"Bir gün gelecek, sizden bazıları koltuklarınızın üzerinde yayılacak ve benim yapılmasını emrettiğim, ya da yasakladıklarım kendilerine söylenince, "Bilmiyorum, Allah'ın Kitabında varsa uyarım, (yoksa uymam) diyecekler."[1]

Hz. Muhammed (s.a.s)'e itaat etmek, o kadar zorunludur ki, Allahu Te'âlâ, onun yanında yüksek sesle konuşulmasını bile menetmiştir. Nerde kaldı ki, Sünneti'ne uyulmasın.

Allahu Te'âlâ şöyle buyuruyor:

"Ey inananlar! Allah'ın ve Peygamber'in önüne geçmeyin; Allah'tan sakının; doğrusu Allah işitir ve bilir. Ey inananlar! seslerinizi, Peygamber'in sesini bastıracak şekilde yükseltmeyin. Birbirinize bağırdığınız gibi, onunla da bağırarak konuşmayın ki, amelleriniz boşuna gitmesin. Seslerinizi Peygamberin yanında kısan kimseler, Allah'ın gönüllerini takva ile imtihân ettiği kimselerdir. Onlara mağfiret ve büyük ecir vardır."[2]

Bazı kendini bilmezlerin dedikleri gibi Resûlullah (s.a.s), herhangi birimiz gibi bir insan olsaydı; Allah neden ona bu ayrıcalığı tanısın?

Bir başka âyette de Allah (c.c) şöyle buyuruyor:

"Peygamberi, kendi aranızda birbirinizi çağırdığınız gibi çağırmayın!"[3]

Kur'an-ı Kerim'de Allah'a ve Resûlü'ne itaatı birlikte zikreden onlarca âyet varken, hâlâ Resûlullah (s.a.s)'in Sünneti'ni kâle alma-

1 İmâm Şafii, *er-Risâle*, Mısır, 1969, s.51-52.
2 Kur'an-ı Kerim, Hucurat suresi, 1-3.
3 K.K. Nur suresi,63.

yan bu güruha, tekrar ihtida etmeleri dileğimizle şu âyeti hatırlatmak istiyoruz:

"Peygamber'e itaat eden, Allah'a itaat etmiş olur. Kim yüz çevirirse bilsin ki, Biz seni onlara bekçi göndermedik."[4]

Bizim de ilk ve son sözümüz odur ki, kim Resûlullah (s.a.s)'e karşı gelir, O'nun Sünneti'ni tanımazsa, onun İslâm'da yeri olmayıp, artık o kendi çıkarları için, kendisi gibi Resûlullah (s.a.s)'e düşman olan gayrımüslimlerin emrinde olan ve onların batıl dinlerine hizmet eden ve Hz. Peygamber (s.a.s) vasıtasıyla insanlığa gelen son din İslâm ile mücâdele eden görevlilerdirler...

Biz onların dinlerine, inançlarına karışmıyoruz. Umulur ki onlar da kendilerine ait olmayan İslâm hakkında konuşmamayı, onu tahrif etmemeyi öğrenirler bir gün...

Onların dini onlara, bizim dinimiz bize!..

4 K.K. Nisa suresi, 80.

Giriş

Araştırmamızın bu bölümünde İslâmî tebliğin Mekke dönemini incelerken, bilhassa Müslümanlara yapılan işkenceden söz edeceğiz. Muhtemelen, "İşkencenin tebliğle ne alâkası var?" diye sorulacaktır. Ancak, insanlık tarihindeki çeşitli hadiseler, çeşitli inanç ve ideolojiler ve bunlarla ilgili insan davranışları incelendiğinde, bu iki kavramın birbiriyle ne kadar yakından ilgili olduğu kolayca görülecektir.

Kanaatimizce, bu iki terim, tarihin seyri içinde, birbirine o kadar girifttir ki, biri nerede varsa, öteki de orada vardır. Fakat bunların yan yana bulunuşu, birbirlerini sevdiklerinden, birbirlerinden hoşlandıklarından değil; bilâkis her biri kendi açısından, diğerine düşman olduğu için, yekdiğerini terk edememektedirler. Adetâ birbirini kovalamaktadır bu iki akım...

Meseleyi biraz daha daraltırsak, bu iki cereyana, aksiyon (tebliğ) ve reaksiyon (işkence) diyebiliriz herhâlde. Zira birincisinde bir hareket, bir eylem; öbüründe ise bu hareket ve eylemi durdurma çabası mevcuttur.

Tebliğin gayesi, inanılan davayı neşir ve bu neşir hareketinde sebât; işkencenin gayesi ise, bu davadan taviz kopara kopara, onu yok etmektir.

Tebliğin çok çeşidi olduğu gibi, işkencenin de çok türü vardır.

Biz bu araştırmada, sadece Hz. Muhammed (s.a.s) ile ashabının tebliğlerini ve bu tebliği yaparlarken çektikleri işkenceleri göreceğiz.

Tebliğin kelime manası, bir haberi başkalarına bildirmek, ıstılah manası ise, Allah'ın emirlerinin kullarına ulaştırılması demektir.

O hâlde, tebliğden maksat, Allah'ın istediği şekilde yaşamayı insanlara öğretmektir ki, Hz. Muhammed(s.a.s)'e kadar olan Peygamberlerin hepsi, bununla görevlendirilmişlerdir.

Allahu Te'âlâ, Âdem(a.s)'ı yarattıktan sonra, onu Kendisi'ne halife ilân ederek, onun şahsında insanı şereflendirdi ve diğer bütün yaratıklardan üstün kıldı.

Kur'an-ı Kerîm, bu hadiseyi şöyle naklediyor:

"Biz emâneti, göklere, yere ve dağlara arz ve teklif ettik de, onlar bunu yüklenmekten çekindiler. İnsan(a gelince, o tuttu) bunu sırtına yüklendi. Çünkü o çok zalim, çok cahildir."[5]

Hz. Âdem'e teklif edilen bu *emânet* hakkında çeşitli rivayetler olmasına rağmen bunlardan en çok kabul edileni, Allah'ın emir ve nehiylerine uymaya davet etmek, yâni tebliğ etmektir. Bu, ağır bir yük olduğundan, bütün mahlûkat böyle bir mesuliyet altına girmek istemediği hâlde, Hz. Âdem(a.s)'ın şahsında bu kutsal vazifeyi kabul eden insan, böylece yaratıkların en şereflisi/*Eşrefu'l-mahlûkat* olmuştur.

Ayet-i Kerîme'den de anlaşıldığı gibi, bizzat insan yâni Hz. Âdem, Allah'ın halifesi olmayı kabul etmiş ve mes'uliyeti yüklenmiştir. İşte bugünkü insanlığın tarihi, Hz. Âdem'in bu mes'uliyeti yüklenmesiyle başlar.

Allah'ın insana verdiği bu şeref o kadar büyük bir ehemmiyeti hâiz idi ki, melekler bile insanın Allah'a *halife* seçilmesine üzülmüş ve adetâ insanı kıskanarak Allah'a şöyle niyazda bulunup, üzüntülerini ifade etmişlerdi:

5 K.K. Ahzâb sûresi, 72.

"Hani Rabbin meleklere "Muhakkak ben yeryüzünde bir halife/bir insan yaratacağım" demişti. (Melekler) de "Biz seni hamdinle tesbîh ve seni takdis (ayıplardan, eş koşmaktan, eksiklikten tenzih) edip dururken (yerde) orada bozgunculuk edecek, kanlar dökecek kimse mi yaratacaksın?" demişlerdi. Allah da: "Sizin bilmediklerinizi herhâlde ben bilirim" demişti."[6]

Cenâb-ı Allah'ın bu büyük lütfuna mazhar olan insan, bu şerefli mes'uliyeti yüklendiğine söz vermiş ve buna şahadet etmiştir:

"Hani Rabbin Âdemoğullarından, onların sırtlarından zürriyetlerini çıkarıp kendilerini nefislerine şahit tutmuş, "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" demişti. Onlar da: "Evet (Rabbimizsin) şahit olduk demişlerdi."[7]

Hz. Âdem (a.s)'ın bu büyük emanet ve mes'ûliyeti yüklenmesiyle beraber İslâm'ı tebliğ tarihi başlamıştır ki, bu, aynı zamanda insanlık tarihinin de başlangıcıdır. Ve bu anlamda Müslümanların Tarihi, tüm dünya tarihidir. Çünkü Hz. Âdem (a.s) sadece ilk peygamber değil, aynı zamanda ilk Müslümandır. Ve ilk insan olması hasebiyle de insanlık tarihi onunla başlamıştır.

"Allah'ın yanında tek makbul din İslâm[8], Hz. Âdem (a.s) da Allah'ın peygamberi olduğundan, o, aynı zamanda ilk İslâm peygamberidir de... Zira Allah:

"Peygamberlerimiz arasında bir fark gözetmeyiz"[9] buyuruyor.

Böylece Hz. Âdem (a.s)'la başlayan Müslümanların tarihi, yâni insanlık tarihi, onun oğulları Hâbil ve Kâbil zamanında iki kutba ayrılmış ve bu iki kutup günümüze kadar gelmiş, Kıyamete kadar da

6 K.K. Bakara sûresi, 30.
7 K.K. A'râf sûresi, 172.
8 K.K. Âl-i İmrân sûresi, 19.
9 K.K. Bakara sûresi, 285.

sürecektir. Bu iki kutup, hakk ile bâtıl; başka bir deyişle "din" ile "din dışılık" kutuplarıdır.

Hâbil kutbunda olanlar, daima Hakk'ı yâni Allah'ın emirlerini; Kâbil kutbunda olanlar da daima Tağut'u, yani Allah düşmanlığını savunmuşlardır. Allah'ın emirlerinin tatbikini savunanlar daima hakk'ı tebliğ; tağut davasını güdenler, yâni Allah'ın emirlerine karşı sömürü düzenlerini yürütenler de daima bu tebliği yapanlara işkence yapmışlardır. Ve tarih, bu mücadelenin olmadığı hiç bir döneme tanık olmamıştır!

Çünkü Kâbil, insanlık tarihinde hem zulmün, hem katlin sembolü ve öncüsü olmuştur. Bir hadis-i şerifte şunları okuyoruz:

"Resûlullah (s.a.s) şöyle buyurdu: "Zulümle öldürülüp onun kanının günâhından Âdem'in birinci oğlu (Kâbil) hesabına pay ayrılmamış hiçbir kişi yoktur. Çünkü Âdem'in o oğlu, cinâyeti âdet edenlerin birincisi olmuştu."[10]

Âdem'in ilk çocukları arasındaki bu hak-bâtıl mücadelesi hakkında kitaplarda çok değişik rivâyetler[11] vardır ki biz burada bu ayrıntılara girmiyoruz.

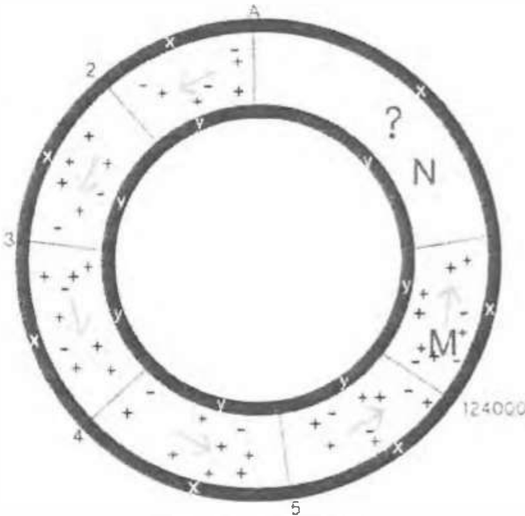
Kâbil, insanlık tarihinin ilk katili, ilk hak tanımayanı, ilk zâlimidir. Çünkü hakkına razı olmayıp, başkasına ait olana sahip olmak istedi. İstediğini elde edemeyince de, çıkarı için, en yakını olan kardeşini öldürdü. Bu hareketiyle de, insanlık tarihinde, geçmiş ve gelecek bütün katillerin, zâlimlerin, hak yiyicilerin, diktatörlerin ve sömürücülerin ilki oldu...

10 Müslim, *Sahih*, Kitap, 28.

11 Ayrıntılar için bk. K.K. Mâide sûresi, 28-31; Taberî, *Tarihu'l-Umemi ve'l-Mulûk* (Bundan sonra kısaca "Tarih" olarak geçecek), I, 137 vd; İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 36-37; Ya'kubî, *Tarih*, Beyrut, 1960, I, 6-7; İhsan Süreyya Sırma, *İslâm ve Tarih*.

Öyle anlar olmuştur ki, Hz. Âdem (a.s)'ın şahsında Allah'a kulluk yapacaklarına dair o büyük emaneti, yâni mes'ûliyeti yüklenen insan; Allah'ı unutmuş, insanlara, heykelleştirdiği putlara, hayvanlara kulluk etmiş, onlara tapınmıştır. Böyle olduğu içindir ki, Allah, insanoğlunu varlıkların en güzeli, en şereflisi/"*ahsen-i takvim*"[12] olarak yarattığı halde, bilâhare onu en aşağılık/"*esfele-sâfilin*"[13] derecesine indirmiştir.

Görülüyor ki, din/İslâm ve insanlık, iç içe, girift bir haldedir. Her ikisi üzerinde mutlak bir tasarruf sahibi olan Allah; insanı kendisine kulluk etmesi için yaratmış ve bu kulluğun nasıl yerine getirileceği hususunda da İslâm'ı insana hayat nizamı, hayat düzeni olarak vermiş ve bu nizamı açıklamak, tebliğ etmek üzere de peygamberler göndermiştir. Bunu bir tabloda gösterecek olursak aşağıdaki şekil karşımıza çıkar:

İnsanlık tarihinin akış süreci

12 K.K. Tîn Sûresi, 4.
13 K.K. Tîn Sûresi, 5.

(A) noktasında Hz. Âdem'in yaratılmasıyla insanlık tarihi başlamış ve şekilde gösterilen ok istikâmetindeki zaman yatağından akıp gelmiş ve akmasına bir müddet daha devam edecektir. İnsanoğlu, dairenin (x) ve (y) yayları arasında akan tarih yatağından dışarıya çıkamamakta ve dini, düşüncesi, ırkı, yapısı, ideolojisi ne olursa olsun, bu selin içinde akmaya devam etmektedir. Dolayısıyla inananı, inanmayanı iç içedir. Ancak bu akışın düzenini göstermek (ki bu düzen Allah'ın istediği düzendir) için, yâni bu düzenin nasıl kurulacağı, yeniden tesis edilecek olan bu nizamın, emir ve yasaklarını tebliğ etmek üzere Allahu Te'âlâ, tarihin 2, 3,... 124.000. noktalarında yeni peygamberler göndermiştir.

Sayılarının 124.000 olduğu rivâyet edilen bu peygamberler, devamlı olarak insanları "Allah'a kul olmaya" davet edip Tağut'tan yâni Allah'a ve O'nun buyruklarına ters düşen her şeye tapmaktan alıkoymaya çalışmışlardır.

Bu yolda her türlü işkence ve zorluklara maruz kalan peygamberler, davalarından vazgeçmemişler, dayak yeme, sürülme, zindana atılma ve öldürülme pahasına tağutlarla mücadeleye devam etmişlerdir.

Tağut rejimleri; insanları, Allah'ın istediği gibi yaşatmaktan başka hiçbir gayeleri olmayan peygamberlerle devamlı olarak uğraşmış, Allah'ın mesajının insanlara ulaşmasına mânî olmuşlardır. Bu tarih yatağında, tağutlar, -yâni Allah'a karşı olan her şey- hiçbir zaman inananları rahat bırakmamış ve her iki taraf arasında sürekli bir mücadele olmuştur. Tebliğ-işkence mücadelesi... Bu mücadele Hak-bâtıl mücadelesidir, Peygamber-tağut çatışmasıdır, Allah nizamını isteyenlerle, tağutlar nizamını arzulayanlar arasındadır ve Kıyamet'e dek sürecek bir kavgadır...

İşte günümüze kadar, zaman yatağı içinde akmış olan bu iki kutup insan arasındaki mücadele tarihi oluşturmuştur. Böylece süregelen insanlık tarihi, tablodaki (M) noktasına gelmiş ve önünde çok kısa bir müddet olan (N) zaman dilimi kalmıştır. Yâni insanlık ve dolayısıyla tarih, (N) zaman diliminin bitmesiyle son bulacak ve inananların tabiriyle Kıyamet'e gelinmiş olacaktır.

İşte geriye kalmış olan bu (N) zaman dilimini, Allah'ın arzuladığı şekilde yaşamak için, insanoğlunun geçmişi, yâni tarihi çok iyi bilip değerlendirmesi, yorumlaması lâzımdır. Bunun en güzel yorumunu da Kur'an ve onun tatbikçisi Hz. Muhammed (s.a.s) yapmıştır. Ve insanlar -istemese de- bunun hesabını vereceklerdir.

Böyle bir hesap günü olmazsa, dünya ezilmişlerinin, Kur'an'ın tabiriyle "*mustad'afların*" hakkını kim soracaktı? Dünya müstekbirlerinin, sultanlarının, diktatörlerinin ve emperyalist süper güçlerin öldürdükleri, piramitlerini yükseltmek için çamur ve harç olarak kullandıkları, köle diye hayvanlardan da aşağı muamelelere tabi tuttukları masum insanların hesabını kim soracaktı? Keyifleri için insan yakan, Lübnan'ın *Şabra* ve *Şatîla* bölgelerinde, çoluk- çocuk, genç-ihtiyar demeden insanları katliâma tabi tutan Yahudi ve Hıristiyan çetecilerden, tüm insanlık vasıflarını yitirerek, kundaktaki bebekten, ağıldaki keçiye kadar her türlü canlıyı yok etmek için, efendileri Amerika, Rusya ve Avrupa'nın kendisine hediye (!) ettikleri kimyasal silahları acımasızca ve "Hülâgu'ca", "Cengiz'ce", "Hitler'ce", "İsrail'ce" bütün vasıfları üzerinde toplayıp Halepçe üzerine yağdıran "*esfele-safilin Saddam*"dan; Afganistan ve Çeçenistan'da batıl dinleri olan komünizmin gereği olarak, tank paletleri altında Müslümanları katleden Ruslardan ve başka bir bâtıl din olan Kapitalizm'in gereğini yerine getirmek için, Rusları destekleyen Amerikalılardan; yerden

yüzlerce metre yükseklikteki helikopterlerden Cezayirlileri yere salıveren Fransız canavarlarından, milyonlarca Kızılderili'yi kurşunlayan ve Irak'ı harabeye çeviren Amerikan faşizminden ve onun hempalarından kim hesap soracaktı? Tabii ki Allah soracak!

Fransız emperyalizmine karşı bağımsızlık savaşı verip Fransızlar tarafından yakalanarak kamplara kapatılmış olan Cezayirlileri sırf kendi gazetesinin tirajını yükseltmek için "sansasyon haber" üretmek gayesiyle -tıpkı Afganlı mücâhidlerin mücadelesini haber yapıp sömüren Batı'lı gazeteciler gibi- ziyârete giden, *Christiana Lilliestierna*, kamptaki gezi izlenimlerini şöyle anlatıyor:

"...Şimdi de yedi yaşlarında bir erkek çocuğuyla beraberim. Vücudu yara bere içinde. Anasını, babasını ve kız kardeşlerini önce tartaklayan, sonra da öldüren Fransız askerleri, onu da tellerle sımsıkı bağlamışlar. Bir teğmen de, görsün ve gördüğü şeyleri uzun süre hatırlasın diye, çocuğun gözlerini elleriyle açık tutmaya çalışmış.

Dedesi, bu kampa getirmek için beş gün beş gece sırtında taşımış onu.

Çocuk diyor ki: "Bir tek şeyi istiyorum: bir Fransız askerini küçücük parçacıklara kadar kıtır kıtır doğramak."[14]

Fakat böyle bir gün, yâni hesap günü, yâni herkesin dünyada yaptıklarının hesabını vereceği Kıyamet günü olmasaydı, bu hakları yenmiş olan zavallı insanların "ah"ları tarih selinin diplerinde kaybolup gidecekti, unutulacaktı. Ama bunları unutmayan, tahayyül edilebilecek en küçük haksızlığın bile hesabını soracak olan, kendi yolunu bırakıp tağutların yoluna saplananlara hak ettikleri cezayı verecek olan bir Allah var...

O gün gerçek iyi, gerçek kötüden ayrılacak herkesin ne olduğu ortaya konacaktır. Münâfık kim, sömürgeci kim, Müslüman kim,

14 Franz Fanon, *Cezayir Bağımsızlık Savaşının Anatomisi*, İstanbul, 1983, s. 12.

kâfir kim, mazlum kim, mürteci kim, müfteri kim, ilerici kim, gerici kim; yobaz kim, bağnaz kim, kâfirlerin, yâni emperyalistlerin keyfi için Müslümanları ezen, onları, "dininizi siz değil, ben bilirim!" diye alaya alan ve bunların her buyruklarına boyun eğip, karşı çıkmayan ve buna rağmen Müslüman geçinenler, hatta namaz kılanlar kim, belli olacak ve netice itibariyle dünyaya gelmiş olan her insan, gerçek kimliğiyle ortaya çıkacak; ölümden sonra dirilen bu şaşkın insanlar, o gün akıbetlerini düşüneceklerdir.

Rabbine karşı, ömrünü isyanla geçirenler, kendilerine vazife verilmiş gibi Müslümanlara işkence yapanlar, onlara hiç yoktan soruşturmalar açtırıp, ailelerini sefil bırakanlar ve de iki günlük dünya makamı için Allah düşmanlarının emirlerini "*veliyyi nimet*" sayanlar, bu ilâhî mahkemede, dünyada iken yaptıkları fiiller, bir sinema filmi gibi en ince teferruatına varıncaya dek bir bir gözler önüne serildiğinde, "eyvah! keşke bu hayatım için daha önce bir şeyler yapsaydım"[15] diye feryâd edecek, fakat bu feryâdı, ona hiçbir yarar sağlamayacaktır. Ne kendilerini memnun etmek için Müslümanları jurnallediği makamlar, ne de Allah davasını fedâ ettiği maddi menfaatler onu kurtarabilecektir. Allah'ın davasını yaymaya, tebliğ etmeye çalışanlara karşı müşriklerin emrine girmiş olan, dünyalık için amirlerinin direktiflerini, Allah'ın davasına tercih eden namazlı münâfıkların durumu da farklı olmayacaktır. "Şu makamda kalayım da, şu altımdaki koltuk devam etsin de, temsil ettiğim İslâm dinine ve onu anlatmaya çalışanlara ne olursa olsun!.. Makamım için gerekirse, Müslümanlara soruşturmalar açar cezalar bile veririm. Yeter ki âmirim, *ulu'l-emr*'im razı olsun, beni bu makamdan atmasın!.." diye konuşanların hallerinin ne olacağını Rabbim bilir.. Amerika'nın keyfi için Müslümanlarla

15 K.K. Fecr Sûresi, 24.

savaşmaya yeltenenler, onların ülkelerini işgâle kalkışanlar, nasıl hesap verecekler Allah'a? "O gün Cehennem getirilir, insan yaptıklarını birer birer hatırlar. Fakat bu hatırlamanın ne faydası var!"[16]

Bu zavallılar bilmiyorlar ki, makamlar geçicidirler... Bir gün onların da burunlarının yere sürtüleceğini bir bilseler?..

Bir Fransız dergisinde, şunları okumuştuk:

"İran İslâm devriminden önce, Şah'ın istihbarat teşkilatı olan *Savak,* bir hocayı yakalayıp müdürlerine götürür. Müdür; hocanın yere yatırılmasını ve makamına kadar, köpekler gibi getirilmesini emreder. Hoca, tüfek dipçikleriyle yere yatırılır ve yerde sürülerek müdürün önüne getirilir.

Müdür ona şöyle der:

- Söyle bakayım hoca, şimdi var mı seni benim elimden kurtarabilecek bir güç, bir kuvvet? İnancın seni kurtarsa ya! Ne susuyorsun, söyleyecek bir şeyin yok mu? Nereye gitti o imân dediğin şey? Konuşsana!

Ağzı kanlar içerisinde olan hoca, başını yukarı kaldırır ve Şah'ın baş komiserine şöyle der:

- Ben, öyle bir Allah'a inanıyorum ki, beni senin yerine, seni de benim yerime koymaya kâdirdir!

Bunun üzerine hiddetlenen savak ajanı;

- Götürün bu yobazı, işkenceye vurun! emrini verir.

Devrim olur; işkencede ölmemiş olan hoca, mahkeme başkanlığına getirilir. Akabinde de, toplanan savak ajanları muhakeme edilmek üzere onun huzuruna getirilir. Hoca, kendisine işkence yapan polis müdürünü tanır ve ona şöyle der:

- Bana birkaç ay önce makamında söylediklerini hatırlıyor musun? Ajan konuşmayınca, hoca şöyle devam eder:

16 K.K. Fecr Sûresi, 23.

- Biz sizin gibi değiliz. İşkence yapmayız; Çünkü işkence yaparak öldürme, İslâm Dini'ne göre haramdır! Şimdi, işkence yapa yapa öldürdüğün yüzlerce insana karşı, götürülüp kurşuna dizileceksin!..

Allah'ı bırakıp, insanlara kul olmuş olan Müslümanlar, Kur'an'ı okumuyorlar ki şu âyet onların gözlerini patlatırcasına açsın ve belki kurtulsunlar!

Kur'an şöyle buyuruyor:

"Orada nice bahçeler, pınarlar, ekinler, güzel makamlar, eğlenip durdukları nimetler bıraktılar. Bu böyledir; onları başkalarına miras bıraktık. Ne gök, ne yer onların üstüne ağlamadı. Onlara (aman ve) mühlet verilmedi."[17]

İnsanlar, Allah'a verecekleri hesabı nasıl düşünmezler? Kur'an, bu dehşet verici sahneyi şöyle anlatıyor.

"Yeryüzü zelzeleye kapılıp, parça parça dağıldığı zaman, Rabbin (in emri) geldiği, melekler de saf saf (indiği zaman) ki o gün cehennem de getirilmiş olacak; insan o gün (yaptığı bütün günâhları) hatırlayacak. Fakat bu hatırlamadan ona ne (fayda)? "Ah, diyecek; keşke hayatım için önceden (Allah'ın istediği gibi) yapsaydım. Artık o gün (Allah'ın) azabı gibi hiçbir kimse azab yapamaz."[18] Ve yaratılmış olan herkes bu ilâhî mahkemeye göre hak ettiği ceza veya mükâfatı bulacaktır.

İçlerinde şeytana ve dışlarındaki tağutlara kul olanlar neler çekecek, kim bilir?

Allah şöyle buyuruyor:

"Hükümranlık elinde olan Allah yücedir ve O her şeye kadirdir. Hanginizin (Allah yolunda) daha iyi amel yaptığını imtihan için, ölümü ve dirimi yaratan O'dur."[19]

17 K.K. Duhân Sûresi, 25-29.
18 K.K. Fecr Sûresi, 21-25.
19 K.K. Mülk Sûresi, 1-2.

"Onların her vâdide şaşkın şaşkın dolaştıklarını ve yapamadıklarını yaptık dediklerini görmez misin? Ancak inanıp yararlı iş işleyenler, Allah'ı çok çok ananlar ve haksızlığa uğratıldıklarında haklarını alanlar bunun dışındadır. Zulmeden kimseler nasıl bir inkılabla yıkılacaklarını anlayacaklardır."[20]

Bir başka âyet'te de Allahu Te'âlâ, inananlara karşı zulmedenler için şöyle buyuruyor:

"Doğrusu inkâr edenler, mallarını, insanları Allah'ın yolundan alıkoymak için sarfederler ve daha da sarfedeceklerdir ama sonra içleri yanacak, hem de mağlup olacaklardır. Bu; Allah'ın, iyiyi kötüden (kafirden) ayırması ve kötüleri üst üste koyup hepsini yığarak cehenneme yerleştirmesi içindir; inkâr edenler cehenneme toplanacaklardır. İşte onlar mahvolanlardır."[21]

Ve bizi, zâlim idâreciler konusunda uyaran şu ayet ne kadar mânidâr:

"Birbirinizin mallarını aranızda haksız yere yemeyin! Ve kendiniz bilip dururken, insanların mallarını, günâh işleyerek, haram yollardan idârecilere vermeyin!"[22]

Dolayısıyla Kur'an, insanın her türlü hayatını doğru olarak tanzim eden ilâhî bir kaynaktır!

Bu açıdan tarih, insanoğlunun kıyamette yaratıcısına sunacağı amel defteridir. Tüm insanlığın yaptıkları, bir Hak-bâtıl defterinde toplanmaktadır ki bu, hem tüm insanlığın tarihi hem de Müslümanların tarihini oluşturmaktadır.

İnsanoğluna, tarihin son günlerini nasıl yaşaması gerektiğini son Peygamber Muhammed (s.a.s) göstermiştir. O, Allah'ın dini olan İslâm'ı tebliğ ederek işkence gören son Peygamber, O'nun ashabı ve ümmeti de bu yolda eza gören son insanlar olmaktadırlar.

20 K.K. Şu'arâ Sûresi, 225-227.
21 K.K. Enfâl Sûresi, 37.
22 K.K. Bakara Sûresi, 188.

Hz. Muhammed (s.a.v)'in Peygamber Olacağına Dâir Haberler

Hz. Muhammed (s.a.s)'e peygamberliğin verileceği zaman yaklaşınca hıristiyan rahipleri, yahudi hahamları ve Arab kâhinleri, beklenen peygamberden söz etmeye başladılar.

Hıristiyan rahibleri ve yahudi hahamları, bu bilgileri Tevrat ve İncil'den çıkarıyorlardı. Çünkü bu mukaddes ilâhî kitaplarda, Hz. Muhammed (s.a.s)'in peygamberliği müjdeleniyordu. Allah Te'âlâ bu konuda şöyle buyuruyor:

"(Onlar) yanlarındaki Tevrat ve İncilde (ismini ve sıfatını) yazılı bulacakları Ümmi nebi olan o resûle tâbi olanlardır. O, kendilerine Allah'ın yapılmasını emrettiği şeyleri emrediyor, onları Allah'ın yasakladıklarından nehyediyor, onlara (nefislerine haram kıldıkları) temiz şeyleri helâl, (helâl kıldıkları) murdar şeyleri de üzerlerine haram kılıyor. Onların ağır yüklerini, sırtlarında olan zincirleri indiriyor o. İşte ona imân edenler, onu ta'zim edenler, ona yardım edenler ve onunla (onun nübüvvetiyle) birlikte indirilen nura tabi olanlar! Onlar selâmete erenlerin tâ kendileridir."[23]

Bu ayet-i kerimede açıkça belirtildiği üzere, yahudi ve hıristiyanların kurtuluşu, ancak ve ancak Hz. Peygamber (s.a.s)'e ve onun getirdiği *Şeriat*'a tabi olmakla mümkündür.

23 K.K. A'râf sûresi, 157.

Çünkü, bundan bir evvelki ayette Allahu Te'âlâ, "her şeyi kaplamış olan rahmetini, muttakilere, zekât verenlere ve âyetlerimize inananlara vereceğim"[24] diye buyurulduktan sonra, O'nun ayetlerine inananların kimler olduğunu şöyle açıklıyor:

"(Onlar) yanlarındaki Tevrat ve İncil'de (ismini ve sıfatını) yazılı bulacakları Ümmi nebi olan o resûle tabi olanlardır."

O hâlde, ona tabi olmayanlar ne mü'mindir, ne muttakidir ve ne de bazılarının iddia ettikleri gibi cennet ehlidir!

Nitekim, âyet-i kerimenin sonunda, mesele daha da açıklık kazanıyor:

"İşte ona (yâni Hz. Peygamber'e) inananlar, onu ta'zim edenler, ona yardım edenler ve onunla (onun nübüvvetiyle) birlikte indirilen nura tabi olanlar! Onlar selâmete erenlerin tâ kendileridir."

Konu bu kadar açıkken, Kur'an'a inanan herkes -inanmayanlar için bir diyeceğimiz yok-, kurtuluşun, yâni Cennet'e girişin en önemli şartının, Hz. Peygamber (s.a.s)'e inanıp, ona tabi olmak olduğunu kabul eder. Onun için Hz. Muhammed (s.a.s)'in Peygamberliğine inanmak tevhidin şartlarındandır. çağdaş müfessirler(!) buna inanmasalar da... birilerine yaranmak, yahut meşhur olmak için; yâ da bazı makamlara gelebilme uğruna, hiç kimsenin, İslâm esaslarıyla oynamaya hakkı yoktur.

Bir başka âyette de Allah şöyle buyuruyor:

"Meryem oğlu İsâ da bir zaman (şöyle) demişti: "Ey İsrail oğulları, ben size Allah'ın peygamberiyim. Benden evvelki Tevrat'ı tasdik edici, benden sonra gelecek bir peygamberi de - ki adı Ahmed'dir-müjdeleyici olarak (geldim). Fakat o, kendilerine açık açık burhanlar getirince "Bu, apaşikâr bir büyüdür" dediler."[25]

24 K.K. A'râf sûresi, 156.
25 K.K. Sâf sûresi, 6.

Yine Allah şöyle buyuruyor:

"Muhammed Allah'ın resûlüdür. Onun maiyetinde bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler. Onları rükû ediciler, secde ediciler olarak görürsün. Onlar Allah'dan (daima) fazl (-u kerem) ve rızâ isterler. Secde izinden (meydana gelen) nişanları yüzlerindedir. İşte onların Tevrat'taki vasıfları budur . İncil'deki vasıfları da (şöyledir: Onlar) filizini yarıp çıkarmış, git gide onu kuvvetlendirmiş, kalınlaşmış, sapları üzerinde doğrulmuş kalmış bir ekine benzerler ki, bu ekicilerin de hoşuna gider. (Ashab hakkında bu teşbih) onunla kâfirleri öfkelendirmek için(dir). İçlerinden imân edip de iyi amel (ve hareket) de bulunanlara Allah hem mağfiret, hem büyük mükâfat va'd etmiştir."[26]

Kur'an-ı Kerim'in bir başka ayetinde de şöyle denmektedir:

"Allah (geçmiş) peygamberler(in)den -andolsun ki size kitap ve hikmet verdim. Sonra da size nezdinizdeki (o kitap ve hikmeti) tasdik eden bir peygamber gelmiştir (gelecektir). Ona kat'iyyen imân ve ona her hâlde yardım edeceksiniz diye- (ahd ve) misak aldığı zaman dedi ki: "İkrâr ettiniz ve uhdenizde bu ağır yükümü (vecibemi) alıp kabul eylediniz mi?" Onlar (cevaben): "İkrar ettik" dediler. (Allah) dedi ki: "Öyleyse (birbirinize ve ümmetlerinize karşı) şahit olun, ben de sizinle beraber (bu ikrarınıza) şahitlik edenlerdenim."[27]

Yukarıdaki ayet-i kerimelerden anlaşılacağı üzere, Allahu Te'âlâ, bütün peygamberlere, kendilerinden sonra Hz. Muhammed (s.a.s)'in geleceğini müjdelemelerini emretmiştir. İşte Hıristiyan rahibleri olsun, yahudi hahamları olsun, bu yüzden, onun zamanının geldiğini söylüyorlardı.

26 K.K. Feth sûresi, 29.
27 K.K. Âl-i İmrân sûresi, 81.

Bilhassa Yesrib (daha sonra Medine) yahudileri, çok yakında bu peygamberin çıkacağını ve ona tabi olarak, putperestlerle savaşacaklarını bildiriyorlardı.[28] İbn Katade'den gelen bir rivayette şöyle denilmektedir:

"Biz şirk ehli ve putperest iken, yahudiler kitap sahibiydiler. Onlar bizim bilmediklerimizi biliyorlardı. Bu yahudilerle aramızda devamlı mücadele vardı. Biz onlara saldırıp, hoşlanmadıkları hareketlerde bulunduğumuzda bize şunu diyorlardı: "Bu yakında gönderilecek olan peygamberin zamanı gelmiştir artık. Biz, onunla birleşecek, sizinle *Add* ve *İrem* savaşı yapacağız!" Bu sözü onlardan sık sık duyardık. Fakat Allah, Hz. Muhammed (s.a.s)'i peygamber olarak gönderince, biz ona inandık, yahudiler ise onun peygamberliğini inkâr ettiler."[29]

Yahudilerin bu ihaneti konusunda, Kur'an-ı Kerim'de şöyle denilmektedir:

"Vaktaki onlara Allah katından -yanlarında bulunan Tevrat'ı tasdik edici (ve doğrultucu) bir Kitap (Kur'an) geldi, ki daha evvel inanmayanların (Arab müşriklerin) aleyhine (Allah'tan böyle bir) feth istiyorlardı. İşte (Tevrat'ın şehadet ve sarahatiyle) tanıdıkları o şey (Kur'an) kendilerine gelince onu (hasetlerinden ve mevki hırsından dolayı) (inanmadılar) inkâr ettiler. Artık Allah'ın laneti o kâfirlerin üzerine olsun."[30]

Bedir savaşına katılmış olan Seleme b. Selame'den gelen rivayete göre de, onun komşusu olan bir yahudi, Aynı haberi vermiştir. Fakat aynı yahudi, Hz. Muhammed (s.a.s)'in Peygamberliğini duyduğu hâlde, kıskandığından onu tasdik etmemiştir.[31] Çünkü yahudi

28 İbn Hişâm, *Sire*, I,211: İbn Kesir, *Sire*, I,291.
29 İbn Hişâm, *Sire*, I,211; İbn Kesir, *Sire*, I,291.
30 K.K. Bakara sûresi, 89.
31 Ayrıntılı bilgiler için bk. İbn Hişâm, *Sire*, I,212.

milleti, bu peygamberin, kendilerinden gelmesini istiyor, öyle bekliyorlardı. Kendilerinden olmayınca onu reddettiler.

İbnu'l-Heyyebân

Bu şekilde Hz. Muhammed (s.a.s)'in gönderilişini bekleyen yahudilerden birisi de İbnu'l-Heyyebân'dır.

Bu ermiş insan, beklenen peygamberi görüp, onun Ümmeti olmak gayesiyle vatanı olan Şam'ı terketmiş, çöllere düşerek, Yesrib'e (Medine'ye) gelmişti. Öyle mübarek bir zattı ki, Medine'de kuraklık olunca, onu istiska'ya (yağmur duasına) götürürler ve akabinde de yağmur yağardı.

Ne var ki, İbnu'l-Heyyebân, Resûlullah (s.a.s)'e ulaşamadan vefat etti. Hastalanıp, öleceğini anlayınca, yahudileri yanına çağırarak onlara şöyle seslendi:

"Ey yahudi toplumu! Beni şarap ve bolluk ülkesinden, bu açlık ve kuraklık ülkesine getiren şey nedir? Bunu hiç mi merak etmediniz?" Oradakiler: "Sen bizden daha iyi bilirsin" dediler. İbnu'l-Heyyebân şöyle dedi: "Ben bu ülkeye zamanı gelmiş olan Peygamberi beklemek için geldim. Burası, onun hicret edeceği yerdir. Ben onun gelmesini ve onun ümmeti olmayı arzu ediyordum. Artık onun zamanı gelmiştir. Sakın ona karşı çıkmayın ey yahudiler! O, kendisine karşı çıkanların kanını akıtıcı, kadın ve çocuklarını esir edici olacaktır; fakat bu, sizi ondan uzaklaştırmasın!"[32]

İbnu'l-Heyyebân bu sözleri söyledikten sonra vefat etti. Yahudilerin çoğu onun dediklerini unuttular. Sadece, ilerideki bölümlerde göreceğimiz gibi, Benu Kurayza gazvesinde yahudilerden üç genç, İbnu'l-Heyyebân'in sözlerini hatırlayarak müslüman oldular. Gerisi ise ondan yüz çevirdi.[33]

32 İbn Hişâm, *Sire*, I, 213-214.
33 İbn Hişâm, *Sire*, I, 214.

Kendilerini âlim sayan bazı müslüman(!) kimselerin iddia ettikleri gibi, kurtuluş için, yâni ebedî cennet ve Allah rızasına kavuşmak için Tevrat yeterli olsaydı; Tevrat'ı bu yerli müsteşriklerden çok daha iyi bilen İbnul-Heyyebân, neden Hz. Muhammed (s.a.s)'i aramaya, ona teslim olmaya gidiyor? Hem bu zavallılar, Allah'ın yaptığını -hâşâ- O'ndan daha mi iyi biliyorlar ki, bu hezeyanları savuruyorlar? Modern şirkin çirkin temsilcileri...

Arap Kâhinleri

Hıristiyan ve yahudi din adamlarından başka, Arap kâhinleri de, cinler vasıtasıyla, Hz. Muhammed (s.a.s)'in Peygamber olarak gönderileceğini haber almışlardı.[34] Bu konuda siyer kitaplarımızda bolca malûmat mevcuttur.

Değişik düşünce ve inançta olan bazı zevatın, cinlerin varlığını kabul etmemeleri, İslâm inancını bağlamaz. Zira Kur'an-ı Kerim'de Cin sûresi olduğu gibi, Peygamber Efendimiz(s.a.s)'in hayatının bazı süreçlerinde, onlarla konuştuğu, onlara İslâm'ı tebliğ ettiği, tarihi bir gerçektir. Cinler, Allah Te'âlâ'nın ateşten yarattığı, gözle görünmeyen ve biz insanlar açısından keyfiyetleri meçhul olan varlıklardır. Onlar ancak, Allahu Te'âlâ'nın yardımıyla görünürler. Cinler, insandan farklı bir yaratılışa sahip olup, onun yapamayacağı şeyleri yapabilecek güçtedirler. Allah'ın kendilerine verdiği bu güç sayesinde, insanın bilemeyeceği bir çok şeyi bilirler.[35]

Cinlerin de, insanlar gibi müslüman ve kâfir olanları vardır. Allah, bir ayet-i kerimede şöyle buyuruyor:

"Ey cin ve insan topluluğu! Size ayetlerimi anlatan, bugünle karşılaşmanızdan sizi uyaran peygamberler gelmedi mi? "Kendi

34 İbn Hişâm, *Sire*, I, 204.

35 Bu konuda ayrıntılı bilgi için bk. Elmalılı Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, İstanbul, 1970, 3. baskı. VIII,5381 vd.

hakkımızda şahidiz" derler. Dünya hayatı onları aldattı da inkârcı olduklarına, kendi aleyhlerinde şahitlik ettiler."[36]

Bir başka ayette de Allah şöyle buyuruyor:

"Cinleri ve insanları sadece Bana kulluk etmeleri için yarattım."[37]

Cin Sûresinin ilk ayetlerinde de şöyle buyurulmaktadır:

"Ey Muhammed! De ki: "Cinlerden bir topluluğun Kur'an'ı dinlediği bana vahyolundu; Onlar şöyle demişlerdir: 'Doğrusu biz doğru yola götüren, hayrete düşüren bir Kur'an dinledik de ona inandık; biz, Rabbimize hiçbir şeyi ortak koşmayacağız."[38]

Vahiy

Hz. Muhammed (s.a.s) kırk yaşlarına gelince, Allah ona ilk vahyi göndererek, onu Peygamber olarak seçti.

Kendisine vahiy gelmeden önce, Mekke Şehir devletinin puta tapıcılığından kaçıyor, yalnızlığı arıyordu. Taştan, demirden ve tahtadan yontulmuş put heykellerinin hiçbir işe yaramadıklarını biliyor, onlardan uzak duruyordu. Heykellerin önünde saygıya durarak veya etrafında dönerek onları yüceltmenin manasız olduğunu kavrıyor, bu cahiliye adetinden mümkün mertebe kaçıyordu. Sırf bu gayeyle, yâni putlara tapmamak ve onları yüceltmemek için inzivâya çekiliyordu.

İnzivâya çekildiği yer, Mekke yakınlarındaki Nur dağında bulunan Hira mağarasıydı. Bu soğuk kayalıklar içinde, putlara tapmamanın zevkini tadıyor, putlardan uzak olmanın hazzını yaşıyordu. Manasız geliyordu ona taştan, tahtadan veya demirden yapılmış bir put heykeli önünde saygıya durmak, eğilmek!... Değil böyle yapmak,

36 K.K. En'âm sûresi, 130.
37 K.K. Zariyât sûresi, 56.
38 K.K. Cin sûresi, 1-2.

onları öyle görmeye bile tahammül edemiyordu. Onun için yalnızlığa sığınıyordu.

Yalnızlık... İnsanı, kendi kendisiyle başbaşa bırakan, korkunç tatlılık... Yalnızlık sessizliğinde duyulan tek ses, göğüs kafesindeki kalp atışları... Yalnızlığı aramak, bu kalp atışını dinleyip, onları terbiye etmek, onları anlamaya çalışmaktır. Deruni olan o sesler, taşa, demire kulluk etmemeyi öğretir insana. Taşa, demire kulluk eden de zaten duymaz o sesleri, o inleyişleri... Duymasını bilenler için, hürriyet terennüm eder o atışlar, o inleyişler...

Zaten, "Göklerde ve yerde olanlar hep O'nu tesbih ederler"[39] ayetinin yüce sırrı da bu değil midir?

Hz. Muhammed (s.a.s), senenin belli mevsimlerinde Hira mağarasında yalnızlığa çekiliyor, kalbini dinliyordu. Adetâ kalbe nakşedilecek olan yüce mânâ ve umde için kalbini hazırlıyordu. Daha doğrusu Rabbi, onu yüce bir misyona hazırlıyordu. Onun için yalnızlığa çekiliyor; o yalnızlık içerisinde, düşünüyor, düşünüyordu... Kalp, yalnızlıkta dinlenir ve ancak yalnızlıkta duyulur...

Yalnızlık, bir menzil, bir makam, bir okuldur âdetâ... Orada, o yalnızlıkta alacağı potansiyel ve ruh gıdası onu öyle bir duruma getirecektir ki; inzivâ ve yalnızlığa çekilmiş olan bu insanın, yeryüzünde, her biri birer sömürü aracı olmuş sahte dinleri; insanları köleleştirip ezen tağutları; paralarına güvenip, elde ettikleri haksız kazançlarla, zavallı fakirler üzerinde hegemonya kurmuş olan kapitalistleri doğruya, hakka getirmek için, ölünceye kadar tebliğ edecek; bu tebliğe mâni olanlarla olan mücadelesini sürdürmek için de, elinden kılıcı düşmeyecektir. *Teferrüd*'den *tecemmu*'a geçiştir bu...

Hz. Muhammed (s.a.s)'in Hira'ya yalnızlık için son defa gidişi bir Ramazan ayındaydı. Kırk yaşına gelmiş, hayatın bütün tecrübelerini yaşamış, içinde bulunduğu toplumu, iyiden iyiye analiz etmişti...

39 K.K. Haşr sûresi, 24.

Hira'daki görevi bitiyor, bir merhâle son buluyordu. Onun Hira'daki mânevi eğitimi, yerini yepyeni bir döneme, vahiy dönemine bırakıyordu. İlâhî mesajın insana intikâli... Allah'tan gelen ayetlerin melek Cebrail vasıtasıyla Hz. Muhammed (s.a.s)'in kalbine hakkedilmesi, işlenmesi...

İlk vahiy ona, "*rüyay-ı sadıka*", gerçek rüya şeklinde geldi.[40] Yaratıcının, yaratılanlarla iletişimiydi vahiy... Ancak ona şahit olan peygamberlerin anlayabileceği o müthiş hadiseyi Hz. Muhammed (s.a.s)'den dinleyelim:

"Ben uykudayken Cibril geldi ve bana "oku!" dedi. Ben de, "okumasını bilmem, ne okuyayım?" dedim. Bunun üzerine beni sararak öyle bir sıktı ki, öldüm sandım. Sonra bırakarak, yine "oku!" dedi. Ben yine okumam olmadığını söyledim. O, tekrar beni sararak aynı şekilde sıktı ve geri salarak aynı şeyi söyledi. Benden de aynı cevabı alınca, nihâyet şöyle dedi:

"Ey Muhammed! Yaratan, insanı "*alak*"tan[41] yaratan Rabbinin adıyla oku! Oku! Kalemle öğreten, insana bilmediğini bildiren Rabbin, en büyük kerem sahibidir. İnsan, kendini zengin olmuş görünce muhakkak azar."[42]

Hz. Muhammed (s.a.s) devamla şöyle diyor: "Cebrail bunları söyledikten sonra çekildi gitti. Dehşet içinde uykudan uyandım. Sanki kalbime bir kitap işlenmişti."[43]

Hz. Muhammed (s.a.s), kendisine böyle bir vahyin geldiğini, üç sene boyunca gizledi ve en yakın arkadaşları dışında kimseye söylemedi.[44]

40 Buhari, *Sahih*, Bâb, I, Had. No:3; *Kitâbu't-Ta'bîr*, Had. No: 6571.
41 "Alak", Arapça'da, "askı" anlamındadır. Burada ifâde edilmek istenen "alak", ana rahmine yapışan sperm demektir.
42 K.K. Alak sûresi, 1-6.
43 İbn İshak, *Sire*, s.101; Buhari, *Sahih*, Bâb, I, Had. No:3.
44 Mes'udi, *Murûc*, IV,133.

Bu şekilde Hz. Muhammed (s.a.s)'e ilk vahiy gelmiş, peygamberlikle görevlendirilmişti. Ona gelen bu ilk ayetler insanlık tarihinin çerçevesini çiziyordu... Tarih, Yaratan'ın emriyle vardır. Onun içindir ki Kur'an'ın ilk ayeti O'nun adıyla başlamaktadır. Kur'an'ın, Allah adıyla başlaması ve gelen ilk vahyin de insana, "Rabbinin adıyla oku!" diye hitap etmesi çok anlamlıdır. Ne varki bu, en çok istismâr edilen, Allah'ın davası dışındaki gayelere zaman zaman alet edilen bir husustur. Millete okuma mı öğretilecek; hemen siyah çerçeve gözlüklü bir profesör televizyon ekranlarına çıkartılır ve şöyle konuşturulur:

"Sayın dinleyenlerim, gerici olmayın; kız çocuklarınızı da okullara gönderin. Başlarını açsınlar, medeni olsunlar. Onun için okuma-yazma seferberliği başlattık. Zaten Allah'ın ilk emri de, "Oku!" değil midir?.... Okumayı öğrenin. Gazete, dergi okuyun da kültürünüz artsın!.. Kur'an kurslarına gidip gerici olmayın. Medeni ve çağdaş insanlar olun!.."

Elbette ki bunlar güzel şeylerdir. Fakat okumanın baş örtüsü ile ne alakası var? Başı örtülü olan insanlara okumayı yasaklamanın mantığı nedir? Madem ki bazı insanlar, Allah'ın emrini diledikleri gibi ortadan kaldırma yetkisini kendilerinde görüyorlar, ya da O'nun emirlerine rağmen kanunlar koyabiliyorlar, neden aynı insanlar, kendi emellerine âlet etmek için Allah'ın ayetlerini kullanıyorlar? Bu çifte standartlık, ya da dini terimiyle "münâfıklık" olmuyor mu? Oysa ki, Rabbinin adıyla okumak, onun emrettiği şekilde okumak, onun emrettiği şekilde de yaşamaktır. Kur'an'ın ilk emri olan "Oku!"; sadece dergi, gazete, magazin okumak değil; Rabbin hayat ölçüsü olarak gönderdiği Kur'an'ı okumak ve onun istediği gibi yaşamaktır. Bir taraftan, yazılan bir kitabın başına Allah'ın adını, yâni "*Besmeleyi*" koymayı

yasaklayacaksınız; diğer yandan da, hangi kültüre hizmet ettiği bilinmeyen kitabınızı okutmak için Allah'ın "Oku!" emrini hatırlatacaksınız, daha doğrusu sömüreceksiniz öyle mi! Bu; göz göre göre ayetin, Kur'an'ın sömürüsüdür, münâfıklıktır. Allah'a savaş açmış bir zihniyet; bu zihniyetini işlediği kitabı satmak ve okutmak için Allah'ın emri olan "Oku!"yu hatırlatıyor. Tabii onların bu şekilde davranabilmeleri, müslümanların gerçek dinlerini bilmemelerinden; dinlerini, bu gibi Allah düşmanlarının yazmış oldukları "*din kitapları*"ndan öğrenmelerinden kaynaklanıyor.

Şayet biz, Allah'ın, Kur'an'ın ilk âyetinde, "ikrâ!"(Oku!) derken, insanlardan ne istediğini; yazdırılan din kitaplarından değil, bizzat Kur'an ve onun tefsirlerinden öğrenmiş olsaydık, dinî konulardaki yanlışlığımız en aza inerdi... Nitekim müslümanlar, bu cehâletlerini sürdürmeye devam eder, daha çok asırlar, din düşmanlarını müslümanlar olarak sayarak, onlara "Müslüman" deyip cenaze namazlarını kılarlarsa, onlara kulluk etmekten asla kurtulamazlar! Allah, dünyayı insan için ve insanı o dünyada Yaratıcısına - başka hiç kimseye değil- kulluk etmesi için yarattı. Son Peygamber'e inen bu ilk ayetler, insanı ve onun yaratılışını analiz ediyor. Tarihin zaman yatağında fonksiyon icra edecek olan o şümullü ve mükemmel (ahsen-i takvim) insanın nihâyet bir kan damlasından yaratıldığı gerçeği vurgulanıyor ki, insan gurura kapılmasın, başkasını kendisinden aşağı görmesin! Hiçbir şey bilmeyen insanın, kalemle, peygamberler vasıtasiyle gelen vahyi-i ilâhiyle, öğretilmiş olduğu ve bütün bunların en büyük kerem sahibi olan Allah'tan geldiği gerçeği, bu ilk ayetlerde işleniyor ki, insanlık tarihinin özeti budur: Allah tarafından yaratılmış olmak, O'nun Vahyi'yle hayat nizamını bulup yaşamak ve sonunda O'na dönmek.

Hz. Peygamber (s.a.s)'e inen bu ilk ayetlerde, onun sürekli muhatap olacağı, İslâm'ı tebliğ edeceği, insan dediğimiz yaratığın tıneti, şu şekilde vurgulanarak anlatılıyor: "İnsan, kendisini zengin olmuş görünce muhakkak azar!" Yâni yaratıcı olan Allah, insanlara İslâm'ı tebliğ etmek üzere aralarından seçtiği Hz. Muhammed (s.a.s)'e şöyle diyor: Ey Resûlüm! İslâm'ı tebliğ edeceğin insan hakkında çok dikkatli ol. İnsan öyle bir mahluktur ki, kendini para sahibi, makam, şöhret, arazi, daire, yazlık-kışlık evler, lüks arabalar, erişilmesi zor servetler sahibi olmuş görünce azar, yoldan çıkar, Yaratıcısına karşı isyânkâr olur! İnsan zenginleştikçe ve zenginliğini Allah yolunda harcamayınca, yâni kapitalistleştikçe, onun Allah'a karşı olan taşkınlığı, isyanı, kibri fazlalaşır. Kendini öyle büyük görür ki, Allah'a karşı "*bağî*" (isyânkâr) olur. Ve "bağî", şirkin son raddesidir. İnsan bağî olunca, elindeki ve de maiyetindeki her şeyi kendi sonsuz tasarrufunda sanır ve bu derecede iken, kendisini tanrılaştırma sevdâsına düştüğünden, Allah'ın emir ve yasaklarını beğenmez, onlara "çağ dışı irticai fikirler" der ve bu tuğyanında, çılgınlığında o kadar ileri gider ki, firavunlaşır ve onun gibi konuşmaya başlar: Benim kanunlarım dururken, bu zavallı ve çağ dışı insanların uydurdukları, "gökten geliyor" dedikleri buyruklarını mı istersiniz? Benim kurduğum düzen, "*lâ yus'el*" olduğundan, o asla sorgulanamaz, şekli üzerinde tartışma yapılamaz! Allah'ı, Kur'an'ı ve Muhammed'i tenkid eder, tartışabilirsiniz ammâ, benim düzenimi asla!...

Ayette geçen "*ğinâ*", sadece zenginlik değil, aynı zamanda makamdır, şöhrettir... Allah, bunların tehlikesine işaret ediyor ve buyuruyor ki, "insan zenginleşince, makamlara gelince, şöhret sahibi olunca bağî olur, yâni sapıtır. O makama oturduktan sonra, sadece kendisini ve makamının devamlılığını düşünür... Günde beş defa namaz

kılıyorsa da kıldığı o namaz, onu Allah rızası dahilinde değil; makamının rızası dahilinde, düşünmeye, hareket etmeye, sevk ve idâre etmeye götürür. Burada şu inceliği kaybetmemek lâzım: İnsan ve insanın sahip olduğu bütün dünyevi makamlar Allah içindir, öyle olmak lâzım... Çünkü biz Onunuz ve hüküm de sadece O'na aittir: *İnilhukmu, illâ lillâh!* İşte bu incelik unutulduğundan, bazı dünyevi makamlara gelen müslümanlar, "Efendim, gerçi ben falan dinsizin emrine göre hareket ediyor, o ne diyorsa onu yapıyorum amma; beş vakit Namazımı kılıyor, oruç tutuyor, hacca gidiyorum. Mühim olan, müslümanın bu makamlara gelebilmesidir. Bînamaz birisi bu makama gelse, daha mı iyi olur?"

Ona diyoruz ki: Namaz kılan bir müslümanın, dinsiz bir âmirin, Allah'ın emirlerine karşı olan emirlerine göre oturup, kalkması, elbette bînamazın, böyle hareket etmesinden daha büyük bir cinâyettir! Namaz kılıyorsun amma, amirinin emriyle müslümanlar aleyhinde soruşturmalar açıyor, üniversiteli müslüman kızların başörtülerini açtırıyor, müslüman gençlerin sakalını kestiriyor, İslâm'ı tebliğ etmek isteyen elemanına yasaklar koyabiliyorsan; kıldığın namaz, seni hiç bir şekilde yönetmiyor demektir. Sen, Allah'ın, tehlikesine işâret buyurduğu makamının cazibesine kapılmış, Allah'ın değil, dinsiz âmirinin hoşnutluğunu, rızasını gözetir olmuşsun!.. Silkin ve kendine gel!.. Dünyalık için kul olduğun makamını, Allah'ın emrine ver, bağî ve isyandan kurtularak hür ol hür!... Davranışlarında, âmirinin ne diyeceğini değil, Allah'ın rızasını gözet!.. Ama âmirinin, işvereninin, kısaca ulu'l-emrinin, Allah'ın emirlerine ters düşmeyen emirlerine de harfiyyen uymalısın!

Makam hırsı o kadar tehlikelidir ki, bin bir katarak perdesi indirir insanın gözüne de, artık insan, kendi nefsinden başka, hiçbir

şeyi görmez olur. Hırçınlaşır, tek doğru, kendisidir sanmaya başlar ki bağî ve isyân budur... İhtiras bataklığından da ancak akl-ı selimle kurtulunur!..

İşte; "insan, kendisini zengin olmuş görünce muhakkak azar!" ayetinin hikmeti budur ve Allahu Te'âlâ, Resûlünün şahsında, mü'minleri bunun için uyarıyor: İnsan kapitalistleştikçe, dünyevi makamı arttıkça, eline silâh geçtikçe, kendini güçlü sanır ve kendisini tanrılaştırarak bağî olur, isyânkâr olur, İslâm ve insanlık düşmanı olur.

Peygamberlik

Cebrail (a.s)'ın getirdiği bu ilk ayetlerin ilâhî tesirinde, dehşet ve hayrete düşmüş olan Hz. Muhammed (s.a.s) hemen evine dönmek üzere yerinden kalktı ve hızla mağaradan ayrıldı. Beşer olarak, korku ve heyecan kaplamıştı vücudunu... İlâhî cereyana tutulmuştu âdetâ... Vecd ve istiğrak olan manevi bir çember sarmıştı vücudunu... İlâhî vahyin manevi ter incileri iniyordu alnından... Öyle bir havaya bürünmüştü ki, bir an için "acaba cinler mi çarptı, acaba bana sihir mi yapıldı?" diye aklından geçirdi. Ve onun bu endişelerle Hirâ mağarasından uzaklaştığı sırada Cebrâil'in ilâhi sesi çınladı kulaklarında:

"Ey Muhammed, Sen Allah'ın Elçisisin!"

Bu ses üzerine, korku ve heyecanı daha da artıyordu: Neydi Allah'ın Resûlü, yâni "Allah'ın Elçisi" olmak?...

Nur Dağı'ndan iniyor, titrek adımlar atıyordu. Ve her adım atışında, binlerce ses:

"Ey Muhammed sana selâm olsun!", "Ya Resûlallah, sana selâm olsun!" deyip onu selamlıyorlardı. Fakat her duyduğu sese dönüyor, taş ve ağaçlardan başka bir şey göremiyordu. O anda, beşerin, ilâhî bir hitâba muhatap olma heyecanının ifade edilemez hâletini yaşıyordu Hz. Muhammed (s.a.s)...

Nur dağının ortalarına kadar bu dehşet içinde gelebildi. Aynı sesler, aynı selâmlar inletiyordu Nur Dağının eteklerini... Neki bu selâmlar; ağır ve taşıması ancak Allah'ın yardımına bağlı olan bir yükü getiriyorlardı beraberlerinde... Ondan başkasının tahammül edemeyeceği ilâhî hâlet-i ruhiye... Dağın ortasında yine Cebrail göründü... Ufuk ile semâ arasını kaplamıştı Vahiy Meleği... Hz. Muhammed (s.a.s), olduğu yerde durdu; ne bir adım ileriye ne de geriye atabiliyordu... Cebrail (a.s)'ın temaşa ve heybetine dalmıştı. Cibril konuştu:

- Sana selâm olsun Ey Muhammed! Sen Allah'ın Resûlüsün! O'nun peygamberisin!...[45]

Bu sözleri söyledikten sonra Cibril kayboldu. Hz. Muhammed (s.a.s), hâlâ olduğu yerde duruyordu. Ona peygamberlik verilmişti. Allah onu Kendi Peygamberi, Resûlü yâni insanlara elçi olarak seçmişti.

Nedir Peygamberlik?

Peygamberlik; insanlara, 'Sadece Allah'a kulluk etmek' üzere yaratıldıklarını[46] bildirmekti. Peygamberlik; insanlara, putlara, resimlere, heykellere, paraya kul olmamayı tebliğ etmekti. Peygamberlik; Vahîd, yâni Tek olan Allah inancının müjdesiydi. Peygamberlik, Allah'ın yanında, başkasına tapmamak ilkesinin öğretisiydi. Bu öğreti, Hz. Adem (a.s)'dan Hz. Muhammed (s.a.s)'e kadar devam eden; insanlığın hayat programı, ölüm sonrası dünyaya -ki hiç bir canlı, hiç bir insan bundan müstağni değildir- giden en emniyetli yol, saadetin en güzeli, mücadele azminin gıdası, adalet kavramının nüvesi olan İslâm'ın tevhit inancıydı. İşte, Hira mağarasında, Hz. Muhammed (s.a.s)'e vahyedilen büyük dava budur. O, bu davayı teb-

45 İbn İshâk, *Sire*, 102.
46 K.K. Zariyât sûresi, 56.

liğle, insanlara ulaştırmakla mükellefti ki bu, peygamberlikti... İlâhî inkılâb müessesesiydi bu...

Bu kutsal görev ona Ramazan ayında verildi. Yâni ilk vahiy Ramazanda geldi.

Allah, sırf kendisine kulluk yapsınlar diye yarattığı insandan, belli bir hayat düzeni istediğinden ve emrettiği hayat tarzı(din) dışında hiç bir sistem tanımadığından,[47] insanlık tarihinin çeşitli aşamalarında ona, takip edeceği yolu gösteren ilâhî kitapları kanun olarak göndermiştir. Bunların sonuncusu ve tek geçerli olanı Kur'an'dır ki bu ilâhi kanunları kapsayan kitap Ramazan ayında insanlığa inmiştir.

Kur'an, bu hadiseyi şöyle anlatır:

"Ramazan ayı ki, Kur'an onda indirildi. (O Kur'an ki) insanlara hidâyet kaynağıdır, doğru yolun ve Hakk ile bâtılı ayırdeden hükümlerin nice açık delilleridir. Öyleyse içinizden kim o aya erişirse onu (orucunu) tutsun."[48]

Ayet-i kerimeye dikkatle baktığımızda, *"huden"* kelimesi kullanılmıştır ki bu, insanlara takip edecekleri her türlü içtimai, dini ve siyasi yolu gösteren rehber demektir. Yâni Kur'an, insan hayatının kılavuzudur, kanunudur. Ve Hakk ile bâtılı birbirinden ayıran bu hükümler, yâni ilâhi kanunlar (*beyyinât*), Allah'ın özellikle seçtiği Ramazan ayında insanlığa inmiştir. Başka deyişle Allah, insanlar için hayat kaynağı olan son kanunu yâni Kur'an'ı, bu kutsal ayda indirmeyi irâde buyurmuştur.

Allah, ayların sayısının on iki olduğunu buyurmasına rağmen sadece Ramazan ayını Kur'an'da ismen belirtmiştir ki bu, Ramazan ayının önemini göstermektedir. Ve bu önem veya değer, Allah'ın son kanunu olan Kur'an'ı insanlara bu ayda indirmiş olmasından ileri geliyor.

47 K.K. Âl-i İmrân sûresi, 85.
48 K.K. Bakara sûresi, 185.

Ramazan ayı, son ilâhi mesajın insanoğluna indiriliş hatırasıdır ki, Allah bu yüce olayı oruç tutmakla yâdetmemizi istiyor. O'nun en çok sevdiği ve bin aydan daha hayırlı olarak tavsif ettiği gece de bu aydadır ki, onun adı Kadir Gecesi, yâni insâni tüm bağımlılıklardan kurtulup İslâmi hürriyete kavuşma gecesidir. Allah'ın, kulu insanın hayatına tatbik etmesi için seçtiği son kanun olan Kur'an'ın takdir edilip, indirildiği gece: *Leyletü'l-kadr*!...

Kur'an'da, bu gece şöyle anlatılmaktadır:

"Gerçekten, biz onu mübârek bir gecede indirdik. Biz , (onunla kâfirlerin uğrayacakları azabı) haber veriyoruz. O gecede her hikmetli iş, bizden bir emir ile o zaman ayrılır."[49]

Ayet-i kerimeden, bu gecenin karar yâni insanlık için kader gecesi olduğu ve ilâhi karar sonucu bu gecede Kur'an'ın insanlara indirildiği anlaşılır.

Biz insanlar için diğer gecelerden farksız gibi görünen bu gece, bütün karanlığına rağmen, ilâhi ışıkların kalplere yayıldığı bir gecedir. Her şeyin ölüm sessizliğine daldığı bu gecede, ilâhi inkılâb şimşeklerinin mü'minlerin beyninde çaktığı gecedir bu gece!

Kadir Gecesi... Son ilâhi kanuna "Evet!" diyenlerin gecesi... Bir tören ve festival gecesi değil bu gece! Çoğu kez ne okuduklarını bilmeyen güzel sesli hafızların okuma yarışı yaptıkları gece de değil bu gece!

Allah şöyle buyuruyor:

"Gerçek, biz onu Kadir Gecesinde indirdik. Kadir Gecesinin (o büyük fazl-u şerefini) sana bildiren nedir? Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır. Onda melekler ve Ruh, Rablerinin izniyle her bir iş için iner de iner. O (gece) tan yeri ağarıncaya kadar bir selâmettir."[50]

49 K.K. Duhân sûresi, 1-2 vd.
50 K.K. Kadr sûresi.

Allah'ın insanlık üzerindeki inkılâb ayı Ramazan ve bu aydaki karar gecesi de *Leyletü'l Kadr*'dir.

Bu şekilde Hz. Muhammed (s.a.s), ilk vahiyle beraber Peygamberliği almış, o büyük heyecanla evine dönüyordu.

Vefakâr ve numûne-i imtisâl olan hanımı Hz. Hatice validemiz onu bekliyordu. Hatta geciktiğinden, merak etmeye bile başlamıştı. Hz. Muhammed (s.a.s), hâlâ vahyin tesirinde, hâlâ o ilâhi vecd hâlinde olarak evine geldi. Hâlinde bir sessizlik, bir tuhaflık görüyordu Hz. Hatice... Ve olup biteni öğrenmek üzere kocasına ısrar edince Hz. Muhammed (s.a.s) konuşmaya başladı.

Hz. Hatice, onu huşu ve hayretle dinledikten sonra, olduğu yerde dona kaldı. Kocasına bir şeyler mi olmuştu? Zaten zamansız da dönmüştü... Korku içerisinde bilge bir kişiliğe sahip olan amcası oğlu Varaka b. Nevfel'e koşarak, kocasından duyduklarını ona aktardı.

Varaka, çok okumuş, bilgili bir zattı. Putperestliği reddetmiş, hayatının bu son günlerinde Hıristiyanlığı kendisine din olarak seçmişti.[51]

Hz. Hatice anlatıyor, Varaka dinliyordu. Ve büyük bir dikkâtle Hz. Hatice'yi dinleyen Varaka, konuşmaya başladı:

- *Kuddûs, Kuddûs...* Varaka'nın cani elinde olan Allah'a yemin ederim ki ey Hatice, eğer anlattıkların doğruysa, ona gelen, "*Büyük Namûs*" Cebrail'dir. Musa'ya gelen Namûs'tur bu!... Muhakkak o, bu Ümmetin Peygamberidir. Ona de ki, sebât etsin, dayansın!"[52]

Hz. Hatice, Hz. Muhammed (s.a.s)'e dönerek, Varaka'nın anlattıklarını nakletti. Sonra Hz. Muhammed (s.a.s), her zamanki gibi Kâbe'yi tavaf etmeye gitti. Orada tavaf yapmakta olan Varaka ile karşılaştı. Varaka, Hz. Peygamber (s.a.s)'den aynı şeyleri sordu; o da kendisine tekrar nakletti. Varaka şöyle dedi:

51 İbn Hişâm, *Sire*, I,238.
52 Ay. yer.

- Canım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, sen bu ümmetin peygamberisin. Sana gelen, Musa'ya da gelmiş olan Büyük Namûs'tur. Muhakkak yalanlanacak, işkence görecek, vatanından çıkarılacak ve savaşacaksın. Şayet o günleri görürsem, Allah'a yardım edecek, yâni O'nun gösterdiği tarafta olacağım!

Varaka bu sözleri söyledikten sonra, Hz. Peygamber (s.a.s)'e yaklaşarak alnından öptü.[53]

Hz. Hatice'nin Vahyi Denemesi

Hz. Peygamber (s.a.s) gibi, Hz. Hatice de vahyi merak ediyordu. Cebrail nedir? ilâhî mesaj nedir? Risâlet nedir? gibi sorular kafasını kurcalıyordu. Nihâyet, Hz. Muhammed (s.a.s)'e şöyle dedi:

"Ya Resûlallah, o sana geldiğini söylediğin Cebrail'i çok merak ediyorum; geldiğinde bana haber verir misin?" Hz. Peygamber (s.a.s), "olur" dedi.

Bir gün Cebrail(a.s) vahiy getirince, Hz. Muhammed (s.a.s) onun gelişini, hanımı Hz. Hatice'ye bildirdi. Cebrail'i göremeyen Hz. Hatice hayretler içerisinde, "şimdi Cebrail evimizde mi?" diye sordu. Resûlullah (s.a.s) de, "evet, şurada duruyor" dedi.

Hz. Hatice validemiz, Resûlullah (s.a.s)'e, "ya Resûlallah (s.a.s), kalk ve sol yanıma otur" dedi. Resûlullah (s.a.s) hanımının dediğini yaptı. Hz. Hatice sordu: "Onu hâlâ görüyor musun, burada mi?" Resûlullah (s.a.s) de "evet" dedi. Bunun üzerine Hz. Hatice: "Ya Resûlallah, kalk sağ yanıma otur dedi. Resûlullah, da öyle yaptı. Hz. Hatice yine sordu: "Hâlâ burada mı?" Resûlullah da: "evet" dedi. Bu sefer de, Hz. Hatice, "Ya Resûlallah, kalk bacağımın üstüne otur" dedi. Resûlullah (s.a.s), onun dediğini yaptı. Hz. Hatice tekrar sordu: "Hâlâ burada mı" Resûlullah da, "evet" dedi. bunun üzerine

53 Ay.yer.

Hz. Hatice, - Resûlullah (s.a.s), bacağının üstünde olduğu hâlde- başını açarak, baş örtüsünü yere attı ve sordu: "Ya Resûlallah, hâlâ burada mı?" Resûlullah (s.a.s), "Hayır" dedi. Bunun üzerine Hz. Hatice şöyle dedi:

"Ya Resûlallah, sana gelen şey üzerinde sebât et. Allah'a yemin ederim ki, o melektir, şeytan değildir."[54]

Müslüman kadının örtüsü bu derece önemlidir. İslâm'a göre vücudun, örtülmesi gereken yerleri mahremdir. Mahrem olduğu için Cebrail orada kalmıyor ve gidiyor. Örtüsünü çıkarmış olan Hz. Hatice validemizi başı açık görmemek için gidiyor. İleride göreceğimiz gibi, Hz. Muhammed (s.a.s)in resmen ilân ettiği ilk savaş da, baş örtüsü yüzünden oluyor. Müslüman bir kadının baş örtüsünün Yahudilerce açılmak istenmesi üzerine, Hz. Peygamber (s.a.s) Kaynuka Yahudilerine resmen savaş açıyor.

Böylece, ilk müslüman olma şerefi Hz. Hatice'nin oluyor. O şerefli, iffetli, sadık ve örnek kadın olan validemiz, hayatının sonuna kadar, Peygamber Efendimiz(s.a.s)'e hizmet edecek, onu destekleyecek; davasında kendisine yardımcı olacaktır. O, iffet ve sadakat numunesi bir kadındı.

İslâm'a o kadar sarıldı ki, Cenâb-ı Hakk, Cebrail vasıtasıyla ona selâm gönderdi.[55] Bu ne büyük şerefti? Allah'tan insana selâm gelmesi. Allah rızasına ulaşmış olmanın büyük hazzı...

Vahyin Kesilmesi (Fetretü'l-Vahy)

Böylece, bir müddet vahiy geldikten sonra kesildi; Cebrail gelmez oldu.

Ne olmuştu ki?...

54 İbn Hişâm, *Sire,* I,239.
55 İbn Hişâm, *Sire,* I,241.

Hz. Peygamber (s.a.s), üzüntüye, hatta kuşkuya düştü. Kendisini peygamberlikle görevlendiren Allah, onu terk mi etmişti?.. Cebrail gelmeyecek miydi artık?.. Neydi bu geçici şeyler?..

Allah'ın son Peygamberi kendisine gelenler hakkında tereddüde düştü... Vahyin kesilmesine çok üzüldü. Hatta bazı kaynaklarda bu üzüntünün, Mekke dağlarındaki kayalıklara çıkıp intihar etmeyi düşünecek kadar büyük olduğunu rivayet etmektedirler.[56]

Burada şu soru akla gelebilir: Bir peygamber intihara kalkışır mı?

Bir defa, Hz. Muhammed (s.a.s)'in getirmiş olduğu mesajı hakkıyla anlayabilmemiz için, fiziki itibariyle, onun diğer insanlardan farksız olduğunu, onun da yiyip, içtiğini; insanlar arasında dolaşıp, onlarla konuştuğunu; kısaca onun da bir beşer olduğunu kabul etmemiz lâzımdır. O bir melek değil, bir beşerdi... Şayet melek olsaydı, beşer olan bizler ne onu anlayabilir, ne de onu - göremeyeceğimiz için- örnek alabilirdik. O beşerdi ve beşeriyete önder olarak seçilmişti. Nitekim Allahu Te'âlâ bu konuda şöyle buyuruyor:

"De ki: "Ben de sizin gibi bir beşerim. Ancak bana vahiy geliyor ki; ilâhınız bir tek ilâhtır."[57]

Dolayısıyla, Hz. Muhammed (s.a.s)'i diğer beşerden ayıran özellik, Allah'tan ona vahiy gelmesiydi.

Nitekim Hz. Peygamber (s.a.s)'in getirdiği mesaja karşı çıkan müşrikler; o da kendileri gibi bir insan olduğu için kendisine inanmıyor, Kur'an'ın tabiriyle şöyle karşı çıkıyorlardı:

"Allah Peygamber olarak bir insan mı gönderdi?"[58]

56 Buhari, *Sahih, Kitabu't-Ta'bîr*, Had. No: 6571. Bu konunun daha fazla ayrıntıları için bk. Mevlânâ Şibli, *Asr-ı Sa'adet*, Türkçe Tercümesi, Ömer Rıza, İstanbul, 1928, I, 226 vd.

57 K.K. Kehf sûresi, 110. Ayrıca bk. Furkân sûresi, 20.

58 K.K. İsrâ sûresi, 94.

Zaten müşriklerin, yâni kâfirlerin, Hz. Peygamber (s.a.s)'e inanmamalarının birinci sebebi, onun da onlar gibi bir insan oluşuydu.

Dolayısıyla henüz kendisine Peygamberlik verilmiş olan Hz. Muhammed (s.a.s)'in vahiy kesildiği için böyle bir şeyi düşünmüş olması, beşer olarak mümkün olabilir. Ancak, o diğer insanlardan, Peygamberlik sıfatı dolayısiyle ayrılıyordu. Allah'ın sürekli koruması altındaydı ve masumdu. Nitekim, böyle karamsar düşünceler içindeyken, Allah O'na Cebrail'i gönderdi.

Cebrail ona şöyle dedi:

"Ey Muhammed, sen gerçekten Allah'ın Resûlüsün."

Vahyin kesilmesiyle, her şeyini kaybetmiş psikolojisi içerisinde bulunan Hz. Muhammed (s.a.s), bu sesi duyunca, teselli buldu, intihârdan vazgeçti.[59]

Nitekim onun vahiyden olan ayrılığı daha fazla sürmedi ve Cebrail tekrar ona Allah'ın ayetlerini getirmeye başladı:

"Kuşluk vaktine andolsun, sükûna erdiği zaman geceye and olsun ki ey Muhammed, Rabbin seni ne terk etti ve ne de sana darıldı. Doğrusu ahiret senin için dünyadan daha hayırlıdır. Rabbin şüphesiz sana verecek ve sen de hoşnut olacaksın. Seni öksüz bulup da barındırmadı mı? Seni şaşırmış bulup, doğru yola eriştirmedi mi? Seni fakir bulup zenginleştirmedi mi? Öyleyse sakın öksüze kötü muamele etme ve sakın dileneni azarlama. Yalnızca Rabbinin nimetini anlat."[60]

Bu ayetlerin gelmesinden sonra, Hz. Peygamber (s.a.s) sükûn buldu ve son ayette emredildiği üzere Allah'ın nimetlerini anlatmaya devam etti.[61]

59 İbn Kesîr, *Sire*, I,412.
60 K.K. Duhâ sûresi, 1-11.
61 İbn Hişâm, *Sire*, I,243.

Namazın Farz Kılınması

Vahyin kesilip, tekrar başlamasından bir müddet sonra, Allahu Te'âlâ Namazı farz kıldı. Yalnız Miraç'dan evvelki bu namaz iki rekât olarak kılınıyordu. Daha sonra dört rekât'a çıktı. Vakit olarak da, güneşin batışından ve doğuşundan önce olmak üzere iki defa kılınırdı.[62] Mirâc'da da namaz vakitleri beşe çıkmıştır.

Cebrail'in Hz. Peygamber (s.a.s)'e Namazı Öğretmesi

Bir gün Cebrail (a.s) gelerek, Hz. Muhammed (s.a.s)'i Mekke dışında bir yere götürdü. Orada Allah'ın kudretiyle bir çeşme çıktı. Cebrail bu sudan abdest alarak, Hz. Peygamber (s.a.s)'e iki rekât şeklinde Namazı öğretti. Böylece Resûlullah (s.a.s) ilk Namazı kılmış oldu.

Hz. Peygamber Namazı öğrendikten sonra, hanımı Hz. Hatice'yi de o çeşmeye götürerek abdest aldırdı ve ona da Namazı öğretti. Hz. Hatice de Namazı öğrendikten sonra, ikisi beraber ve gizli olarak namaz kılarlardı.[63]

İlk Müslümanlar

Hz. Ali

Bu sıralarda, yâni Hz. Muhammed (s.a.s)'e peygamberliğin verilmesinin 3. veya 4. senesinde, Hz. Ali, Resûlullah (s.a.s)'in evinde bulunuyordu. Mekke'de hüküm sürmekte olan kıtlık yüzünden Ebû Tâlib'in mâli durumu iyi olmadığından, Hz. Muhammed (s.a.s), onun oğlu Ali b. Ebi Tâlib'i beslemek üzere evine almıştı. Abbas b. Abdulmuttâlib de Cafer b. Ebi Tâlib'i almıştı. Bu şekilde, Ebû Tâlib'in malî yükü biraz hafiflemiş oluyordu.

62 Süheyli, *er'Revdu'l-unf*, Kâhire, tarihsiz, III,11.
63 İbn İshâk, *Sire*, s.117.

İşte Ali b. Ebi Tâlib, bakılmak Üzere Hz. Peygamber (s.a.s)'in evindeyken namaz farz kılındı. Her ne kadar Hz. Peygamber (s.a.s) ve hanımı Hz. Hatice gizli ibadet ediyorlar ise de, bunu, evlerinde kalmakta olan ve rivayetlere göre dokuz yaşlarında olan Ali b. Ebi Tâlib'den gizleyemediler. Bir gün Ali b. Ebi Tâlib, Hz. Muhammed (s.a.s)'le Hz. Hatice'yi namaz kılarken gördü ve Resûlullah (s.a.s)'e şöyle sordu:

"Ya Muhammed! Bu yaptığınız nedir?"

Hz. Peygamber (s.a.s) şöyle cevap verdi:

- Bu, Allah'ın kendisi için seçtiği ve bunu tebliğ için Peygamberini gönderdiği dindir. Ben seni Allah'a, O'nu, bütün sıfatlarıyla "Biricik" tanımaya, O'na kul olmaya; Lat ve Uzza gibi heykelleştirilmiş ilâhları inkâra davet ediyorum.

Hz. Ali şöyle dedi:

- Bu, daha önce hiç duymadığım bir şeydir. Babam Ebû Tâlib'e sormadan da bir şey yapamam.[64]

Hz. Peygamber (s.a.s), bu işin duyulmasını istemiyordu. Onun için Ali b. Ebi Tâlib'e şöyle dedi:

- Ya Ali, bu dediklerimi kabul etmiyorsan, sus ve bu konuda hiç kimseye bir şey söyleme!

Hz. Ali kimseye bir şey söylemeden geceyi geçirdi. Allah (c.c) o gece onun kalbine İslâm'ı koydu ve ertesi gün Hz. Peygamber (s.a.s)'e gelerek şöyle dedi:

- Ya Muhammed, sen bana ne demiştin?"

Resûlullah (s.a.s) şöyle cevap verdi:

- Allah'tan başka hiç bir ilâh, yâni güç, iktidar, otorite, kişi, makam, putlaştırılmış insan tanımadığına; sadece Allah'ın Biricik olup,

64 İbn Kesîr, *Sire*, I, 428.

ortağı olmadığına; bütün hakimiyetin, kayıtsız şartsız O'na ait olduğuna, O'nun ahkâmının yerine hiç kimsenin hüküm koyamayacağına inanarak, bunu dilinle de ifâde edecek, Lat, Uzza gibi heykel olarak somutlaştırılmış ilâhları inkâr edeceksin."[65]

Hz. Peygamber (s.a.s)'in bu sözlerinde görüldüğü gibi, Hz. Ali'den istediği tek şey Allah dışındaki ilâhları inkâr etmektir. İlâhları inkâr edince, Allah'ı Bir ve Ortaksız kabul etmiş olacaktır ki, İslâm tevhid inancının temeli budur. Hz. Ali bu şekilde inanarak, Şehadet getirdi ve müslüman oldu.[66]

Tevhid'ti bu!..

Eşhedu en lâ ilâhe illâllah

Düşündüm, anladım, kalbimde kabul ettim ve dilimle söylüyorum ki: Allah'tan başka ilâh, yâni güç, yâni sonsuz iktidar sahibi, yâni kâinat ve içindeki bütün yaratıklar için yasa koyan ve kendisine kulluk edilen bir başkası yoktur ve "Allah'a rağmen ben varım" diyen varsa, onu inkâr ediyor, ona isyan ediyor, onu tanımıyorum!..

Eşhedu!

Düşündüm, anladım kalbimde kabul ettim ve dilimle söylüyorum ki; lâ ilâhe illâllah! Allah'tan başka kâinat nizamını elinde bulunduran bir başkası, yâni bir ilâh yoktur! İçimde putlaştırdığım makam, ideoloji, ilke, parti, hizip, kadın, erkek, evlât, sanatkâr, sporcu, kulüp, loca, önder, şef, sex ilâhlarının tamamına "lâ" deyip, inkâr ederek; kalbimi ve düşüncemi, ruhumu ve bedenimi; elimi ve dilimi; "illâllah" deyip, Rabbimin emrine veriyorum! O'ndan başkasını güç tanımaya vesile olacak her şeyi "lâ" (hayır!) deyip, kenara itiyor, O'nu, yâni Allah'ı tek ve biricik güç ve hâkim tanıyarak, "illâllah" diyor bağlanıyorum, bağlandığıma dair söz ve biat ediyorum ki, bütün kâinat zerrecikleri şahid olsun!..

65 İbn İshâk, *Sire*, s.5, 118; İbn Kesîr, *Sîre*, I,428.
66 Ay. Yerler.

Lâ ilâhe illâllah!

Bütün ilâhlara hayır, sadece Allah'a evet! Sadece O'nun gücüne, kuvvetine, iktidarına evet, O'nun dışındaki tüm ilâhlara ve ilâhçıklara hayır!

Görüldüğü gibi imân, inkârla, bir şeyleri kabul etmemekle başlıyor. Başka deyişle, bir insan neyi inkâr ettiğini bilmiyorsa, neyi tasdik edip, ona bağlanacağını, ona imân edeceğini bilemez. Lâ (hayır, kabul etmiyorum, inkâr ediyorum) demesini bilmeyen; İllâllah (sadece Allah'ı kabul ediyorum) diyemez!.. Kafasında ve gönlünde ilâhlaştırdığı onlarca, belki yüzlerce değere karşı "lâ" isyanıyla çıkmasını bilmeyen bir insan, nasıl illâ inkılabıyla tevhid'i gerçekleştirebilsin? Karşı çıkmasını bilmeyen pısırık ruhlar; hiç bir zaman, ama hiç bir zaman imân'ın hürriyet şerbetinden içemezler. Köle ruhlardırlar bunlar... İstedikleri kadar iri ve adaleli vücutlarda barınsınlar; onlar köledirler... Onların köleleştirilmiş olan dilleri, "hayır!" demeye muktedir değildir artık... Güdülen ve insan vasfını yitirmiş "*bel hum adall*"lardır onlar... Ellerinden hakları alınır, ağlamaya bile korkarlar; enselerine binilir, "ben hayvan değilim!" demesini dahi beceremezler. Çünkü onlar, şahsiyetlerini yitirmiş, hayatları boyunca, "evet", "baş üstüne!", "emredersiniz" demiş; lügâtlarında, "lâ" (hayır!) olmayan zavallılardır. İşte bunun içindir ki, dilinde "lâ"sı olmayanın, "illâ" ile gerçekleştirilecek bir inkılabı yoktur. Dünyanın çeşitli yerlerinde ezilen, öldürülen, katliâmlara tabi tutulan mustad'afların haklarını savunmayan veya hiç olmazsa, bu cinâyetleri işleyen emperyalist devletlere karşı içinde nefret duymayanlar ne "lâ", ne de "illâllah" diyebilirler!..

Onun için, imânın ve İslâm'ın ilk şartı, Allah dışında ve O'na rağmen kendilerini ortaya koymaya çalışan bütün güç ve kuvvetlere,

ilâhlaştırılmış şahıslara, insanları ezen tüm odak ve sistemlere "lâ" deyip, sadece Allah'ın bütün insanlar için öngördüğü hakları, adaleti ve hürriyeti kabul etmek, O'na teslim olup, "O'na boyun eğiyorum" diyebilmektir...

Muhammed İkbâl'in deyişiyle, "ortaya koyun "lâ" ülküsün dirilişini; "illâ" inkılâbının gücüyle sömürü putlarının nasıl yıkıldıklarını görürsünüz!"...

Hz. Ebû Bekir

Hz. Ali'den sonra Hz. Ebû Bekir müslüman oldu. Ve müslüman oluşunu ilân ederek, en yakınlarını İslâm'a davet etti.

Onun daveti üzerine Osman b. Affan, Zübeyr İbnu'l-Avvam, Abdurrahman İbn Avf, Sa'd b. Ebi Vakkas ve Talha b. Ubeydullah Müslümanlığı kabul ettiler.

Böylece Hz. Ebû Bekir'in etrafındaki arkadaşları, onun vasıtasıyla İslâm'a girdiler. Fakat bu, kolay olmuyordu. Hem Mekke Devleti'nin psikolojik baskısı, hem de Mekkelilerin ilk defa böyle bir şeyle karşılaşmaları, tebliği güçleştiriyordu.

Mekke devleti çok acımasız olduğundan, başlangıçta müslümanlar müslümanlıklarını gizlediler. Bunu ilk defa açıkça ilân edenlerin yedi kişi olduğunu zikreden İbn Sa'd,[67] onları şu şekilde sıralamaktadır: Hz. Peygamber (s.a.s), Ebû Bekir, Bilâl, Habbâb, Ammâr ve annesi Sumeyye...

Tebliğin Açıktan Yapılması

Bu şekilde müslümanların sayısı artınca, Mekke'nin her tarafında İslâm konuşulmaya başlandı. Herkes, Hz. Muhammed (s.a.s)'in durumuyla ilgileniyordu. Kimi kâhin, kimi şair demeye başladı. üstelik

67 Bk. *Tabakât*, III, 233.

Hz. Peygamber (s.a.s), gizli tebliğ yapıyordu. Fakat, "Şimdi sen ne ile emrolunuyorsan, onu apaçık bildir. Müşriklere aldırış etme. Allah'ın yanında başka bir ilâh tanıyan o alaycılara muhakkak ki biz yeteriz. Onlar yakında (uğrayacakları akibetleri) bileceklerdir. Andolsun, biliyoruz ki onların söylenip durduklarından göğsün cidden daralıyor. Sen hemen Rabbini, hamd ile tesbih et ve secde edenlerden ol. Sana ölüm gelinceye kadar da Rabine kulluk et!"[68] ayet-i kerimeleri nâzil olunca, İslâm'ı açıkça tebliğ etmesi kendisine emrolundu. Allah Te'âlâ şöyle buyuruyordu:

"Önce en yakın akrabalarını uyar. Sana uyan müminleri kanatlarının altına al."[69]

Bu ayeti kerime nâzil oluncaya kadar, İslâm gizlice tebliğ edilmiş ve bu gizlilik üç sene kadar sürmüştü.[70]

Bu konuda Hz. Peygamber (s.a.s) şöyle buyuruyor:

"Bana risâlet verilmesi üzerine kavmim, hoşlanmadığım kötü sözler söyleyince sustum. Fakat derhal Cebrail gelerek şöyle dedi: "Ya Muhammed, Rabbin, sana emrettiği şeyi yapmazsan, seni cezâlandırır."[71]

Cebrail'in bu uyarısı üzerine Hz. Peygamber (s.a.s), evinde bir yemek hazırlattı ve Hz. Ali'yi çağırarak, Abdulmuttâlib ailesinin bütün fertlerini bu yemeğe davet etmesini emretti.

Sayılan kırk kadar[72] olan bu davetliler, yemeklerini yedikten sonra, Hz. Muhammed (s.a.s) onlarla konuşmak istedi. Fakat tam konuşmaya başlayacağı sırada, Ebû Leheb atılarak, "Çabuk dağılın da, bu adam size sihir yapmasın!" dedi ve Resûlullah (s.a.s) konuşmaya fırsat bulamadan, gelenler dağılıp, gittiler.

68 K.K. Hicr sûresi, 94-96.
69 K.K. Şu'arâ sûresi, 214-215.
70 İbn İshâk, *Sîre*, s. 126.
71 Ay.yer.
72 İbn İshâk, *Sîre*, s. 127.

Hz. Peygamber (s.a.s) tebliğ görevini yerine getiremediği için, aynı şeyi tekrar ederek, Abdulmuttâlib oğullarını yemeğe davet etti ve yemekten sonra şöyle konuştu:

- Ey Abdulmuttâlib ailesi, ben Araplar içinde, kavmine benden daha hayırlı bir şey getirmiş olan bir kimseyi bilmiyorum. Ben size dünyânız ve ahiretiniz için en iyi olanı getirdim![73]

Fakat Abdulmuttâlib ailesi, Hz. Peygamber (s.a.s)'in bu sözlerini alayla, istihzayla karşılayıp yanından uzaklaştılar, onu dinlemediler.

Akrabalarından olumlu bir cevap alamayan Hz. Muhammed (s.a.s); kezâ Allah'ın emriyle Mekkelileri uyarıp, onlara İslâm'ı tebliğ etmek istedi.

Bu iş için en uygun yer, Mekke'deki Safâ tepesiydi; çünkü orası, o zamanlar bir bakıma Mekke şehrinin en merkezi yeri durumundaydı.

Hz. Peygamber (s.a.s), Safâ tepesine çıkarak Mekkelileri oraya çağırıp şöyle seslendi:

"Ey Mekkeliler, size, şu dağın arkasında, size saldırmak üzere bir atlı grubunun yaklaştığını söylesem, bana inanır mısınız?" Onu dinleyenler:

- Evet inanırız; çünkü şimdiye kadar senin yalan söylediğini asla görmedik ve sen yanımızda güvenilir bir kişisin!

Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.s) şöyle dedi:

- Ey Mekkeliler ben sizleri, büyük bir azab için uyarıyorum. Allah, bana en yakınlarımı uyarma emrini verdi. Dünya menfaatınız için size verebileceğim hiç bir şeye sahip değilim. Ahiretinizi ise ancak "*Lâ ilâhe illâllah*" demeniz kurtaracak!..."

Hz. Peygamber (s.a.s)'in bu uyarısı üzerine ve "lâ ilâhe illâllah" deyip, Allah dışında, putlaştırılmış olan bütün ilâhları yok sayması

73 Ay. Yer.

ve bu sözleriyle onlara karşı çıkmış olması üzerine, amcası Ebû Leheb;

- Sana yazıklar olsun, bizleri bunun için mi buraya topladın? şeklinde konuşmaya; toplanmış olan Mekkeliler de dağılmaya başladılar.[74]

Dikkat edilirse, Resûlullah (s.a.s)'e en çok karşı çıkan, amcası Ebû Leheb'di. Menfaat grupları o denli kuvvetli kurulmuştu ki, yeniliğe, yeni düşüncelere asla yer yoktu. İlâhlaştırdıkları bazı kişi ve kuruluşları tabu edinerek, sömürüyorlardı toplumu. Onun için bu ilâhlara karşı çıkan Hz. Muhammed (s.a.s)'in söylediklerine kulak asmıyorlardı. Çünkü insanın menfaat düzeni, gün geliyor, o insanın dini oluveriyor. Artık o insanın top yekün fikri ve düşünce yapısı, bu menfaat dininin mihveri etrafında dönüyor, onu kutsuyor. Görüş ve ideolojisi de, aynı doğrultuda ve bu menfaat mekanizmasını hakim kılma ve bu hakimiyeti sürdürme mecrasında, Kur'an'ın tabiriyle ilâhlaştırılıyor: "görüşünü ilâhlaştıranı gördün mü?"[75] Bu konuma gelmiş olanın görüşü, düşüncesi, ideolojisi, rejimi, partisi, menfaatı, makamı artık onun ilâhi olmuş; onun dışında bir gerçeği görme yeteneğini yitirmiştir.

İşte Hz. Peygamber (s.a.s)'in amcası Ebû Leheb, böyle bir insandı ve Resûlullah (s.a.s)'in, onun ilâhlarına karşı çıkmasına, onları hiçe saymasına dayanamıyor; ona ve arkadaşlarına -Mekke Devletinin rejimi (yâni dini) adına- işkence yapıyordu.

İlk Kan Dökülüyor

Her ne kadar, Hz. Peygamber (s.a.s) tebliği açıktan yapıyor idiyse de, müslümanlar henüz açıktan ibadet yapamıyorlardı. Bunun için Hz. Peygamber (s.a.s) ashabını Mekke dışına çıkarır gizlice ibadet ederlerdi.

74 İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 199-200.
75 K.K. Furkân sûresi, 43.

Bir gün Sa'd b. Ebi Vakkas, bazı arkadaşlarıyla, ibadet etmek üzere Mekke dışına çıkmışlardı. Onlar ibadet ederlerken Mekkelilerden bir grup gelmiş, onları rahatsız ediyor, ibadetlerine mâni olmaya çalışıyordu. İşi o derece ileriye götürdüler ki, Sa'd b. Ebi Vakkas, orada bulduğu bir deve kemiğini kaparak, müşriklerden birisinin kafasını yardı. Bunun üzerine müşrikler, korkarak, kanlar içindeki arkadaşlarını alıp, oradan uzaklaştılar. Böylece müslümanlarla müşrikler arasındaki çatışmada ilk defâ kan dökülmüş oldu.[76] Çok geçmeden de müşrikler, müslümanlardan Hâris b. Hâle'yi şehid ettiler.[77]

Mekke Devletinin Düşmanlığı

Sa'd b. Ebi Vakkas'ın bir kâfiri yaralaması, zaten müslümanlara karşı düşmanca davranan Mekke Devletini iyice kudurttu. Müslümanlara hakaret ediyor, bulduklarını dövüyor veya hapsediyorlardı. Bununla da yetinmeyen Devlet, Hz. Muhammed (s.a.s)'i korur pozisyonda bulunan Ebû Tâlib'e bir heyet gönderdi. Heyette, Rabia'nın iki oğlu Utbe ve Şeybe, Ebû Süfyan, Ebû'l- Bahteri, Ebû Cehil ve el-Velid İbn'ul-Muğire gibi azılı İslâm düşmanları vardı.

Heyet şöyle konuştu:

- Ya Ebâ Tâlib, senin yeğenin (yâni Hz. Muhammed) (s.a.s) ilâhlarımıza, putlarımıza küfretti. Dinimizi ayıpladı, atalarımıza hakaret etti. babalarımızın dalalette olduğunu söyledi. Ya onu bu işten vazgeçirirsin, ya da bizle onu baş başa bırakırsın, çünkü sen de bizim gibi ona inanmıyorsun!"

Ebû Tâlib, gelen heyeti dinledikten sonra, onları tatlı bir dille geri çevirdi.[78]

76 İbn Hişâm, *Sire,* I, 263.
77 Mevlânâ Şibli, *Asr-ı Saadet*, Türkçe tercümesi, Ömer Rıza, İstanbul, 1921, I, 234.
78 İbn Hişâm, *Sire,* I, 264-265.

Fakat Hz. Peygamber (s.a.s), İslâm'ı tebliğe devam ediyor, bir an olsun, bundan geri kalmıyordu. İslâm'ı anlatıyor, insanları Allah'a, O'na kulluk etmeye davet ediyordu. Onunla Mekke Devleti arasındaki uçurum her gün biraz daha büyüyor, Devletin, Hz. Peygamber (s.a.s)'e olan düşmanlığı daha da şiddetleniyordu. Onu davasından vazgeçiremediklerinden, herkes birbirini itham ediyordu. Nihâyet tekrar Ebû Tâlib'e gitmeye karar verdiler. İslâm düşmanları Ebû Tâlib'e şöyle dediler:

- Ya Eba Tâlib, sen yaşlı birisi olup, aramızda şeref sahibi bir kimsesin. Biz, yeğenini söylediklerinden vazgeçirmek için sana ricada bulunduk; sen hiç bir şey yapmadın. Artık ilâhlarımıza, atalarımıza, yapılan bu küfürlere sabrımız kalmadı. Ya onu bu işten vazgeçirirsin veya seni de onunla aynı düşüncede kabul eder, her iki taraftan biri helâk oluncaya kadar da sizinle savaşırız.

Mekkeli Heyet, Ebû Tâlib'i bu şekilde tehdit ettikten sonra, çekip gitti.[79]

Ebû Tâlib, oldukça güç bir durumdaydı. Ne, çok sevdiği yeğeninden vazgeçebiliyor, ne de, kendisinin de mensubu olduğu Mekke Devletini kızdırmak istiyordu. İki zıt kutup arasında kalmıştı. Nihâyet, Hz. Peygamber (s.a.s)'i çağırarak onunla şu şekilde konuştu:

- Ey kardeşimin oğlu, senin kavmin gelip, senin hakkında benimle konuştu. Ben seni seviyor ve koruyorum. Fakat biz devletle karşı karşıya bulunuyoruz. Fazla ileri gitmesen iyi olur, çünkü bana çok ağır yük yüklüyorsun.

Amcası Ebû Tâlib'i çok sıkıntılı bir durumda gören Hz. Muhammed (s.a.s) ona şu tarihî cevabı verdi:

- Ey amcam, benim söylediklerim, bana ait olan şeyler değil! Ben sadece Allah'ın bana emrettiklerini yerine getirmeye çalışıyorum.

79 Ay.es. I,266.

Üstelik bunu yapmaya mecburum! Vallahi güneşi sağ elime, ayı da sol elime verip, bu davadan vazgeçmemi isteseler, ben yine de vazgeçmem. Tâ ki Allah bana bir çıkış yolu göstersin! Belki bu işe fedâ olur giderim, fakat asla ondan vazgeçmem! Yeğeninin, üstlendiği görevdeki tavrını ve vazgeçmez tutumunu gören Ebû Tâlib ona şöyle dedi:

- Git yeğenim, dilediğini yapmakta serbestsin, vallahi ben seni onlara teslim etmem![80]

Devlet heyeti bu şekilde bir şey elde edemeyince Mekke'nin ileri gelenlerinden Velid'in yakışıklı oğlu Ummâre'yi Ebû Tâlib'e götürerek ona şu teklifte bulundular:

- Yâ Ebâ Tâlib, sana Ummâre'yi getirdik. Ummâre, Kureyş'in en kuvvetli ve yakışıklı olan gencidir. Onu kendine al ve istediğin gibi evlât edin. O senindir. Ummâre'ye karşılık olarak da, senin de bizim de dinimize karşı çıkan, ilâhlarımızı tanımayan, halkının arasına bölücülük sokan ve atalarını dalalette gören yeğenini bize teslim et, onu öldürelim. Neticede, bir adama karşılık sana bir adam vermiş oluyoruz!

Ebû Tâlib, bu teklife şu karşılığı verdi:

- Ne güzel de teklif ediyorsunuz! Ben oğlunuzu alıp yedireceğim, siz benim oğlumu alıp öldüreceksiniz öyle mi! Vallahi bu ebedîyyen olmayacak bir şeydir! Gidin, ne hâliniz varsa görün![81]

Gerçek Saptırılıyor

(Hz. Peygamber (s.a.s)'i yanlış tanıtma gayreti)

Muğire'nin oğlu El-Velid, Mekke Devletinin ulularındandı. Yaşlı, tecrübeli bir zattı. Yaşına rağmen Resûlullah (s.a.s)'le mücadele etmekten geri kalmıyordu.

80 Ay.yer.
81 Ay.es. I,276.

Bir gün Kureyş'i toplayarak onlara şu şekilde konuştu:

- Ey Kureyş! Panayır zamanı yaklaşıyor. Her taraftan Arap heyetleri Mekke'ye gelecek ve bu heyetler, Muhammed'in durumunu duyduklarından, merak edip soracaklardır. Ne yapıp yapıp, onu haksız göstermeliyiz! Onun için tedbirinizi alın ve bir tek cevap vermekte birleşin. Farklı cevaplar vererek, birbirinizi yalanlar duruma düşmeyiniz. Bu durumda siz güç durumda kalırsınız!

Orada toplanmış olanlar,

- Sen en bilgin ve en tecrübeli olanımızsın, nasıl dersen öyle hareket ederiz! dediler.

El-Velid,

- Hayır siz söyleyin! dedi. Onlar da şöyle dediler:

- Kâhin diyelim! El-Velid,

- Hayır o kâhin değil. Biz çok kâhin gördük, onlardaki ketumluk bunda yok! dedi. Topluluk,

- Delidir! diyelim diye teklif etti. O yine itiraz ederek,

- O deli değil! Biz çok deliler gördük. Delilerdeki saldırganlık, tehlike, saflık ve sayıklama bunda yok! dedi. Bunun üzerine,

- Şair diyelim dediler. El-Velid buna da karşı çıkarak,

- O şair de değil. Biz şiirin her türlüsünü biliriz. Vurgularını, sırasını, tertibini veznini iyi anlarız. Onun söyledikleri şiir değil! dedi.

- Sihirbazdır diyelim! dediler. O şu karşılığı verdi:

- O sihirbaz da değil! Biz çok sihir ve sihirbaz gördük. Bu onlar gibi iplikler bağlayıp üflemiyor. Bunun üzerine oradakiler,

- O hâlde yabancılara ne diyelim, onu nasıl tanıtalım? diye sordular. O:

- Vallahi o çok tatlı sözlüdür. Sözlerinden güzellik akıyor. Onun hakkında ne derseniz, yalan olduğu anlaşılır. Mamafih sihirbaz diyebilirsiniz. Şunu da ilâve edersiniz. "Çünkü o öyle bir şey getirdi ki,

evlâdı babadan, kardeşi kardeşten, kadını kocasından, vatandaşı toplumundan ayırdı" dersiniz dedi ve öylece ayrıldılar.[82]

İslâm düşmanları bu şekilde anlaştıktan sonra, Mekke'ye gelen her yabancıya, Hz. Peygamber (s.a.s)'i sihirbaz olarak tanıtıp, ondan uzak durmalarını öğütlediler. Tıpkı günümüzde, saf ve temiz müslümanların, bazı çevrelerce karalanmaları, iftiralara maruz bırakılmaları gibi...

Allahu Te'ala el-Velid hakkında şu ayet-i indirdi:

"Ey Muhammed! Tek olarak yaratıp kendisine bol bol mal, çevresinde bulunan oğullar verdiğim ve nimetleri yaydıkça yaydığım o kimseyi bana bırak. Bir de verdiğim nimetten artırmamı umar. Hayır; hayır. Çünkü o, Bizim ayetlerimize karşı son derece inatçıdır. Onu sarp bir yokuşa sardıracağım. Çünkü o, ölçtü biçti; cani çıkası, ne biçim ölçüp biçti! Sonra baktı. Sonra kaşlarını çattı, suratını astı. Sonra da sırt çevirip büyüklük tasladı. "Bu sadece öğretilegelen bir sihirdir. Bu Kur'an yalnızca bir insan sözüdür" dedi. İşte bu adamı yakıcı bir ateşe yaslayacağım."[83]

El-Velid'le birlikte bu işi düzenleyenler hakkında da şu ayetler nâzil oldu:

"Nitekim iş bölümü yapanlara, Kur'an'ı parçalayanlara da (öyle azab) indirmiştik. İşte Rabbine and olsun ki onlara, topuna yapmakta oldukları şeyleri elbette soracağız."[84]

Böylece Mekkeliler, panayıra iştirak eden bütün yabancılara bu şekilde propaganda yaparak, Hz. Muhammed (s.a.s)'i yanlış tanıtma gayreti içerisine girdiler. Ama buna rağmen onun peygamberlik haberi bütün Arabistan'a yayıldı.[85]

82 Ay.es. I,270.
83 K.K. Müddesir sûresi, 11-26.
84 K.K. Hicr sûresi, 90-93.
85 İbn Hişâm, *Sire*, I,272.

Tarih boyunca, hep böyle olmuştur. Gerçeklere tahammülleri olmayan insanlar, başkalarını karalamakla bir yere varacaklarına, dünyayı ellerine geçireceklerine inanırlar. Allah'tan korkmayan bu kimseler, bile bile müslümanları şucu-bucu diye karalayıp, mesajlarının yayılmasına mani olmak isterler. Vicdanları sızlamadan, insanları diledikleri gibi tavsif edip, kamuoyu nezdinde küçük düşürmeye çalışırlar. Bunun için de bazı özel yaftalar geliştirirler "bölücü", "solcu", "mürteci", "komünist" vs. Çünkü bu gibi müfterilerin başka bir sermayeleri yoktur. Müslümanlara böyle davranmaları için, illâ da kâfir olmaları gerekmez. Kendilerine müslüman deyip, namaz da kılan bu gafiller statüko nasıl bir hareket tarzı gerektiriyorsa, öyle hareket ederler. Müslümanlara iftira edip, onları karalamada, her türlü iftirayı atmakta beis görmez, hatta bunu kendilerine görev telakki ederler. Çünkü efendileri öyle emretmiş; onlardan, şahsiyetlerini terk edip, patronun şahsiyetine bürünmeleri istenmiş; onlar da dünyalıkları için seve seve bu şahsiyetsizliği kabul etmişlerdir. İslâm'ı kendi çıkarları doğrultusunda millîleştirmeye; ona millî bir benlik vermeye; kendilerini İslâm'a değil, İslâm'ı kendilerine uydurmaya çalışırlar. Bunlar, başkalarının inançlarına tahammül edemeyen, faşizan tahakkümlerdir ki, dün öyle olduğu gibi, günümüzde de böyledir.

Hz. Peygamber'e Fiilî Tecavüz Başlıyor

Mekke Devletinin, İslâm'a karşı olan baskısı giderek şiddetleniyor; fakat Resûlullah (s.a.s)'i davasından alıkoyamıyordu. O'na deli, kâhin, sihirbaz, şair diyorlardı. O ise, bütün bunlara sabrediyor, İslâm'ı tebliğ etmeye devam ediyordu.

Bir gün Mekke Devletinin ileri gelenleri, Kâbe'nin yanında Hicr denen yerde toplanmış, konuşuyorlardı. Bir ara Hz. Peygamber (s.a.s)'den söz ederek şöyle dediler: "Bu adama sabrettiğimiz kadar,

hiç kimseye sabretmedik. Akıllılarımızı sefih gördü, aramıza bölücülük soktu, millî değerlerimizi hiçe saydı, propagandasını yaptığı fikirleriyle, Devletimize anarşi soktu. Devletimiz için ciddi bir tehlike arzeden bu gericiye, mürteciye daha ne kadar sabredeceğiz? Yılan gibi, daha küçükken ezelim kafasını!"

Onlar bu şekilde konuşurlarken, Hz. Muhammed (s.a.s) çıkageldi. Ve her zaman olduğu gibi, *Haceru'l-Esved*'i istilâm ederek/ selâmlayarak Kâbe'yi tavafa başladı. Tam onların yanından geçerken, kendisine en kötü sözlerle hakaret ettiler. Bu rivayeti nakleden râvi, bu hakaretlerin ne denli kötü olduğunun, Hz. Peygamber (s.a.s)'in yüzünden anlaşıldığını ilâve ediyor.[86]

Hz. Peygamber (s.a.s) sesini çıkarmayarak tavafa devam etti. İkinci defa yanlarından geçerken, Aynı şekilde kendisine hakaret ettiler. Resûlullah (s.a.s) tavafa devam etti. Üçüncü defa yanlarından geçince, yine o galiz küfürlerle kendisine hakaret ettiler. Bunun üzerine Hz. Muhammed (s.a.s) durarak onlara şöyle dedi:

"Ey Kureyş! Beni duyuyor musunuz? Nefsim(canım) elinde olana (Allah'a) yemin ederim: Öyle bir şeyle emrolundum ve size gönderildim ki, hepinizi kılıçtan geçireceğim!"[87] Resûlullah (s.a.s)'in bu sözleri üzerine ona hakaret eden kâfirler korkudan seslerini kestiler ve her birinin kafasına kocaman bir kartal konmuş gibi yere kapandılar ve Hz. Peygamber (s.a.s)'e güzel sözler söylemeye başladılar.[88] O da oradan ayrılıp gitti.

Ertesi gün yine aynı yerde toplanarak birbirlerine şöyle dediler: "Dün yaptığımızı beğendiniz mi? Adam bir kelime söyleyerek hepimizi sindirdi. Hem konuşursunuz, hem de yapmazsınız!" Onlar bu

86 İbn Hişâm, *Sire*, I.290.
87 Ay. Es. I,290.
88 Ay.yer.

şekilde birbirlerini ithâm edip dururken, Resûlullah (s.a.s) çıkageldi. Yanlarından geçerken, hep birden üzerine saldırarak şöyle dediler: "Dün o şekilde konuşan ve ilâhlarımızı inkâr eden sen misin?" Resûlullah (s.a.s), "Evet, o sözleri söyleyen, sizin ilâhlarınızı tanımayan benim!" diye cevap verdi. Onun bu cevabı üzerine hepsi Hz. Peygamber (s.a.s)'in hırkasını boynuna dolayarak işkence etmeye, dövmeye başladılar. Onlar bu şekilde Resûlullah (s.a.s)'e işkence yaparlarken, Hz. Ebû Bekir geliverdi. Hz. Muhammed (s.a.s)'i onların elinden kurtararak, şöyle dedi: "sadece, "Rabbim Allah'tır" diyen bir adamı mı öldürüyorsunuz?" Bunun üzerine Mekke Devletinin adamları, Resûlullah (s.a.s) ve Hz. Ebû Bekir'i yaralar içinde bırakarak oradan uzaklaştılar.

Hz. Ebû Bekir kan ter içinde kalmıştı. Kafası, saç ayırımından yarılmış, yüzü ve sakalları kana boyanmıştı. Sakalını öyle çekmişlerdi ki, sakal diplerinden kanlar akıyordu. Ama bütün bunlar onun için önemli değildi. Davanın lideri kurtulmuştu. Davanın liderine fedâ olunmazsa, dava yürümüyordu. Sünnetullah buydu. Gerektiğinde mümin, davası için işkence görecek, dayak yiyecek, şehit olacak ki, savunduğu dava hükümran olsun!..

"Kullara (insanlara) yazıklar olsun! Kendilerine hangi Peygamber gelse, onu alaya alıyorlardı."[89]

Hz. Muhammed (s.a.s) Mekkelilerin bu durumuna üzülüyor; putları terk edip Allah'a imân etmelerini istiyordu. Fakat onlar değil imân etmek; onun tebliğ çağrılarına alayla, işkenceyle cevap veriyorlardı. Özellikle bu son hadise onu o kadar müteessir etmiştir ki, evine gitmiş ve örtülere bürünerek, Allah'ın kanunlarını inkâr eden bu insanları düşünmüş, adetâ onlara küsmüştü. Ama o herhangi bir insan de-

89 K.K. Yâsin sûresi, 30.

ğildi. Evinde rahat oturamazdı. O oturursa, tebliği kim yapacaktı? Peygamberinin görevi tebliğdi ve bunu yapmaya mecburdu.

Hz. Peygamber (s.a.s)'in bu şekilde evine çekilmesi üzerine şu ayetler nâzil oldu:

"Ey bürünüp sarınan, kalk ve korkutarak uyar. Rabbini büyük tanı, elbiseni temizle, kötü şeyleri terk et. Yaptığın iyiliği çok görerek başa kakma. Rabbin(in rızası) için katlan. Çünkü Sûr'a üfürülünce, işte o gün pek çetin bir gündür. Kâfirler için (hiç de) kolay değil."[90]

Hz. Peygamber (s.a.s), bu konudaki bir hadis-i şerifinde şöyle buyuruyor:

"Benim Allah yolunda çektiğim ezâyı hiç kimse çekmedi; benim Allah yolunda korkutulduğum kadar hiç kimse korkutulmadı. Bilâl'le öyle otuz gün geçirdik ki; Bilâl'in koltuğu altında saklayabildiğinden başka, yiyeceğimiz yoktu."[91]

Üç aşamalı bu hadiseyi değerlendirecek olursak:

1. Kâbe'yi tavaf ederken, kendisine hakaret eden müşrikleri; Hz. Peygamber (s.a.s), bir tek cümleyle susturuyor; onların korkup, kaçmalarını sağlıyor. Bu harekete, "müslümanın, İslâm düşmanlarının karşısında, şahsiyetini koruması" denir.

2. Bir gün sonra, Safâ tepesinde kendisine her türlü işkence yapılmasına rağmen onlara; "evet, ilâhlarınızı tanımayıp, onlara karşı çıkan benim!" diyebiliyor ve kendisine yapılan muameleye, Allah için sabretme örneğini veriyor. Ama bu sabır, hiç bir zaman taviz vermekle sonuçlanmıyor.

3. Bunca zorluklara ve insanların onun tebliğine inatla karşı çıkmalarına rağmen, Hz. Peygamber (s.a.s)'in, evine çekilip inzivâ hayatı yaşama hakkı yoktur. Onun içindir ki Allah ona, "Ey (evinde) bürünüp sarınan, kalk ve (kâfirleri azab ile) korkut!" emrini veriyor.

90 K.K. Müddesir sûresi, 1-10.
91 İbn Kesîr, *Sire*, I,472.

Dolayısıyla; çevremizde bu kadar İslâm düşmanı varken; *ma'rûf*'un kendilerine tebliği gereken milyonlarca insan, kulaklarını açmış bekliyorken ve hele her tarafı, *münker* sarmış, bunun nehyedilmesi de gerekiyorken, köşeye çekilip, tesbih çekmenin mânâsı yoktur artık...

Kalkın, tebliğe çıkın!... Bazıları buna nâfile diyorsa da aldırmayın! İnsanları karanlıklardan, nûr'a davet edin! Husûmetten, kardeşliğe çağırın! İnsan haklarını ihlâlden, insan haklarına saygıya çekin! Allah'ın emirlerine sarılmanın, insanlığın kurtuluş vesilesi olduğunu haykırın! Peygamber'i örnek almanın hazzını tattırın insanlara ki, birbirlerine düşman kesilmiş olan insanlar, insanlığın, kardeşliğin tadını alsınlar!...

Dünyanın her tarafını sarmış olan bunca münker'e karşı ey iz'an sahipleri, nasıl seyirci kalırsınız?

Sırf mazlum ve çaresiz oldukları için, dünyanın her tarafında ezilen, malları ellerinden alınan, topraklarına el konan, evleri yağma edilip, yakılan, namuslarına tecavüz edilen, düşüncelerini ifâde ettikleri için, despot iktidarların zindanlarında çürüyen, dinî inançları gereği başlarını örtüyorlar diye, sözüm ona "müslüman üniversiteler"den kovulan insanlar varken, hiç mi yüreğiniz sızlamıyor?

Bir sahifesinde İslâm ve Allah düşmanlığı, diğer sahifede de İslâm kahramanlarını anlatan ve müslüman(!)'ı sömürerek dünyalarını kazanan medya patronlarının sizin üzerinizde kurdukları saltanat, hiç mi ağır gelmiyor size?

Din âlimleri diye geçinip, Hz. Muhammed (s.a.s)'e dil uzatan; "tevhid kelimesinde Muhammed'i kabul etme şartı yoktur" diyen mürtedlerin ve bu mürtedlere makamlar ihsan eden din müesseseleri(!)nin, İslâm'ı yıkma plânları, sizi hiç mi rahatsız etmiyor?...

Kalkın, insanlara tebliğe, onlara güzellik kapılarını aralamaya çıkın!...

Hz. Hamza Müslüman Oluyor

Müslümanlara bu işkence ve hakaretlerin devam ettiği sırada bir gün Hz. Muhammed (s.a.s), Sâfa tepesinden geçerken Ebû Cehil'le karşılaştı. Ebû Cehil; kötülük timsâli, bütün menfi karakterlerin kendisinde toplandığı kötülük yapmaktan zevk alan sadist bir tip... Olumsuzluk örneği, "Esfelesâfilin" den biriydi o.

İşi-gücü müslümanlarla uğraşmak olan bu mel'un adam, Resûlullah (s.a.s)'le karşılaşınca, adeti olduğu üzere hakaret etmeye, sövmeye, işkence yapmaya ve İslâm'a küfretmeye başladı. O işkence ediyor, hakaret yağdırıyor; Hz. Muhammed (s.a.s) susuyordu.[92]

Bu şekilde Resûlullah (s.a.s)'i taciz ettikten sonra Ebû Cehil, Kâbe'nin yanında oturmakta olan arkadaşlarının yanına gitti.

Ebû Cehil, onların yanında oturadursun, Hamza b. Abdulmuttâlib çıkageldi.

Hamza, pehlivan yapılı, avcı bir insandı. Güçlü, lafını esirgemeyen biriydi. Avdan dönünce, Kâbe'yi tavaf etmeyi adet haline getirmişti. Kâbe'yi ziyaret etmeden evine gitmiyordu. İşte o gün de, avdan dönmüş, Kâbe'yi tavafa gidiyordu. Bu yakışıklı, kibar zat, her rastladığı kimseyle selâmlaşıyor, konuşuyordu. Nihâyet biraz önce, Hz. Muhammed (s.a.s)'e işkence yapılırken, onları gören bir köleyle karşılaştı. Köle, Hamza'ya şöyle dedi:

'Ey Ummâre'nin babası, keşke biraz önce burada olsaydın da, Ebû Cehil'in senin yeğenin Muhammed'e yaptıklarını görseydin. Ona her türlü hakareti yaptı, ona işkence etti, dinine küfretti!"[93]

92 İbn Hişâm, *Sire*, I,291.
93 Ay.es. I,292.

Hamza, hiç bir şey demedi. Allah'ın hidâyeti ruhunu kaplamış, Ebû Cehil'e karşı hiddet ve nefret dolmuştu; duramıyordu... Hidâyet heyecanı ve Ebû Cehil'i bir an evvel bulma endişesiyle, hiç kimseyle konuşmuyor, süratle ilerliyordu. Öylece Kâbe'nin yanına gitti. Ebû Cehil, hâlâ orada oturuyordu. Yanlarına vardı ve elindeki mızrakla Ebû Cehil'in kafasına vurdu. Oradakiler şaşırmış bakıyorlardı Hamza'ya. Ve Hamza, Ebû Cehil'e şöyle dedi:

- Ben onun dininde olduğum hâlde, sen ona küfrediyorsun öyle mi? Erkeksen, Aynı şeyi bana yap!

Hamza'nın bu sözleri üzerine, oradakiler kendisine saldırmak istediler. Fakat Ebû Cehil mâni oldu. Korkuyordu Hamza'dan; çünkü Hamza, İslâm zırhına girmişti. O, Hz. Hamza olmuştu artık...

Hz. Hamza'nın müslüman oluşu, müslümanlar için büyük bir güç oldu. Onun müslüman oluşuyla, Mekke Devleti işkenceyi azalttı. Nihâyet o putperest devleti meydana getirenler de insandı... Hem de imânsız insanlar... Hz. Hamza'dan, bu imânlı pehlivandan korkuyorlardı.

Mekke Devleti Taktik Değiştiriyor

Hz. Hamza'nın müslüman oluşu, Mekke Devletinin çok zoruna gitti. Bozguna uğramışlardı âdeta. Bunun için yumuşadılar ve müslümanlarla mücadelede taktik değiştirdiler. Bu taktiği değiştiren de, Utbe b. Rebi'a idi. Bir gün Mekkelileri toplayarak onlara şöyle dedi:

- Ey Kureyş, gidip Muhammed'le konuşmamı, rejim ve düzenimize karışmamasına karşılık, istediği şeyleri teklif etmemi istemez misiniz? Belki bu teklifimizle davasından vazgeçer.

Oradakiler, "olur" dediler.

Bunun üzerine Utbe kalkıp, Kâbe'nin yanında oturmakta olan Hz. Muhammed (s.a.s)'in yanına gitti ve ona şöyle dedi:

- Ey Muhammed, sen aramızda nesebi temiz ve şerefli bir kimsesin. Fakat sen öyle bir şey getirdin ki, toplumumuza bölücülük soktun. Kavmini dalalette görerek atalarına küfrettin. Tanrılarını hiçe sayarak, dinlerini alaya aldın! Şimdi benim sana yapacağım teklifleri dinle, belki bunlardan bazısını kabul edersin!

Hz. Peygamber (s.a.s) de, "Söyle ya Eba'l-Velid, seni dinliyorum!" dedi ve Utbe konuşmaya başladı:

- Ey Muhammed, eğer bu getirdiğin davayla zengin olmak istiyorsan, en zenginimiz oluncaya kadar sana para toplarız. Eğer bu getirdiğin davayla şeref kazanmak istiyorsan; seni Efendimiz, liderimiz olarak seçeriz; öyle ki, hiçbir işimizi sana danışmadan yapmayız. Şayet Kral olmak istiyorsan, seni Kral yapalım. Eğer bu sana gelen şey, hakkından gelemediğin bir hastalıksa, bütün imkânlarımızı seferber ederek sana doktor arayalım. Belki şifa bulursun!

Utbe b. Rebi'a bunları söyledikten sonra, Hz. Peygamber (s.a.s),

- Diyeceklerin bitti mi ya Eba'l-Velid?" diye sordu. Utbe b. Rebi'a da, "evet" dedi. Hz. Muhammed (s.a.s) Utbe'ye "dinle!" dedi ve Kur'an-ı Kerim'den şu ayetleri okudu:

"Haa, Mim. (Bu) ayetleri -bilecek (anlayacak) herhangi bir kavim için- ayrı ayrı açıklanmış, (hükmünce amel edenlere) müjdeler verici, (muhaliflerini başlarına gelecek fena akibetlerle) korkutucu, Arabça bir Kur'an olmak üzere Rahman (ve) Rahim tarafından indirilmiş bir kitapdır. (Böyle iken) onların çoğu (bunu düşünüp) kabulden yüz çevirmiştir. Artık dinlemezler onlar. Onlar "Bizi kendisine davet edegeldiğin şeyden kalplerimiz örtüler içindedir. Kulaklarımızda bir ağırlık, bizimle senin aranda bir perde vardır. İstediğini yap, biz de yapacağız" derler."[94]

94 K.K. Fussilet sûresi, 1-5.

Utbe b. Rebi'a, ellerini arkasına koyup, dayanarak Resûlullah (s.a.s)'i dinlemeye başladı. Resûlullah (s.a.s) okumasını bitirdikten sonra, secde etti ve secdeyi müteakip, Utbe'ye "yâ Ebâ'l-Velid, benden duyacaklarını duydun, nasıl istiyorsan öyle yap!" dedi.[95]

Utbe b. Rebi'a, şaşkın şaşkın dönünce, arkadaşları birbirlerine şöyle diyorlardı: "Yemin ederiz ki, Utbe'nin yüzü değişmiş!" Ona şöyle sordular: "Ne cevap aldın, yâ Ebâ'l-Velid?" Utbe şöyle cevap verdi:

- Ben hiç duymadığım şeyler duydum. Vallahi o ne şiir, ne de sihirdir. Vallahi o kehânet de değildi. Ey Kureyş, beni dinleyip itaat edin ve bu adamdan çekinerek ondan vazgeçin. Vallahi o söylediklerinde çok büyük manalar vardı. Eğer Araplar onu öldürürlerse, ondan kurtulmuş olursunuz. Fakat o Araplara galip gelirse; onun devleti, sizin de devletiniz, izzeti sizin de izzetiniz olur. Ve sizler, bütün insanlardan daha fazla ona yakın ve şerefli olursunuz.

Utbe'nin bu sözlerine, şu karşılığı verdiler:

- Ey Ebâ'l-Velid, vallahi O, diliyle seni büyüledi.

Utbe şöyle cevap verdi:

- Bu benim görüşüm, gidin ne hâliniz varsa görün![96]

Kureyş Temsilcilerinin Teklifleri

Utbe b. Rebi'a'nın yalnız başına olan bu girişimi bir fayda vermeyince, Mekke Devletinin ileri gelenleri bir araya toplanarak Hz. Muhammed (s.a.s)'e gitmeye karar verdiler. Bu heyette, Utbe b. Rebia, Ebû Süfyan, en-Nadr İbnu'l-Haris, Ebû'l-Bahteri, el-Velid İbnu'l-Muğire, Ebû Cehil ve Umeyyetu'bnu'l-Hâlef gibi kimseler vardı. Bunlar, Hz. Peygamber (s.a.s)'e şöyle haber gönderdiler: Kavminin ileri gelenleri toplanmış, seninle konuşmak istiyorlar.

95 İbn Hişâm, *Sire*, I, 294.
96 Av.yer.

Hz. Peygamber (s.a.s), onların İslâm'a girmeye karar verdiklerini sanarak, süratle yanlarına gitti. Çünkü onların müslüman olmalarını çok arzuluyordu. Heyetin yanına varıp oturunca, ona şöyle dediler:

- Ya Muhammed, biz seninle konuşmak için seni çağırdık. Vallahi, şimdiye kadar senin gibi, kavmine kötülük yapan birisi aramızdan çıkmadı. Atalarımıza küfrettin, dinimizi bâtıl gördün, tanrılarımıza (putlarımıza) sövdün, aramıza bölücülük soktun, bize karşı işlemediğin hiç bir kötü fiil kalmadı. Eğer getirdiğin davayla zengin olmak istiyorsan, en zenginimiz oluncaya kadar sana mal toplarız. Devlet Başkanı olmak istiyorsan seni Devlet Başkanı olarak seçelim. Eğer bu getirdiğin davayla şeref kazanmak istiyorsan, seni Efendimiz olarak seçeriz. Eğer seni cinler çarpıyor ve sen kendini tedavi edemiyorsan, bütün imkânlarımızı seferber ederek sana tabip arayalım!

Hz. Peygamber (s.a.s) şu cevabı verdi:

- Dediklerinizin hiçbirisiyle alâkam yok. Getirdiğim dava; mallarınızı istemek, aranızda şeref, makam sahibi olmak, kralınız olmak için değil. Lâkin Allah beni size Peygamber olarak göndererek, bana bir kitap indirdi. Size müjdeci ve uyarıcı olmamı emretti. Ve ben Rabbimin risâletini size tebliğ ederek, size nasihatte bulundum. Eğer size getirdiğim bu davayı kabul ederseniz, dünyânız ve ahiretiniz için saadet bulursunuz. Kabul etmezseniz, ben de, Allah, aramızda bir hüküm verinceye kadar sabrederim![97] Bunun üzerine Mekke Devlet adamları şu teklifte bulundular:

- Ya Muhammed, sen bizden bir şey kabul etmiyorsun. Biliyorsun ki yeryüzünde bizim gibi dağlar arasına sıkışmış, susuz ve hayat şartları zor olan başka kimse yoktur. Seni gönderen Rabbine de ki, bizi sıkıştırmış olan bu dağları uzaklaştırsın, memleketimiz ova-

97 İbn Hişâm, *Sire*, I,296.

lık olsun! Şam ve Irak'taki gibi burada da nehirler aksin! Geçmiş atalarımızı diriltip göndersin ve onlar arasında atamız Kusayy b. Kilâb olsun. Çünkü o doğru sözlü biriydi. Senin dediklerinin doğru olup olmadığını ona soralım. Eğer dediklerine o da doğru derse biz de senin Allah katındaki değerini anlar, sana gelenlerin gerçek olduğuna inanırız. Bunu yaparsan; Allah'ın seni Peygamber olarak gönderdiğini kabul ederiz."

Hz. Peygamber (s.a.s) şöyle cevap verdi:

- Ben bunun için gönderilmedim. Ben Allah'ın emirlerini size getirdim. Bana verilen risâleti size tebliğ ettim. Eğer dediklerimi kabul ederseniz, dünya ve ahiret saadetine kavuşursunuz. Reddederseniz, Allah, siz ve benim aramda hükmedinceye kadar sabrederim! Onlar şöyle dediler:

- O hâlde Rabbine de ki seni tasdik eden bir melek göndersin. Rabbine de ki, senin için altın ve gümüşten saraylar ve hazineler yapsın ki görelim! Zira sen, bizim gibi sokaklarda gezen, bizim gibi yaşayan bir insansın. Bu istediklerimizi yap ki, senin bizden olan farkını anlayalım, iddia ettiğin gibi peygamberliğini görelim! Resûlullah şu cevabı verdi:

- Ben bunları yapmak için gönderilmedim. Allah beni müjdeci ve korkutucu olarak gönderdi. Kabul ederseniz. Dünya ve ahiret saadetine kavuşursunuz. Reddederseniz, Allah, siz ve benim aramda hükmedinceye kadar sabrederim![98] Bu defa da şöyle dediler:

- O hâlde, "Rabbim isterse yapar" diye inandığın gibi, Rabbine de ki, gökyüzünü yere indirsin. Bunu da yapamazsan, sana inanmayacağız! Resûlullah (s.a.s) şöyle dedi:

- Bu Allah'a kalmış bir şeydir. Dilerse yapar![99]

98 Ay. es. I, 297.
99 Ay.yer.

Kâfirlerin bu isteklerini, Kur'an-ı Kerim şöyle dile getiriyor:

"De ki: "Andolsun ins-u cin şu Kur'an'ın benzerini (meydana) getirmeleri için bir araya toplansa, yekdiğerine yardımcı da olsalar, yine onun benzerini getiremezler. Şânıma andolsun ki biz bu Kur'an'da insanlar için her mânadan nice türlüsünü açıklamışızdır. İnsanlardan pek çoğu ise ille inanmamakta ayak direttiler. "Biz, dediler, sana kat'iyyen inanmayız. Tâ ki bizim için şu yerden bir pınar akıtasın. Yahut senin hurmalık(lar)dan, üzümlük(ler)den bir bahçen olsun da aralarından şarıl şarıl ırmaklar akıtasın. Yahut iddia ettiğin gibi gökyüzünü üstümüze parça parça düşüresin veya Allah'ı ve melekleri kefil getiresin. Yahut altından bir evin olsun, yahut semâya çıkasın. Ona çıktığına da asla inanmayız ya! Tâ ki üstümüze okuyacağımız bir kitap indiresin!" (Şöyle) de: "Rabbimin şânı yücedir. Ben (Allah'ın) resûlü bir beşerden başkası mıyım ki?"[100]

Görüldüğü gibi, kâfirlerin Hz. Peygamber (s.a.s)'den istedikleri, hep maddi şeylerdi. Materyalizm felsefesinin temeli budur: Her şeyi maddeyle ölçmek! Okyanus, gramla ölçülür mü?..

Dünyevi bütün tekliflere, "hayır!" diyor Resûlullah (s.a.s). Davasını, inancını, şahsiyetini iki paralık dünyaya satmıyor!... Allah ne güzel buyurmuş onun için: Rasûlullah'da, sizin için en güzel örnek vardır!"

Ona; "... eşhedu enne Muhammeden Resûlullah" deyip inanmış müslümanlar! Onu örnek alın da, davanızı dünyaya satmayın! Dünyevi makamlarınız yükselsin diye, şuraya-buraya ihbâr etmeyin müslümanları! "Beni müslüman bilmesinler" deyip, kişiliğinizi saklayarak, İslâm düşmanlarıyla dost olmayın! Müslümanlar aleyhinde yazı yazmayı, iftirâ etmeyi, yalan söylemeyi itiyat hâline getirmiş

100 K.K. İsrâ sûresi, 88-93.

kartelin gazetelerine para verme! Müşriklere yaranmak için, müslümanların İslâm uğrunda verdikleri mücâdelelere -yardımcı olmadığın gibi- bari köstek olma. Resûlullah (s.a.s) gibi, İslâm'a karşı vereceğin uğraş'a karşılık sana sunulan bütün maddiyata "hayır!" demesini öğren! Dünyevi en büyük makamlara gelsen de, hâlâ müslümanlarla ve İslâm'la uğraşıyorsan -istersen bunu yaparken namaz da kıl!-, senin ne değerin var?...

Allah için yaratıldığımızı, O'nun için yaşamamız gerektiğini anlamayacak mıyız artık!..

Ebû Cehil Suikast Düzenliyor

Kureyş heyeti bu şekilde Hz. Muhammed (s.a.s)'den bir taviz koparamayınca ümitsiz bir duruma düştü. Bu sırada, Ebû Cehil, yanındakilere şöyle dedi:

- Ey Kureyş uluları! Gördüğünüz gibi Muhammed dinimizi ayıplamaktan geri kalmıyor. Atalarımıza küfrediyor. Aklımızı küçümsüyor. Putlarımıza sövüyor! Andolsun ki yarın onu büyük bir taşla öldüreceğim. O gelip, ibadeti için secdeye gidince, gücümün yettiği kadar büyük bir taşı alıp, kafasına indireceğim. Siz de o sırada beni korursunuz. Ondan sonra da Beni Abdi Menaf (Hz. Muhammed (s.a.s)'in ailesi) istediğini yapsın!". Onlar da, "Andolsun ki seni onlara teslim etmeyeceğiz" dediler.

Ertesi gün Ebû Cehil büyük bir taş bulup, Kâbe'nin yanında Hz. Muhammet (s.a.s)'i beklemeye başladı.

Her zaman olduğu gibi, o gün de Hz. Muhammed (s.a.s) namaz kılmak için Kâbe'ye gitti. O dönemde, Hz. Peygamber (s.a.s) namaz kılarken Kudüs'e yönelir Kâbe'yi kendisiyle Kudüs arasında bırakırdı.[101] Resûlullah (s.a.s) namaz kılmaya hazırlanadursun, Kureyş'in ileri ge-

101 İbn Hişâm, *Sire*, I, 298.

lenleri de, Ebû Cehil'in yapacaklarını merak ederek orada toplanmış bekliyorlardı...

Hz. Peygamber (s.a.s) namaza başlayıp sonra secdeye gitti. Ebû Cehil, hemen yanındaki taşı alarak ona doğru ilerledi. Hz. Peygamber (s.a.s)'in yanına varır varmaz, birden bire durdu ve beti-benzi atmış bir şekilde geri döndü. Elleri, taş üzerinde titriyordu. Bu taşı niçin almış, neden istediği gibi kullanamamıştı? Şaşkın bir vaziyette o suikast aleti taşı elinden attı. Orada bulunan arkadaşları, başına toplanarak şöyle dediler:

- Yâ Ebâ'l-Hakem,[102] sana ne oluyor? Ebû Cehil şöyle cevap verdi:

- Dün sizlere dediğim gibi, onu öldürmek için yanına gittim. O'na yaklaştığım sırada, bir deve kafasıyla karşılaştım. Vallahi, daha önce onun gibisini görmemiştim. Onun heybeti, boynu, ağzı o kadar korkunçtu ki, hiçbir deveye benzemiyordu. Ben yaklaştığımda beni yemek istedi![103] Allah, Resûlünü böyle korumuştu.

İbn İshâk'ın rivâyetine göre,[104] Hz. Peygamber (s.a.s), bu şekilde onu koruyanın Cebrail olduğunu söylemiştir.

Sırası gelmişken şunu belirtmek isteriz ki, Allah en son anda Resûlü'ne veya ashabına yardım ediyor. Resûlullah (s.a.s) olsun, onun Ümmeti olsun; onlar bütün imkânlarını harcadıktan ve çaresiz kaldıktan sonra Allah yardım ediyor. O hâlde, hiçbir çaba göstermeden, çile çekmeden müslüman yardım beklememeli. Bütün çabasını samimi olarak sarfettikten sonra da, Allah ona mutlaka yardım eder.

İkinci bir husus da, Ebû Cehil'in ve onun gibilerin, mucizeleri gördükleri hâlde gerçeğe inanmamalarıdır. Mucizeyi gözleriyle görmüş,

102 Ebu'l-Hakem, Ebu Cehil'in adıydı.
103 İbn Hişâm, *Sire*, I, 298.
104 Bk. İbn Hişâm, *Sire*, I, 299.

arkadaşlarına anlatıyor, fakat kıskançlık ve gururundan dolayı gerçeğe teslim olmuyor. İnanmak istemeyenlere Allah'ın peygamberleri ne kadar mucize gösterseler de, inanmaz, ona sihir derler. Ne kitaba inanırlar ne de mucizelere. Nitekim istedikleri mucize bile tahakkuk edince, büyü, sihir, deyip içinden çıkarlar. Ebû Cehil ve arkadaşları Resûlullah (s.a.s)'den, davası haksa, ayı ikiye parçalamasını istemişlerdi. Allah'ın lutfuyla mucize tahakkuk etmiş, ay ikiye bölünmüştü. Fakat onlar yine inanmadılar. Kur'an-ı Kerim bu şekilde davranan müşriklerin inkârını ve Kıyamet'teki hâllerini şöyle anlatıyor:

"Ey Muhammed! Evet; sen (onların inkâr edişlerine) şaşıyorsun, onlar da seni alaya alıyorlar. Onlara öğüt verildiğinde öğüt dinlemezler. Bir mucize gördüklerinde onu eğlenceye alırlar. "Bu apaçık bir sihirdir; öldüğümüz, toprak ve kemik olduğumuz zaman, önceki babalarımız yahud biz mi dirileceğiz?" derler. Ey Muhammed! Deki: "Evet hem de zelil ve hakîr olarak. Tek bir çığlık. Hemen (apışarak) bakıp kalırlar. Şöyle derler: "Vay bize! İşte bu cezâ günüdür". Onlara "İşte bu, yalanladığınız hüküm günüdür" denir. Meleklere şöyle emredilir: "Zulmedenleri, onlarla işbirliği edenleri ve Allah'ı bırakıp ta taptıklarını bir araya toplayın da cehennem yoluna koyun!" "Onları durdurun; çünkü kendilerinden daha da sorulacaktır. Şöyle sorulur: "Size ne oldu ki birbirinizle yardımlaşmıyorsunuz?" Hayır: bugün onların hepsi teslim olmuşlardır. Birbirlerine dönüp soruşurlar. İleri gelenlerine (âmirlerine): "Doğrusu siz bize suret-i hakdan görünürdünüz" derler. Onlar da şöyle derler: "Hayır; siz zaten inanmıyordunuz." "Bizim sizin üstünüzde bir nüfuzumuz yoktu. Bilâkis, azmış bir milletttiniz." "Bu sebeple Rabbimizin sözü aleyhimizde gerçekleşti. Şüphesiz azâbı tadacağız." "Sizleri azdırdık, çünkü kendimiz azgındık". O gün hepisi azabı ortaklaşırlar. İşte Biz (Allah'ın kanunlarını tanımayan) günâhkârlara böyle yaparız!"[105]

105 K.K. Saffât sûresi, 12-34.

Vay bugün dahi müslümanlarla mücadele eden, müşriklerle işbirliği içinde olan müslüman(!)ların hâline?...

Güvendiğiniz âmirler, makamlar kurtarsın sizi de bakalım. Müslümanlara zulmederken, Allah'ın bu cezâ günü'nü değil de sıcak koltuğunuzu düşündünüz. Üstelik bunu yaparken de, namaz kılarak müslümanları kandırdınız. Dünyada beraber olduğunuz gibi, Allah sizi cezâ gününde de birbirinizden ayırmayacaktır. Allah'ın kanunlarını -başkalarının keyfi için- çiğnemek neymiş; görün!..

Mekke Devleti Adına Nadr İbnu'l-Haris Devrede

Aslında Mekkelilerden Hz. Peygamber (s.a.s)'e işkence yapanların çoğu, yaptıklarında haksız olduklarını, Mekke'nin en güvenilir insanı olan bu adamı anlamak gerektiğini biliyorlardı. Biliyorlar, fakat gerçeği itiraf etmek nefislerine ağır geliyordu. Nitekim, onların en kültürlüsü olan Nadr bir gün Kureyş ileri gelenlerinin yanına vararak şöyle dedi:

- Ey Kureyş! Vallahi başınıza, altından kalkamayacağınız bir iş geldi. Muhammed, küçüklüğünden beri aramızda en çok kendisinden razı olunan, hepinizin en doğru sözlü ve en çok güvenilir olanıdır! Kendisine gelen her neyse, gelmeye başlayınca, ona sihirbaz dediniz. Vallahi o sihirbaz değil; çünkü biz çok sihirbaz ve yaptıkları sihirleri, bağladıkları düğümleri gördük! Kendisine kâhin dediniz. Vallahi o kâhin de değil; çünkü biz kehânetlerde bulunan çok insan göndük. Ona şair dediniz. Vallahi o şair de değil. Çünkü biz çok şiir dinledik ve onun her çeşidi, kafiyelerini, hecelerini biliriz. Ona deli dediniz. Vallahi o deli de değil. Çünkü biz çok deli ve cinnet geçireni gördük. Bunda onlara benzer bir şey yok! Onun için bu konuda iyi düşünün. Çünkü Allah başınıza büyük bir iş sardı!"[106]

106 İbn Hişâm, I,299-300.

Kureyş, Nadr ibnu'l-Haris'in uyarılarını kâle almadı; o da konumunu kaybetmemek için Hz. Muhammed (s.a.s)'e psikolojik işkence yapmaya başladı.

Mekke Devleti Nadr'ı Yesrib Yahudilerine Gönderiyor

Hz. Muhammed (s.a.s)'e ve ashabına bunca işkence yapan Mekke Devleti, İslâm'ı ve peygamberliği merak etmiyor değildi. Nitekim bu merakı sonucudur ki, Nadr ibnu'l-Haris'i, arkadaşı Ukbe b. Ebi Mu'ayt'la birlikte *Yesrib*[107]'teki yahudilere gönderdiler. Çünkü Mekkeliler kendilerini din sahibi biliyor idiyseler de, ellerinde bir din kitabı yoktu. Onun için, Hz. Muhammed (s.a.s)'in durumunu Tevrat'tan öğrenmek üzere bu heyeti gönderdiler.[108]

Mekkeli heyet yahudilere şöyle dedi:

- Ey yahudiler, bizim aramızda Muhammed adında birisi çıkıp peygamberlik iddiasında bulundu. Devletimiz bizi size elçi olarak gönderdi. Sizin elinizde din kitabınız var. Ne dersiniz Muhammed peygamber mi?

Yahudiler şöyle dediler:

- Biz bu Muhammed'i tanımıyoruz. Fakat Mekke'ye döndüğünüzde ona şu üç soruyu sorunuz. Şayet cevaplandırırsa, o peygamberdir; ona itaat ediniz. Cevap veremezse, sizi kandırmaya çalışan birisidir; ona istediğinizi yapın. İşin orası sizi ilgilendirir:

1) Tarihin ilk dönemlerinde kaybolup, asırlar geçtikten sonra ortaya çıkan gençler hakkında bilgi,

2)Yeryüzünün bir çok bölgesini hakimiyeti altına alan meşhur adam,

3) "Ruh" hakkında bilgi.

107 Yesrib, Medine'nin eski ismidir.
108 İbn Hişam, *Sire,* I,300-301.

Mekkeli heyet, yahudilerden aldıkları bu bilgilerle geri döndüler. Daha sonra, gerçekten de yahudilerin dedikleri gibi, bu soruları Hz. Muhammed (s.a.s)'e sordular. Bunun üzerine Kur'an-ı Kerim'in *Kehf* suresi nâzil oldu. Birinci soruya, "*Ashab-ı Kehf*", ikinci soruya "*Zülkarneyn*", yâni Büyük İskender cevapları veriliyordu. "*Ruh*"un ne olduğu hakkında da şu ayet nâzil oldu:

"Bir de sana "ruh"u soruyorlar. Deki: "Ruh Rabbimin emrindendir; size bilgiden ancak pek azı verilmiştir."[109]

Mekkeli müşrikler, sorularına bu cevapları aldıkları hâlde müslüman olmadılar.

Mekke Devletinin bu tavrı karşısında kendi sosyal konumunu kaybetmek istemeyen Nadr, devletin istediği doğrultuda hareket etmeye devam etti.

Tıpkı günümüzdeki İslâm düşmanlarının yaptıkları gibi, gerçekleri bildiği hâlde, nefsine uyup doğruları görmek istemeyen Nadr, Hz. Peygamber (s.a.s)'e işkence edip, İslâm'la alay etmeye ve onu halkın indinde küçük ve kendisinden kaçınılması gereken irticai bir hareket olduğunun propagandasını yapmaya başladı. Nadr, dünyanın bir çok yerini gezmiş, eski İran şahlarının masallarını öğrenmişti. Ne zaman Hz. Peygamber (s.a.s), bir grupla oturup, onlara İslâm'ı tebliğ etse, bu fitneci adam araya girer ve, "Onu dinlemeyin, vallahi ben ondan daha güzel konuşur, daha tatlı masallar anlatırım. Onu bırakıp bana gelin! Size onunkinden çok daha güzel şeyleri anlatayım. Size Rüstem ve İsfendiyar'ı anlatayım. Muhammed'in hangi sözü benimkinden tatlı ki?" dedikten sonra, Hz. Peygamber (s.a.s)'in insanlarla temas edip, onlara İslâm'ı tebliğ etmesine mâni olurdu. Bu fitneci adam hakkında şu ayetler nâzil oldu:

109 K.K. İsrâ suresi,85.

"Ayetlerimiz ona okunduğu zaman: "öncekilerin masalları" der."[110]

Mekke Devletinin medyası gibi çalışan Nadr İbnu'l Haris'in görevi, âdetâ gerçekleri saptırmaktı. Bilgiçlik taslar, 'her şeyi ben bilirim' diye ortaya atılırdı. Ona göre, Hz. Peygamber (s.a.s)'in tebliğini yaptığı din, eskilerin masallarından, hurafelerden, irticai faaliyetlerden başka bir şey değildi. 'Gelin!' diyordu Mekkelilere. Ben Muhammed'den daha güzel şeyler anlatırım, o eskilerin masallarıyla uğraşan mürtecinin sihrine kapılmayın! O, dini kendi çıkarları için kullanıyor. Aslında onun dedikleri, din değil! O çok tehlikeli bir insandır. Memleketimizi anarşiye götürüyor, devlet ve rejimimiz için fevkâlade sakıncalı oluyor. Muhammed dini istismar edip, onu siyâsetine âlet ediyor! Oysaki dininizin ne olduğunu biz bilir, size neyin öğretileceğine biz karar veririz!.." Tıpkı günümüzde, dine inanmayan çevrelerin, Ramazan ayında, sırf müslümanları sömürmek için, Kur'an-ı Kerim'i yanlış tercüme ettirerek müslümanlara (!) hediye(!) ettikleri gibi.

Ne varki Peygamberi yalanlayan bu irticacıların fesâd kokan borusu, belli bir zaman öter! Hak tecelli edip, gerçekleri kabul etmeye mecbur olunca da, herkesten fazla dindar gözükür, bu tavırlarıyla da müminleri kandırmaya devam etmenin yollarını ararlar. Onun için müslüman, tıpkı Hz. Peygamber (s.a.s)'in yaptığı gibi sabırla mücadelesine devam eder.

Ölüm Pahasına İlk Defa Kur'an Açıkça Okunuyor

Bu sıkıntılı dönemde, Hz. Peygamber (s.a.s)'den başka, hiç kimse Kur'an'ı açıkça okuyamıyordu. Yalnız o, İslâm'ı tebliğ edince, muhataplarına Kur'an'dan bazı ayetler okuyordu.

Bir gün müslümanlar bir araya toplanmış, şöyle konuşuyorlardı: "Vallahi Kureyş, hiç birimizden Kur'an'ı duymadı. Aramızdan kim

110 K.K. Kalem suresi,15.

gidip, açıkça Kur'an okuyup, onlara duyuracak?" Abdullah İbn Mes'ud, "Ben" diye cevap verdi. Arkadaşları şöyle dediler: "Biz Kureyş'in sana kötülük yapmasından korkarız. Onun için Kureyş'in saldırısına karşı koyabilecek aşireti olanı gönderelim". Abdullah İbn Mes'ud şöyle cevap verdi: "Bırakın gideyim, Allah beni koruyacaktır."

Ertesi gün Abdullah İbn Mes'ud, kuşluk vaktinde, Kureyş'in kalabalık olduğu bir saatte, Harem-i Şerif'e gitti; açıktan ve oradakilerin duyacağı bir şekilde Kur'an okumaya başladı:

"Rahman olan Allah Kur'an'ı öğretti; insanı yarattı, ona konuşmayı öğretti. Güneş ve ayın hareketleri bir hesaba göredir. Bitkiler ve ağaçlar O'na secde ederler. O, göğü yükseltmiştir, tartıyı koymuştur. Tartıda haksızlık etmeyin ve teraziyi adaletle doğrultun, tartıları eksik yapmayın! Allah yeri canlı yaratıklar için meydana getirmiştir. Orada meyveler, salkımlı hurma ağaçları, kabuklu taneler, güzel kokulu otlar vardır. O hâlde ey insanlar ve cinler! Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlarsınız?"[111]

Orada bulunan İslâm düşmanları, birbirlerine bakıp şöyle söyleştiler: "Şu adama ne oluyor? Neler söylüyor?" Bir müddet dinledikten sonra, "Bu adam , Muhammed'in getirdiklerini okuyor" deyip, Abdullah b. Mes'ud'a saldırdılar. Onlar dövüyor, o da okuyordu. Komalık oluncaya kadar bu devam etti. Abdullah, kendisinden geçmişti... Allah'ın Kitabını okuyor diye, bayılıncaya kadar dayak yemişti. Onun başka suçu yoktu. Kur'an okuyor ve bunun için dayak yiyordu. O, Kur'an okuyarak dayak yiyenlerin ilki ve fakat sonuncusu olmayacaktı. Ondan asırlarca sonra yine Kur'an okunacak, yine dayak yenecekti. Sünnetullah buydu. İnanmayanlar veya münâfıklar rahat bırakmayacaklardı İslâm'ı ve müslümanları...

111 K.K. Rahman sûresi, 1-13.

Abdullah b. Mes'ûd dayak yemişti fakat büyük bir merhâle de katetmişti. Herem-i Şerif'te kâfirlerin önünde açıkça Kur'an okumuştu... Bir müddet sonra ayıldı ve yüzündeki kanları sile sile arkadaşlarının yanına geldi. Arkadaşları ona: "İşte bu duruma düşmenden korkuyorduk" dediler. O ise, "Vallahi isterseniz yarın da gider aynı şekilde Kur'an okurum" dedi. Onlar da "Hayır, sen onların hoşlanmadığı şeyleri onlara duyurdun, yeter!" dediler.[112]

Kureyş Gizlice Kur'an Dinliyor

İslâm, Mekke Devleti için mesele haline gelmişti. Gerçi Devlet, müslümanlara karşı en acımasız baskılarda bulunuyor; fakat bu devletin ileri gelenleri de, olup biteni merak etmiyor değillerdi.

İşte, içlerini kemiren bu merakı gidermek için bir gece Ebû Süfyan, Ebû Cehil ve El-Ehnes gizlice Hz. Peygamber (s.a.s)'in Kur'an okuyuşunu dinlemeye gittiler. Hiç birinin, diğerinden haberi yoktu. Zifiri karanlıkta, gün ağarıncaya dek Resûlullah (s.a.s)'i dinlediler. Ortalık ağarmaya başlayınca "birileri görür" endişesiyle oradan süratle ayrıldılar. Fakat yolları bir yerde birleşmiş, birbirlerini suç üstü (!) yakalamışlardı. Üçü de suçluluk psikolojisi içinde şöyle dediler: "Bir daha böyle yapmayalım, bizden birileri görürse ne der?" Bir daha gelmeyeceklerini söylemelerine rağmen, bu üç gece tekerrür etti. Nihâyet anlaşma yaparak bir daha gelmeyeceklerine dair söz verdiler ve gelmediler.

Ebû Cehiller! Ebû Süfyanlar! Kur'an'ı dinleyip anlamak istemeyenler! Kur'an'ı duymaya korkanlar! Müslümanları, dağlarda, mağaralarda, kayalıklarda, orman derinliklerinde Kur'an okumaya zorlayanlar! Yasakladığınız Kur'an için Allah'a ne cevap vereceksiniz?

Kur'an'ı ne için dinlediklerini bilmeyen bu İslâm düşmanları hakkında şu ayetler nâzil oldu:

112 İbn Hişâm. *Sire,* I, 314.

"Sen Kur'an'ı okuduğun zaman seninle ahirete inanmazların arasına gizli bir perde çekeriz. (Evet) onların kalbleri üzerine, onu (Kur'an'ı) iyice anlamalarına (engel), perdeler gerer, kulaklarına bir ağırlık veririz. Sen Kur'an'da Rabbini bir tek olarak andığın vakit onlar ürkek ürkek arkalarını çevirirler."[113]

Ekonomik Devlet Terörü

Müslüman oldukları için, kendilerine yapılan fiili işkence yetmiyormuş gibi, Hz. Muhammed (s.a.s)'e inanan insanlara ekonomik baskılar da yapılarak haklarına el konuyor, malları gaspediliyordu. İşte sahabeden olan Habbâb ibnu'l-Eret'in de durumu böyleydi. Habbâb'in, Mekke devletinin ileri gelenlerinden el-'Ass b. Vâil'de bir alacağı vardı. Habbâb bu alacağını istemeye gittiğinde, el-Ass ona, ancak Hz. Muhammed (s.a.s)'i, yâni onun inanç sistemini inkâr ettiği takdirde borcunu vereceğini söyledi. Habbâb da ölünceye kadar bunu yapmayacağını söyleyince, sırtını devlet gücüne dayamış olan el-Ass şu cevabı verdi: Mademki sen öldükten sonra bir hesaba inanıyorsun, o günü bekle, o gün bana mal ve çocuklar verilecek, ben de orada senin paranı veririm! deyip alay etmeye başladı. Tabii ki el-Ass bu pervasızlığını, insanların haklarını çiğnemeyi normal sayabilmesini tâbi olduğu devletine borçluydu. Zirâ Devletin kendisi terörist olmazsa, vatandaşları terörist olamaz. El-Ass'in da bu cüretkârlığı, temsil ettiği devletten kaynaklanıyordu. İşte bunun içindir ki Habbâb'ın parasını vermedi. Çünkü vermeyebiliyordu; devletinin kanunlarına dayanarak her türlü hak hukuku çiğneyebiliyordu el-Ass!. Zaten her devirde müslümanlara zulmedilmesinin sebebi bu değil midir? Günümüzde bile, insanların (bunlara bazılarının yaptıkları gibi müslüman demeye dilim varmıyor) İmâm-Hatip okullarına,

113 K.K. İsrâ sûresi, 45-46.

Kur'an kurslarına, başörtüsüne, sakala düşman olmaları, başka nasıl açıklanabilir ki? Devletten gücünü almayan bir yetkili, sadece namaz kılıyor diye bir öğrenciyi nasıl okuldan atabilsin?

el-Ass denen bu kâfirin, Habbâb'a karşı yapmış olduğu muamele hakkında şu ayetler nâzil oldu:[114]

"Ayetlerimizi inkâr ederek kâfir olan ve "Bana elbette mal ve evlâd verilecektir" diyeni gördün mü? O, gaybı mı biliyor, yoksa çok esirgeyici Allah nezdinde bir ahid mi edinmiş?"[115]

İşkence Şiddetleniyor, Tebliğ Devam Ediyor

İslâm'ın tevhid inancına düşman olan Mekke Devleti, görüşmeler yoluyla Hz. Peygamber (s.a.s)'den hiç bir taviz koparamayınca, yeniden şiddet ve baskıya başladı. İslâm'a girip, Hz. Peygamber (s.a.s)'e tabi olan herkes takip edilmeye başlandı.

Bu müslümanlar ne yapıyor? Kiminle görüşüyor? Bunların gayesi ne? Niçin putları devirip, yerine Tek Allah inancını ve O'nun kanunlarını koymak istiyorlar? Bütün şiddet ve baskılara rağmen neden sayıları artıyor, azalmıyordu? İşte Mekke Devletini düşündüren sorular bunlardı... Hayatını putlara bağlamış olan bu Devlet, nihâyet şu kararı aldı:

"Herkes, kendi kabilesindeki müslümanları takip edip, ihbar edecek, ihbar edilen bu müslümanlar; hapsedilecek veya dayakla aç, susuz bırakılarak işkence ettirileceklerdir. Bu yetmezse, vücutları çıplak olduğu hâlde, güneş altında Mekke kumlarına yatırılacaklardır."

Mekkelilerin, müslümanlara uyguladıkları işkenceler, müslümanların sosyal durumlarına göre değişiyordu. Bu yüzden, kabilesi güçlü olanlara fazla işkence yapamıyorlardı. Ancak, fırsat bulduklarında,

114 İbn Sa'd, *Tabakât*, III,164.
115 K.K. Meryem sûresi, 77-78.

ailesinin durumu ne olursa olsun, hakaret ediyor, en azından psikolojik baskı yapıyorlardı.

Mekke Devleti'nin müslümanlara karşı uyguladığı bu işkence ve zulüm altında en çok ezilenler, mustad'aflar oluyordu. Bunlar kimsesiz müslümanlardı... Ya akrabaları, aileleri yoktu veya aileleri fakir ve zayıftı. Bu mustad'afların çoğunluğunu köle müslümanlar teşkil ediyordu. Mekkelilerin bu müslümanlara uyguladıkları işkenceler o raddeye varıyordu ki, bazıları dayanamayıp şuurlarını kaybediyorlardı.

Buna, psikolojik işkence de diyebiliriz. İşkence çekmiş olmak için, mutlaka dayak yemek, askılara asılmak, soğuk sularla doldurulmuş karanlık bodrumların içinde zorla ve yalınayak cam kırıklarının üzerinde yürümek gerekmez... Bunlar da, şüphesiz, sadece âdi ve insanlıktan yoksun, davaları olmayan, rejimlerini zorla kabul ettirmek isteyen kurulu ve güdümlü zavallıların; kendilerini bir davaya adamış insanlara yaptıkları baskıcı hareketlerdir. Tıpkı İspanya'da, Hıristiyanlar tarafından katliâma tabi tutulan müslüman genç kızlarının çıplak vücutlarına, ölünceye kadar kızgın iğneler sokarak bu manzara karşısında bayram yapmak gibi... Bunlar fiziki işkencelerdir...

Ya psikolojik işkence?..

Devamlı olarak birilerinin takibi altında olmak. Eften-püften bahanelerle hergün ağzı küfür kokan insan canavarlarına ifâde vermek... Yapmak istediğin İslâmî tebliğe, sürekli olarak bilinen ve bilinmeyen güçlerle mani olunması... İslâmî tebliğe mani olurlarken de, İslâm'ı sömürerek, "biz zaten müslümanlara dinlerini öğretiyoruz. Bunlar da kim oluyor? Birilerine dinlerini ancak bizim gibi resmi görevliler öğretebilir. İslâm'ı tebliğ eden bu kişilere inanmayın. Onların maksatları din değil, başka şeylerdir. Bu gibiler anarşiye, milli birlik ve beraberliğimizin bozulmasına sebebiyet vermektedirler. Onun için

mümkün mertebe, en etkin ve yetkin önlemleri alarak, bunların konuşmalarına engel olun! Esas dinlenmesi gerekenler bizleriz. Biz sizin iyiliğinizi isterken onlar sizi anarşiye götürüyor" demeleri, en büyük psikolojik işkencedir.

İslâmî ıstılahla münâfık denen bu tipleri Kur'an ne güzel anlatıyor:

"İnsanlardan, inanmadıkları hâlde, "Allah'a ve âhiret gününe inandık" diyenler vardır. Bunlar Allah'ı ve inananları kandırmaya çalışırlar, oysa sadece kendilerini aldatırlar da farkında değildirler. Kalplerinde bir (kötü olmaktan zevk alma) hastalığı vardır, Allah da bu hastalıklarını artırdı. Devamlı yalan söyledikleri için onlara elem verici azâb vardır. Kendilerine: "Yeryüzünde (bu hareketlerinizle) bozgunculuk yapmayın" denildiğinde, "bizler sadece ıslah edicileriz" derler. İyi bilin ki, asıl bozguncular kendileridir, lâkin farkında değillerdir. Onlara, "Müslümanların inandığı gibi siz de inanın" denilince de, "sefih insanların inandıkları gibi mi inanalım?" derler; iyi bilin ki asıl sefih olanlar kendileridir de bunu bilmezler. İnananlarla karşılaştıklarında, "inandık" derler, kendi görüşlerinde olanlarla başbaşa kaldıklarında da, "biz şüphesiz sizinleyiz, sadece müslümanlarla (onları sömürmek için) alay etmekteyiz" derler. Onlarla Allah alay eder ve onları sapıklıkları içinde bocalar durumda bırakır. Onlar Allah yolunu satıp, dalaleti satın aldılar da, bu alışverişleri onlara hiç bir kâr getirmedi; onlar mustakim yolu bulmamışlardır."[116]

Bilâl

İşte Bilâl, bu mustad'aflardan bir tanesiydi. Aslen Hebeşistan'dan olan Bilâl, köle pazarlarında satılarak, en son Mekkeli İslâm düşmanlarından Umeyyeti'bnul-Hâlef tarafından satın alınmıştı.

116 K.K. Bakara sûresi, 8-16.

Bilâl, Mekke'de hergün biraz daha büyüyen İslâm'ın sesine kulak vermiş ve Allah'ın hidâyetiyle müslüman olmuştu. Fakat müslüman olunca, kölelikte çekmediği işkencelere maruz kalmıştı. Ümeyye, kölesi Bilâl'i öğle sıcağında Mekke dışına çıkarır ve elbiselerini çıkartarak sırt üstü kumlara yatırırdı. Sonra yanındakilerle beraber, büyük bir taş alır göğsüne koyarlardı.

Bilâl, kızgın kumların üzerinde yanıp, göğsüne konan kaya parçası altında ezilirken; Ümeyye ona şöyle diyordu: 'Ya ölünceye kadar bu vaziyette kalırsın veya Muhammed'i inkar ederek, Lat ve Uzza putlarının heykellerine taparsın! Bu dayanılmaz işkence altında olan Bilâl'in ağzından sadece şunlar duyulabiliyordu: "Allah birdir, Allah birdir." Bilâl'in dudakları arasından, ölüm pahasına da olsa tevhid kelimesi duyuluyordu. Allah'a ortak tanımıyordu. Allah'ı bırakıp, put heykellerinin önünde eğilmek istemiyordu. Ve bu yüce imânından dolayı çektiği işkence, ona haz veriyordu âdeta... Kızgın kumlarda yaralarla dolan vücudundan parçalar kopuyor; o yine de taviz vermiyor, sabrediyordu. Bu, günlerce devam etti.

Bilâl'i, bu kadar çetin işkenceye mukavemet etmeye götüren güç, İslâm'a inanmasıyla kazanmış olduğu şahsiyetle ilgiliydi.

Müslüman olmadan önceki Bilâl, köle pazarlarında, istenildiği gibi kullanılan, alınan-satılan metâ' durumunda bir insandı. O, insan oluşunun farkında bile değildi. Ruhuna kadar işlemiş olan kölelik, ona öyle oluşunu tabii gösteriyordu. Bilâl, âdetâ kölelik için yaratıldığını, onun görevinin sadece efendiler'e hizmet etmek olduğunu zannediyordu. Hayvanlar gibi dövülmesine, hakaret edilmesine, en iğrenç işlere koşulmasına rağmen; o bunu tabii görüyor, itaat ediyordu. İtiraz etme, yâ da isyân etme gibi insana özgü hasletleri, yitirmişti diğer köleler gibi. Bunu düşünemezdi bile! Efendiler'e isyân ne demek?..

İşte böyle bir durumda olan Bilâl, İslâm'la karşılaşınca, şahsiyetini buldu. Kendisinin de, diğer insanlar gibi, insan olduğunu öğrendi... Elde ettiği bu şahsiyet gücüyle, isyân etmeyi, haksızlıklara karşı, -pasif de olsa- direnmesini kavradı. O zamana kadar onun için "*Efendiler*" olanların da kendisi gibi birer insan olduklarını, âdetâ gözleri yeni farketti... Efendi pozisyonunda olan bu insan sömürücülerinin, birer canavar olduklarını; esas köle yapılmaları gerekenlerin, insanların kanına giren bu caniler olduğunu idrak etti de; onlara isyan ederek "*lâ*" (Hayır!) diyebildi.

Bilâl, rüyâsını bile göremeyeceği, düşünce özgürlüğünü, inanç bağımsızlığını ve onu insan yapan İslâm şahsiyetçiliğini yitirmek istemiyordu da; onun için katlanıyordu Mekke Efendilerinin işkencelerine...

İslâm öğretmişti ona, insan olduğunu, insanlık için isyân etmeyi, insanları ezen Efendiler'e Allah için "*lâ!*" demeyi... Kaçırmak ister miydi Bilâl, bu ulvi yapılanmayı, şahsiyet bulmayı, dava sahibi olmayı?.. Bunun için katlanıyordu Mekke'nin cehennem ateşi gibi sıcak kumlarının verdiği ızdıraba...

Bir zamanların köle Bilâli; hür, şahsiyet sahibi, haksızlığa karşı isyân etmesini bilen şuurlu bir insan olmuştur artık...

Bunun için Bilâl, "lâ!" diyor Allah dışındaki her şeye...

Yine bir gün, bu şekilde işkence altındayken, Hz. Ebû Bekir oradan geçti ve Bilâl'in çektiklerine şahit oldu. Henüz fiili mücadele etme gücünde olmadığından, Ümeyye'ye şöyle dedi: "Bu zavallıya yaptıklarınızdan dolayı Allah'tan korkmuyor musunuz? Sizin bu zulmünüz daha ne kadar sürecek?" Ümeyye şu cevabı verdi: Onu ifsâd eden sensin, gücün yetiyorsa, gel de onu bu durumdan kurtar! Hz. Ebû Bekir şöyle dedi: "Kurtaracağım, bende bunun gibi siyah, bundan

daha genç, daha güçlü ve daha yakışıklı bir kölem var. Üstelik senin dininde. Bilâl'e karşılık onu vereyim, kabul eder misin?" O da, "Kabul ettim" deyince, Hz. Ebû Bekir, güçlü ve fakat müslüman olmayan, kölesini Ümeyye'ye verip Bilâl'i aldı ve azat etti.[117]

Bilâl, hem işkenceden, hem de kölelikten kurtulmuştu. İşte Allah yolunda mücadele edip sabredenlere böyle mükafâtlar vardır.

"Sakın Allah'ı zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma; gözlerin dışarı fırlayacağı bir güne kadar onları ertelemektedir."[118]

Müslüman oldukları için bu işkenceyi çeken yalnız Bilal değildi. Peygamberden, Bilâl'e kadar, bütün müslümanlar işkence altındaydılar. Ve bu işkence, İslâm'a girişin ilk gününde başlıyordu. Bilâl, Hz. Ebû Bekir'in işkenceden kurtarıp azad ettiği müslüman kölelerin yedincisiydi.

Ebû Bekir, Müslüman Köle Kadınları İşkenceden Kurtarıyor

Hz. Ebû Bekir, özellikle müslüman oldukları için işkence çeken köle kadınlara çok acıyor, bu işkencelerinden vazgeçmeleri için müşrikler nezdinde her türlü girişimde bulunuyordu. Netice alamayınca da bu köle kadınları sahiplerinden satın alıp azad ediyordu, yâni hürriyetlerine kavuşturuyordu. İşte, *Ummu 'Ubeys, Zinnire, Nehdiye,* Nehdiye'nin kızı bunlardan birkaç tanesiydi.

Mekke putperestliğine sırt çevirerek İslâm'ı seçen bu köle kadınlardan Zinnire'nin her iki gözü, Mekkeli din düşmanlarının kendisine yaptıkları işkence sonunda kör olmuştu. Buna rağmen o, müslümanlığından taviz vermiyor, efendilerinin kendisine yaptıkları baskılar, onu dininden vazgeçiremiyordu. Hz. Ebû Bekir'in onu satın alıp azad

117 Bir rivâyete göre de Bilâl, Hz. Ebu Bekir (r.a) tarafından satın alınarak azad edilmiştir.

118 K.K. İbrahim sûresi, 42.

ettiği sırada müşrikler ona, "sen müslüman olduğu için *Lât*[119] ve *Uzza*[120] seni kör etti!" deyip, alay ediyorlardı. Zinnire ise onlara şu cevabı veriyordu: Vallahi Lât ve Uzza bana hiçbir şey yapamazlar. Onların bana ne faydası, ne de zararı dokunabilir!

Zinnire'nin bu ihlâslı tavrı karşısında, Allah (c.c) ona şifa verdi ve onu eski sağlığına kavuşturdu.[121]

Kadın kölelerden Nehdiye ile kızı da, müslüman olduklarından dolayı işkence görenlerdendi. Bunlar Abdu'd-Dar kabilesinden bir kadının köleleriydiler. Müslüman oldukları için, efendileri olan kadın, yapabileceklerinden fazla iş yaptırıyor, köleler kendilerine tevdi edilen işleri, güçleri yetmediğinden yerine getiremediklerinden olayı da onları azarlıyor, işkence ediyordu.

Bir gün yine bu kadın, "vallahi sizler müslüman kaldıkça sizleri asla azad etmem!" şeklinde bağırıp, köle kadınlara işkence ediyordu. Onların bu durumuna şahit olan Hz. Ebû Bekir, "Efendi" konumunda olan kadına, "Hanımefendi, onlardan vazgeç, işkence etme!" deyince, işkencesini bir kat daha artıran işkenceci kadın[122] Hz. Ebû Bekir'e dönüp: Onları yoldan çıkaran sensin, gel de sen azad et onları! dedi.

Bu duruma dayanamayan Hz. Ebû Bekir her iki köleyi de satın alıp, azad etti.[123] Kezâ bir gün Hz. Ebû Bekir, henüz müslüman olmayan Ömer b. Hattab'ın, müslüman bir köle kadını döverek işkence ettiğini görmüş ve o köleyi de satın alarak azad etmişti.[124]

119 Lât, Mekkelilerin, kendi elleriyle yapıp taptıkları put heykeli.

120 Uzza, Mekkelilerin, kendi elleriyle yapıp taptıkları put heykeli.

121 İbn Hişam, *Sire*, I,318.

122 Bu satırları karalarken, her nedense, çağımızda başörtüsü taktıklarından dolayı ağzı kapatılıp tartaklanan Sivas Üniversitesinin başarılı kız öğrencisini hatırladım. Çünkü zihniyet aynıydı.

123 İbn Hişam, *Sire*, I,318.

124 Ay.es. I,319.

Hz. Ebû Bekir'in müslüman olmamış olan ve meseleye ekonomik açıdan bakan, hatta, "oğlum bu kölelerin hepsini azad ediyorsun; yarın seni koruyacak kimse kalmaz" şeklinde konuşan babası Ebû Kuhafa, oğlunu "müslüman köleleri satın alıp azad etme" işinden vazgeçirebilmek için büyük uğraş vermiş, fakat başarılı olamamıştı.[125]

Hz. Ebû Bekir ve Talha müslüman olduklarında, Nevfel Huveylid -ki Kureyş'in aslanı olarak tanınıyordu-, ikisini birlikte bir ipe bağlayarak, Mekke sokaklarında sürüklemeye başladı. Nevfel adındaki bu İslâm düşmanı, bir kötülük numunesiydi âdetâ...

Hz. Ebû Bekir Yerde Sürünüyor

Bu, Hz. Ebû Bekir'in maruz kaldığı tek işkence değildi. Daha müslüman oluşunun ilk saatlerinde dayak yemişti o.

Hz. Ebû Bekir müslüman olur olmaz, Harem-i Şerifte ayağa kalkıp, İslâm'a girdiğini ilân etti. Bunun üzerine, İslâm düşmanları ona ve orada bulunan diğer müslümanlara saldırdılar. Akbabaların güvercinlere saldırdığı gibi... Bütün müslümanlar kan içinde kalmışlardı. Fakat onlardan akan kanlar, İslâm Devletinin ilk tuğlalarını oluşturuyordu. O kanlar üzerine bina edilecekti Allah'ın istediği adalet nizamı...

Hz. Ebû Bekir, yerde, kanlar içindeydi. İslâm düşmanı Utbe b. Rebi'a ona yaklaşmış, kendi gibi necis olan ayakkabılarını, Hz. Ebû Bekir'in kanlar içindeki yüzüne koyuyor, hakaret ediyordu; ayakkabılarına bulaşan pislikleri yüzüne sürüyordu. Sonra karnının üzerine çıkarak yüzüne tükürdü. Bu vahşice hareketini o derece ileri götürdü ki, Hz. Ebû Bekir artık tanınmaz bir hâle girmişti.[126] İşte Allah'ın davası, İslâm mücadelesi bu şekilde yürüyordu. Çaba olmadan, uğraş vermeden, İslâm gelmiyordu; çünkü Sünnetullah buydu...

125 Ay.yer.
126 İbn Kesîr, *Sire*, I, 439.

Nihâyet Hz. Ebû Bekir'in ailesi gelerek onu bir çarşafın içine sarıp evine götürdüler. Hz. Ebû Bekir, akşama doğru kendisine gelebildi. Ve gözlerini açar açmaz sorduğu ilk sual şu oldu: "Resûlullah (s.a.s)'e ne oldu? Onun durumu nasıl?" Koma halindeyken dahi, Resûlullah (s.a.s)'i, kendi liderini, İslâm davasının öncüsünü düşünüyordu... Davanın yürümesi için ona bir şey olmamalıydı...

Habbâb Ateşte

Mekke devleti, müslümanları sindirmek için, her türlü baskı sistemine başvuruyordu.

Bir gün sahabeden Habâb ibnü'l-Eret'i yakalayarak yaktıkları bir ateşe attılar. Habbâb ateşten kurtulmaya çalışıyor, devlet polisleri ise tekmeleyerek ateşe atıyorlardı. Hatta bu işkenceci polislerden birisi, ayağını Habbab'ın göğsüne dayamış, kalkmasına mani oluyordu. Ancak Habbab'ın sırtının yandığına kanaat getirdikten sonra ayağını çekti. Bu işkenceden aldığı yaralar içerisinde Habbâb günlerce acı çekti ve yarası iyileşmesine rağmen sırtındaki yanık izi silinmedi. Aslında bu yanık izi, onun kazanmış olduğu en büyük rütbeydi, herkesin ulaşamayacağı bir şeref simgesiydi. Nitekim Hz. Ömer, halifeliği zamanında Habbâb'ı gördüğünde tekrar sırtındaki ize bakmış ve bu rütbesinden dolayı ona saygı ve ihtiramda bulunmuştur.[127]

Ebû Zerr

Hangi sahabi bu işkencelere maruz değildi ki? Ebû Zerr el-Ğifari müslüman olur olmaz, Harem-i Şerif'e giderek, açıkça ve İslâm düşmanlarının duyacağı şekilde şehadet getirdi; Müslüman olduğunu ilân etti.

İslâm ve Allah kelimelerine tahammülleri olmayan müşrikler, Ebû Zerr'e saldırarak ona işkence yapmaya başladılar. Ebû Zerr, müslüman

127 Ayrıntılar için bk. İbn Sa'd, *Tabakât*, III, 165.

olduğu için dayak yiyordu. Bayılıncaya kadar, Ebû Zerr'i dövdüler. Ebû Zerr, ayıldığı zamanki halini şöyle dile getiriyor:

"Sanki kanlarla kırmızıya boyanmış bir heykeldim!"[128]

Yâsir Ailesi

Müslüman oluşlarından dolayı Mekke Devletinin işkencelerine en çok maruz kalanlardan birisi de Yâsir ailesiydi.

Yâsir, hanımı Sümeyye ve oğlu Ammar; Mekke'nin öğle sıcağında bağlanıyor, kumlara yatırılıyor, işkence ediliyordu. Bu işkenceler o derece şiddetli idi ki, müslümanların çoğu şuurunu kaybediyordu.

Ammar'ın annesi Sümeyye işkence görüyor ve fakat İslâm davasından vazgeçmiyordu. Allah ve İslâm uğruna işkence görmek, ona neşe veriyordu sanki... Nihâyet bağladılar Sümeyye'yi.

Bir kadın bağlanır mı? Etrafında sıralanmış onlarca erkek, nasıl olur da Sümeyye'ye bir şeyler inandıramıyor, ikna edemiyor ve acze düşerek, onu bağlıyor, işkence ediyorlardı?

Mücadelenin en korkunç ve en kalleşçe, alçakça olanı: İşkence! Gücü ellerine geçiren *müteğallibe*nin, insanlıktan yoksun sindirme, ezme, asimile etme yöntemi!..

Kötülük örneği Ebû Cehil, Sümeyye'ye doğru yürüdü. Sanki azgın bir yılan, zavallı bir serçe yavrusuna saldıracaktı. İnsanları yaptıkları zulüm ve işkenceden dolayı tarihe "zalim" olarak geçen insan kasapları arasına girmek için, Ebû Cehil kılıcını çekti ve Sümeyye'nin göğsüne sapladı. Sümeyye şehid olmuştu.

Şehadet ne demek?

Kısaca Allah'ın buyruklarını tebliğ ve o yolda can vermektir şahadet... Allah'ın emirleri doğrultusunda yaşamak ve bu tür hayat için hayatını fedâ etmektir şahadet... Herhangi bir ölüm, şahadet değildir

128 Ay. es. I, 450.

elbette. Öyle olsa, Allah'la, İslâm'la, müslümanlarla uğraşıp ölenlere de mi şehid diyeceğiz? Asla! Şehid kelimesi, Allah içindir. O'nun için olduklarındandır ki, ölmezler.

Günümüzde en çok sömürülen kavramlarımızdan bir tanesi de *şehâdet*'tir. Nitekim her öldürülene şehid denmeye başlandı: Uçaktan düşüp ölene şehit, sarhoş sarhoş suda boğulana şehit, İslâm'la mücâdele edip vurulan şehit... Bilmem hangi faşistin yâ da komünistin, yahûd kapitalistin uydurduğu ülküler ve ilkeler uğruna öldürülen şehit... Oysa ki şehitlik, sadece Allah'ın emirlerinin tahakkuku için verilen mücâdelede öldürülmektir.

Allah'la mücâdele eden, onun ahkâmını yeryüzünden kaldırmaya çalışanlar için şehitlik diye bir şey yoktur... Ölüm şekli ne olursa olsun!..

Şehitlik, sadece Allah'a inanıp, O'nun yolunda öldürülenler içindir!

Nitekim Allah şöyle buyuruyor:

"Allah yolunda öldürülmüş olanlar için "ölüler" demeyin. Bilakis onlar diridirler. Fakat siz iyice anlayamazsınız."[129]

İşte Sümeyye, Allah yolunda öldüğü için şehittır; İslâm Devleti'nin bir tuğlası oluyordu Sümeyye... Şehid kanlarıyla yoğrulmuş tuğlalar üzerinde yükselecekti İslâm Devleti; bunun için doğmuştu şahadet müessesesi...

Sümeyye'nin kocası Yâsir de şehid oldu, dirileşti...

Oğulları Ammar kalmıştı... İşkence altında can çekişiyordu... Adetâ bir et yığını haline gelmişti vücudu... Taşlanıyor, tekmeleniyor, kırbaçlanıyordu... Şuuru kalmamıştı artık... Müşriklerin, İslâm düşmanlarının dediklerini tekrar ediyordu sadece. O hâle sokmuşlardı ki, ne dediğinin farkında değildi... Bu vaziyette iken, ona, Allah ve Resûlünü

129 K.K. Bakara sûresi, 154.

inkâr ettirdiler. Akşama doğru, kanlar içinde, Resûlullah (s.a.s)'e gelerek şöyle dedi Ammar:

- Ya Resûlallah! Bugün Allah'ı da, seni de inkâr ettim! Benim hâlim ne olacak acaba?

Ammar'ın bu durumuyla ilgili şu âyet-i kerime nâzil oldu:

"Gönlü imânla dolu olduğu hâlde, zor altında olan kimse müstesnâ, inandıktan sonra Allah'ı inkâr edip, gönlünü kafirliğe açanlara Allah katından bir gazab vardır; büyük bir azab da onlar içindir."[130]

Ammar, babası Yâsir ve annesi Sümeyye'nin işkence altında oldukları bir günde, Hz. Peygamber (s.a.s) oradan geçmiş ve çektikleri işkenceleri görmüştü. Elinden bir şey gelmiyor, onlara yardım edemiyordu. Resûlullah (s.a.s) onlara sadece şöyle diyebildi:

- Sizleri müjdelerim ey Yâsir ve Ammar ailesi, Cennette buluşacağız. Size orada randevu veriyorum![131]

Hz. Peygamber (s.a.s)'le Cennette buluşmak üzere randevulaşmak! Ne güzel bir şeref! İşte Allah için şehid olanların hepsi bu müjdeye muhataptırlar.

Aslında Hz. Peygamber (s.a.s) sahabesinden çok daha fazla işkence görüyordu. Çünkü o hem dava lideriydi, hem de müşriklerle daha çok karşılaşıyordu. Üstelik o, henüz sahabenin açıkça namaz kılamadığı bu dönemde, onlardan farklı olarak açıkça Harem'de, yâni Kâbe'nin yanında namaz kılıyordu.

Bir gün yine Harem'de namaz kılarken, Mekkeli kâfirler, sokaklardan pislik toplayıp getirdiler ve Peygamber Efendimiz(s.a.s) secdedeyken üzerine döktüler. Bu durumu gören Cuveyriye adında biri, Hz. Peygamber (s.a.s)'in bu durumunu kızı Fatima'ya bildirdi. O da koşa koşa gelip babasının sırtından o pislikleri temizledi. Hz.

130 K.K. Nahl sûresi, 106.
131 İbn Kesîr, *Sire*, I, 494.

Muhammed (s.a.s) namazını bitirdikten sonra Allah'a şöyle yalvardı: Ya Rabbi, Kureyş'i Sana havale ediyorum... Ya Rabbi, Amr b. Hişam'ı, Utbe b. Rebi'a'yı, Şeybe b. Rebi'a'yı velid b. Utbe'yi, Umeyye b. Hâlef'i, Ukbe b. Ebi Mu'ayt'ı ve Ummare b. Velid'i de Sana havale ediyorum!" dedi.[132]

Bu hadisi rivayet eden ravi, şunu da ilâve ediyor: Vallahi ben, Resûlullah (s.a.s)'in saymış olduğu bu kişilerin tamamının Bedir savaşında öldürülüp çukura gömüldüklerine şahit oldum![133]

İşkencenin sosyal ve psikolojik olanları da vardır. Sahabi, Habbab İbnu'l-Eret, alacağını istemek için, İslâm düşmanı el-'Ass ibn Vail'e gitmişti. El'-Ass ona şöyle dedi: "Sen Muhammed'i inkâr etmedikçe, sana paranı vermem." Habbab şöyle cevap verdi: "Vallahi ben Muhammed'i inkâr etmem! Sen ölünceye ve dirilip hesap verinceye kadar beklerim." El-Ass, şaşkın şaşkın, "Ben öleceğim sonra dirileceğim; malım ve çocuklarım olacak, o zaman senin alacağını veririm!" dedi ve Habbab'ın parasını vermedi. Bunun üzerine şu ayeti kerime nâzil oldu:

"Ey Muhammed! Ayetlerimizi inkâr eden ve: "bana elbette mal ve çocuk verilecektir" diyeni gördün mü? O, görülmeyeni mi biliyor, yoksa Rahmân katında bir söz mü almıştır? Hayır; söylediğini yazacağız ve onun azabını uzattıkça uzatacağız. Bahsettikleri şeyler Bize kalacaktır, kendisi Bize tek olarak gelecektir."[134]

Ebû Cehil'in İşkence Yöntemi

Ebû Cehil, Mekke Devletinin en acımasız ve müslümanlara tahammül etmeyen adamıydı. Kendisine hiçbir zararları olmamasına rağmen o, "İslâm ve müslüman düşmanlığı" harekatını aksatmadan

132 Buhari, *Sahih, Kitâb Setretu'l-musalli* (12), bâb,19, Hadis no: 498.
133 Ay. Hadisin sonu.
134 K.K. Meryem sûresi, 77-78.

sürdürüyor, bugünkü meslektaşları gibi, müslümanlara hayat hakkı tanımıyordu. Onun zulüm yöntemi, günümüzde müslüman ülkelerde müslümanlara zulmeden zalimlerinkine ne kadar da benziyordu!

Ebû Cehil, müslüman muhatabının sosyal durumuna göre işkence şeklini seçiyor, ona göre hareket ediyordu. Ebû Cehil gücünün yettiği mazlum müslümanlara, "Sen babanın dinini terk mi ettin? Oysaki o din senden daha hayırlıydı!" diyor, sonra da onları şu şekilde tehdid ediyordu:

- Seni herkesin huzurunda düşük düşürecek eylemler yapacağım,

- Senin itibarını yok edeceğim,

- Senin şerefini düşürecek her şeyi yapacağım!

Muhatabı tüccar bir müslüman ise ona da şöyle diyordu:

- Vallahi senin ticaretini kesâda uğratacağım(seni iflas ettirmek için her türlü medya kampanyasını başlatacağım),

- Senin varını yoğunu yok edeceğim!

İşkence yapmak istediği müslüman, hiçbir şeyi olmayan, fakir, kimsesiz biri ise, onu da dövüyor, yerlerde sürüklüyor ve nihâyet öldürüyordu.[135]

İşkencenin Boyutu

Mekke'de müslümanlara yapılan işkencelere şahit olmuş olan Abdullah b. Abbas, bu işkencelerin boyutunu şöyle anlatıyor:

"Kâfirler müslüman olanları dövüyor, sokaklarda sürüklüyorlardı. Onları öylesine aç ve susuz bırakıyorlardı ki, oturacak hâlleri kalmıyordu. O hâle geliyorlardı ki, bir lokma ekmek için müşriklerin kendilerine söylediklerini tekrar ediyorlardı. Bu mazlumlara, "Allah dışında, Lât ve Uzza da sizin ilâhlarınız mıdırlar?" diye sorulduğunda,

135 İbn Hişam, ay. es. I,320.

"evet" diyorlardı. Onlara yapılan işkencenin boyutları o kadar ileri götürüldü ki, kendilerine, yerde gezen pis böcekler gösterilip, "Allah dışında bunlar da ilâhlarınız mıdırlar?" diye sorulduğunda, "evet" diye cevap veriyorlardı."[136]

Bu işkencelerin devam ettiği, bütün müslümanların yaralar içinde olduğu sıralarda, bir sahabi Hz. Peygamber (s.a.s)'e gelerek şöyle dedi:

"Ya Resûlallah, bu İslâm düşmanlarının bize uyguladıkları işkence çok arttı. Tahammül edilemez bir hâle geldi. Bunlara bedduada bulunmaz mısın?" Resûlullah (s.a.s), beddua edip, insanların kahrolmasını istemiyordu... O, âlemlere rahmet olarak gönderildiğinden, insanların ıslah olmalarını, Allah'a gelmelerini istiyordu. Çünkü biliyordu ki, dua etse, Allah'ın emirlerine karşı çıkan o insanlar yok olacaklardı. Fakat o bunu istemiyordu. Onun için şöyle dedi:

"Sizden önceki müslümanların vücutları, kemiklerine varıncaya kadar demir taraklarla taranarak etleri koparıldı; bu, onları dinlerinden vazgeçirmedi. Başları saç ayırımından testerelerle ikiye biçildi; onlar yine dinlerinden vazgeçmediler. Biraz daha sabredin. Allah öyle bir zaman getirecektir ki, bir atlı, yalnız başına, Allah'tan başka hiç kimseden korkmadan San'a'dan Hadramaut'a gidebilecek; kurtla kuzu yan yana olacaktır."[137]

Müslümanlar sabrediyorlardı; fakat bu sabretme, pasif olma anlamında değildi. Başta Hz. Peygamber (s.a.s) olduğu hâlde, bütün müslümanlar İslâm'ı sözlü olarak tebliğe devam ediyorlardı. İşkence yapılıyor veya hakaret ediliyor diye, hiç biri kendi davasını yaymaktan geri kalmıyordu. Bu dönemde sabır, tebliğ esnasındaki saldırılara karşı mukabele değil, sabırla müdafaa demekti. Yoksa "dayak

136 Ay. yer.
137 İbn Kesîr, *Sire*, I, 496.

yiyeceğim", "hapse atılacağım", "kızgın kumlara yatırılacağım", "hor ve hakir görüleceğim" diye İslâm'ı yaymaktan, tebliğden vazgeçmek değildi. Her halükârda tebliğe devam edilecek ve fakat bu tebliğ esnasında dayak, işkence, hapis, hakaret görülürse sabredilecekti. Zaten bu sabırdan maksat, pasifize olmak olsaydı, bu dava orada biterdi, devam edemezdi. Tıpkı yatağında akmağa mecbur olan nehrin, kayalara çarpa çarpa ilerlemesi gibiydi bu tebliğ...

Dava Göçü - Hicret

Hz. Peygamber (s.a.s)'in ashabı, sırf müslüman oldukları için Kureyş'ten çektikleri işkencelerin artık tahammül edilemez oluşundan Mekke'de müslümanca yaşamanın imkânsız hâle gelişinden ve Hz. Peygamber (s.a.s)'in onları müşrik işkencelerine karşı koruyamamasından dolayı, Resûlullah (s.a.s)'in emri üzerine Habeşistan'a hicret ettiler.

Hz. Peygamber (s.a.s) ashabına şöyle dedi:

- Habeşistan'a gidin. Orada halkına zulmetmeyen bir kral var; orada korunmuş olursunuz, tâ ki Allah size ve bana bir kurtuluş nasib etsin."[138]

Böylece hicret dönemi başlamış oldu.

Hicret ne demektir?

Hicret, Arapça bir kelime olup, kelime manası bir yerden başka bir yere göç etmek; bir şeyi terk edip, başka bir şeye gitmektir. Istılahtaki manası ise, Hz. Peygamber (s.a.s)'in milâdi 622 yılında İslâm davası uğruna vatanı olan Mekke'den ayrılıp, Medine'ye göç etmesidir.

Hicret veya göç etmek, insanların, hayvanların ve hatta bitkilerin yaşamlarıyla çok yakından ilgili olan bir olaydır. Onun içindir ki hicret, bu üç canlı nev'inin yaşamı üzerinde büyük rol oynar.

138 İbn İshâk, s.154.

Bir kaya sarmaşığının yaşayabilmesi için kayaya tırmanması; toprak altına ekilen bir tohumun, yaşamak için toprağı yarıp yukarıya fışkırması, ayçiçeğinin gıdasını almak için, güneşin etrafında pervane olması, bitkisel hayat için zorunlu olan birer hicret, yâni göç örneğidirler.

Hayvanlar için de durum bundan farklı değildir. Kelaynak kuşlarının, şubat ayı sonlarında Nil vadesini terk edip, Birecik'te Fırat nehri mağaralarına sığınmaları, hayat için verilen bir kavga, yâni bir hicrettir. Yüzlerce kilometre uzunluğundaki Fırat'ın niçin sadece Birecik'teki mağaraları? Fırat'ın başka kıyılarında mağara yok mu? Allah'ın yarattığı bu ilginç kelaynak kuşlarını binlerce kilometre ötedeki Nil Nehrinden Birecik mağaralarına sevk eden sebep, hayat ve bu hayat için zorunlu olan hicrettir.

Görülüyor ki, bitki için olsun, hayvan için olsun, hicret hayat kavgası uğruna verilen mücadeledir.

İnsan içinse, durum daha başkadır. İnsanoğlunun yaptığı göç veya hicretleri, keyfiyet itibariyle dört ana bölümde mütalâa etmemiz mümkündür:

1. Tıpkı bitki ve hayvanlarda olduğu gibi, hayat için yapılan göçler. İnsanları bu göçe zorlayan âmil, iklim şartlarına bağlı olan kuraklık, kıtlık veya zelzele, tayfun gibi tabii âfetlerdir.

2. Yaşamakta olduğu hayat standartlarını az bularak, daha lüks hayat standartlarına kavuşmak için başka ülkelere yapılan göçler. Bunun en bariz misâli, ekonomik yönden geri kalmış veya az gelişmiş ülkelerden, sanayileşmiş Batı ülkelerine olan işçi akımıdır.

3. Yerel iktidarların zulüm rejimlerinden kurtulmak için yapılan göçler. Günümüzde bile, değişik coğrafyalarda, değişik emperyalist devletlerin ülkelerini işgal etmeleri, ya da ülkelerinde oluşan zalim

ve dikta rejimlerinin zulmünden kaçarak, ölüm pahasına şuraya buraya yapılan sığınma hareketleri. Özellikle halkı Müslüman olan ülkelerde, müslümanlara yapılan baskı ve zulümler karşısında, milyonlarca Müslüman, ülkelerinden başka yerlere göç etmektedirler.

4. Bir davanın gerçekleşmesi için yapılan göçler ki; bu sonuncusuna Peygamberlerin ve özellikle Hz. Peygamber (s.a.s) ve ashabının yaptığı göçü, yâni hicreti gösterebiliriz.

Mekke'de müslümanca yaşayamayan müslümanlar, sırf bu gayeyle yâni -insanların değil- Allah'ın istediği şekilde yaşamak için vatanlarını, evlerini, akrabalarını terk ettiler.

Daha sonra Muhacirûn (hicret edenler) diye adlandırılacak olan bu fedakar insanlar, bu örnek müslümanlar, bu insanlık numunesi müminler için Allah şöyle buyuruyor:

"Nihâyet Rableri onların (duaların)a şöyle icabet etti: "İçinizden gerek erkek, gerek kadın -ki kiminiz kiminizden (hasıl olmadır)- (hayırlı) bir iş yapanın amelini Ben elbette boşa çıkarmayacağım. İşte hicret edenlerin, yurtlarından çıkarılanların, Benim yolumda işkenceye, hakarete, ziyâna uğrayanların, savaşanların ve öldürülenlerin de, andolsun suçlarını örteceğim ve andolsun, Allah katından bir mükâfat olmak üzere, onları altından ırmaklar akan cennetlere de sokacağım. (Daha büyük ve) güzel mükâfat ise Allah'ın yanındadır."[139]

Diğer bir ayet-i kerime de şu şekildedir:

"Zulme uğratıldıklarından sonra Allah yolunda hicret edenleri Biz dünyada elbette güzel bir surette yerleştiririz. Ahiret mükâfatı ise her hâlde daha büyüktür. (Kâfirler bunu) bilmiş olsalardı."[140]

Müslümanlar niçin hicret ediyorlardı? Hicret etmezlerse ne olurdu?

139 K.K. Âl-i İmrân sûresi, 195.
140 K.K. Nahl sûresi, 41.

Bu insanlar, yâni müslümanlar bir ilkeye inanmışlardı...

Bir ilkeye inanmak ne demek? Bu, şu demektir: Mevcut çevre ve şartların aksine yepyeni bir düşünce... Allah'ın hoşnud olmadığı düzene karşı, Allah'ın buyruklarının hakim olduğu bir düzen arzulama... Putperestliğe, insanperestliğe karşı adalet ve insan haklarının tahakkukunu müjdeleyecek olan tevhid mücâdelesi. Allah'ın buyrukları dışında her şeyi inkâr. Herşeyi inkârdan sonra, Allah'ı tasdik... İnsanın insana secde etmemesi mefkûresi... İşte müslüman insanı, Mekke'de tatbik sahasına koyamadığı davasını, bir yerlere hicret edip tatbik etmek istiyordu. Gideceği yer, neresi olursa olsun... İsterse ölünsün bu yolda... Büyük Dost'un yolunda... Bunun içindir ki, müslüman insanı, Mekke putperestliğini insanperestliğini yıkıp, yerine İslâm tevhid inancını yerleştirmek için hicret ediyordu... Fedâkârlık göstermeliydi. Çünkü davalar; hele mükâfatı cennet olan bir dava bedava ve rahat kazanılamazdı. Çaba gerekiyordu ulaşılması istenen bu güzel makam için...

Peki hicret edilmezse ne olurdu?

Bunun iki ihtimâli vardı:

1. Ya mevcud şartlara teslim olunacak ki bu inançların kurban edilmesi demekti.

2. Ya da, toplumdan çekilip inzivâya çekilinecek ki, bu da zillet olurdu ve bu davaya ters düşerdi.

Bu her iki hâlde de davanın ölmesi kaçınılmazdır. İnanç kaybolur, insan vicdani asimile, kalbi kör olur. Akıl, davaya sahip çıkmayan bu kafalara girdiğine utanır; irade, kısırlaşır. Ve bu hallerde inanç, menfaate fedâ edilmiş olur.

Bir davanın lider veya ideologları, davaları uğruna, işlerinden ve yaşamlarından vazgeçmemişlerse, bunlar ya davalarıyla beraber

çürüyüp gitmişler veya sonunda, teslim olmuşlardır. Bunlar, dava adamı değil, sansasyon kuklalarıdırlar.

İşte müslümanlar, böyle olmamak için hicret ettiler. Küfür düzeninde azınlık durumunda yaşayıp ezilmemek veya asimile edilmemek için...

Bu hicret, bir avdet için, bu çekilme bir fetih içindir. Bu hicret kaçmak değil, mücadeleydi, kamp değiştirmeydi, fedâkârlık tatbikatıydı...

Hicret, İslâmî hayat eğitiminin Üniversitesiydi. Bu Üniversiteye, imân medresesini bitirenler giriyordu... Giriyorlardı ki, bu Üniversiteyi bitirip, cihad ihtisasına girebilsinler...

İlk hicret, Habeşistan'a oldu ve bu ilk muhacirler arasında şu sahabiler vardı: Hz. Osman ve hanımı Rukiyye (Hz. Peygamber (s.a.s)'in kızı), İslâm düşmanı Utbe b. Rebia'nın oğlu Ebû Huzeyfe ve hanımı Sehle (Süheyl b. Amr'ın kızı), Zübeyr İbnü'l-Avvam, Mus'ab b. Umeyr, Abdurrahman b. Avf, İbn Yakaza ve hanımı Ummu Seleme, Âmir b. Rebia ve hanımı Leylâ vs. Bu ilk muhacirlerden sonra da müslümanlar, Habeşistan'a hicret etmeye devam ettiler. Sayıları 83'e kadar çıktı ki bunlar arasında, Hz. Ali'nin kardeşi Cafer b. Ebi Tâlib de vardı.

Dininden hiç bir taviz vermeden Mekke'de yaşayamayacaklarını anlayan müslümanların, bu şekilde Habeşistan'a göç edip emniyete kavuşmaları Mekke'nin küfür düzeni üzerine kurulmuş olan rejiminin hoşuna gitmiyordu, onları rahatsız ediyordu. Oysa ki vatanlarını terk etmiş olan bu müslümanların ekonomik veya sosyal, hatta siyasi yönden Mekke Şehir Devletine herhangibir zararları yoktu. O hâlde, müslümanlardan ne isteniyordu?

Ev-barklarını terk etmiş bu fakir insanlardan niçin korkuluyordu ki, Mekke Şehir devletinin Devlet merkezi olan *Daru'n-Nedve*'de

toplanan Mekke Hükümeti, bu bir avuç insanı Habeşistan'da dahi rahat bırakmamanın çarelerini araştırıyordu?

Fakat Habil-Kabil'le başlayan ve o zamandan beri süregelen Hakk-Batıl mücadelesinin olduğu her yerde, küfür ehli, müslüman düşmanıdır. Bir müslümanın Namazının hiç kimseye zararı olmadığı hâlde, İslâm düşmanları, namaz kılanı gördüler mi, çileden çıkarlar, kahrolurlar sanki... Kahroldukları için korkar; korktukları için de kahrolmaya devam ederler. Böyle olduğu içindir ki, mâni olurlar namaz hadisesinin yaygınlaşmasına... Onların ilâhları'na değil; Allah'a secde ettiklerinden, korkarlar müslümanın şuurlu secdesinden... Onların ilâhlarına saygıyı şirk sayıp; Allahu Ekber (En Büyük sadece Allah'tır) diyerek namaza durduğundan kudururlar müslümanı kıyamda gördüklerinde... Namazda, "(hiç kimseye değil) sadece Allah'a kul oluruz" nidâsını duyduklarında, felç olur beyinleri. Felç olur da; bu aczlerinden dolayı, müslümana işkence yapmaya başlarlar makinalaşmış işkencecileriyle... Gönül rejimleri bile yıkılır, bir müslümanın şuurlandığını gördüklerinde... Onun için istihzaya, karalamaya başlarlar. Bunun mekânı da yoktur. Kâfir müslümanı sevmediğinden, ona yaptıklarından dolayı daima korkar. En modern silâhlara sahip olan bu günkü sömürü dünyasının, bağımsızlık mücâdelesi veren müslümanlardan korktukları gibi...

Kureyş Devletinin Darun-Nedve'de aldığı karar üzerine, bu şekilde hicret etmiş ve emniyete kavuşmuş olan müslümanların Habeşistan'dan çıkarılmaları, daha doğrusu tekrar Mekke Devleti'ne teslim edilmeleri için, Abdullah b. Ebi Rebi'a ve Amr b. Ass'tan müteşekkil bir heyet Habeşistan Kralı Necaşi ve etrafındaki papazlar için bir çok hediyelerle birlikte Habeşistan'a gönderildi.[141]

141 İbn Hişâm, *Sire*, I, 333.

Kureyş ileri gelenleri, elçilerine şu emri verdiler: "Necaşi, müslüman muhacirler konusunda papazlarla görüşmeden önce, her papaza hediyesini verin, ondan sonra da Necaşi'ye giderek hediyesini takdim edin."

Mekkeli elçiler Habeşistan'a varır varmaz, Necaşi'yi görmeden her papaza hediyesini verdiler ve onlara şöyle dediler: "Bizden bazı sefih kimseler Kralınızın memleketine geldiler. Bunlar milletlerinin dinini terk ettikleri gibi sizin dininize de girmediler. Öyle bir din uydurdular ki, onu biz tanımadığımız gibi siz de tanımıyorsunuz. Bunun için, bizim devletimiz onları bize geri vermeniz hususunda bizi size elçi gönderdi. Biz, Kral'la bu konuda görüşürken, onları bize teslim etmesi ve onlarla hiç konuşmaması için kendisine işaret ediniz!" Papazlar da "olur" dediler.[142]

Bunu müteakip Kureyş heyeti, Necaşi'ye hediyelerini takdim ederek, ona şöyle dediler: "Ey Büyük Kral, bizden bazı sefih kimseler senin ülkene sığındılar. Senin dinine de girmediler. Öyle bir din uydurdular ki ondan ne biz ve ne de sen bir şey anlıyoruz. Babaları, amcaları aşiretleri onları kendilerine geri vermen için bizi sana elçi olarak gönderdiler."

Bunun üzerine Necaşi'nin rüşvet almış olan papazları söze müdahâle ederek şöyle konuşmaya başladılar: "Değerli Kralımız! Bunlar doğru söylediler; ülkemize gelenleri bunlara teslim edin geri götürsünler."[143]

Necaşi öfkelenerek şöyle dedi: "Asla! Vallahi ben bunları onlara teslim etmem. Bana iltica eden, ülkeme sığınan ve beni başkalarına tercih eden insanlara, bunların anlattıklarının doğru olup olmadığını sormadan onları teslim etmem. Anlatılanlar doğru ise teslim ederim, değilse; onları, korur, onlara en güzel muameleyi yaparım."[144]

142 İbn Hişâm, *Sire*, I, 334-335.
143 Ay.es. I, 335.
144 Ay.yer.

Necaşi'nin Müslümanlarla Konuşması

Mekke Devletinin, Habeşistan'a hicret eden müslümanları geri istemesi üzerine, Necaşi, müslüman muhacirleri huzuruna davet ederek, onlara şöyle dedi:

- Sizi milletinizden ve vatanınızdan ayıran bu yeni din nedir ki, ne benim dinime, ne de başka milletlerin dinine benziyor?

Bunun üzerine müslümanlar adına Ca'fer b. Ebi Tâlib söz aldı ve şöyle dedi:

- Ey Melik! Biz, cahiliye içinde yüzen bir millettik. Putlara tapar, ölü hayvanları(leşleri) yer, fuhuş yapar, yol keser, komşuya kötülük eder, kuvvetlimiz zayıf olanımızı ezer idik; tâ ki Allah bize içimizden, soyunu bildiğimiz, doğruluğuna, güvenilir ve iffetli bir kimse olduğuna inandığımız birisini Peygamber olarak gönderdi de, o bizi Allah'ın birliğine ve O'na kulluk etmeye davet ederek, O'nun dışında bizim ve atalarımızın tapmakta olduğumuz put heykellerine, taşlara, ağaçlara kulluk yapmamamızı, doğru sözlü olmamızı, emanete riayet etmemizi, akrabaları ziyareti, komşulara güzel davranmamızı, haramdan ve kan dökmekten uzak durmamızı, fuhuştan, yalandan, yetim malını yemekten; namuslu kadınları kötülemekten kaçınmamızı, sadece ve sadece Allah'a kulluk etmemizi, O'na hiç bir şeyi ve hiç bir kimseyi ortak koşmamamızı emretti.

Ca'fer'in bu sözleri üzerine, daha sonra müslüman olan ve öldüğünde Hz. Peygamber (s.a.s) tarafından gıyabi cenaze Namazı kılınan Necaşi, Kureyş heyetinin dediklerini kabul etmeyerek, hediyelerini de geri verdi. Ve şöyle dedi:

- Vallahi, Allah bana bu saltanatı verince, benden rüşvet almadı. Ben sizden nasıl rüşvet alırım?

Böylece, Habeşistan'a hicret etmiş olan bu müslümanlar, orada diledikleri gibi İslâm'ı yaşamaya devam ederek, Resûlullah (s.a.s) Medine'ye hicret ettikten sonra Habeşistan'dan Medine'ye geçtiler.

Hz. Ömer Müslüman Oluyor

Ömer İbnu'l-Hattab, Mekke şehir devletinin belâlı adamlarından biriydi. Güçlü, kuvvetli olduğu gibi, sözünü sakınmayan, korkmayan; bilâkis etrafa korku saçan bir adamdı Ömer... Mekke'deki diğer İslâm düşmanları gibi, o da müslümanlara işkence yapıyor, onları baskı altında tutuyordu.

Bir gün Hz. Ebû Bekir, onu, bir müslüman cariyeye işkence yaparken görmüş ve cariyeyi satın alarak azad etmişti.[145]

Ömer, pervasız olduğu kadar, kabadayı, içki içen, müslümanlara zulmeden bir insandı. Hz. Peygamber (s.a.s)'in tabiriyle, "Şeytan bile Ömer'den korkar, onu görünce yolunu değiştirirdi."[146]

Onun bu pervasızlığına ve İslâm düşmanlığına rağmen, kız kardeşi Fatima ve eniştesi Said müslüman olmuşlardı. Sahabeden Habbab İbnu'l-Eret, gizlice evlerine gider, onlara Kur'an dersi verirdi. Fakat Ömer'den korktukları için, İslâm'a girişlerini gizliyor, ondan çekiniyorlardı.

Mekke Devleti'nin, Habeşistan'a hicret eden müslümanları geri istemek için giden heyeti, muvaffak olamamış, Mekke'ye eli boş dönmüştü. Mekke Hükümeti şaşkınlık içindeydi. Bu müslümanlara ne yapacaktı?

Bu işi kökten halletmeyi kafasına koymuş olan Ömer ibnu'l-Hattab, kılıcını çekerek, Hz. Peygamber (s.a.s)'i öldürmek için, Mekke'nin Safa mahallesinde kaldığı eve doğru ilerlemeye başladı. Müşriklerin

145 İbn Hişâm, *Sire*, I, 319.
146 Suyutî, *Tarihu'l-Hulefâ*, s. 117.

baskısından müslümanlar, yanlarında Hz. Peygamber (s.a.s) olduğu hâlde Erkam'ın evinde toplanmışlar, birbirlerine destek oluyorlardı. Çünkü Devlet adamları, müslümanları yalnız bulunca, dövüyor, işkence ediyorlardı.

Ömer sinirli sinirli yolda giderken, Nu'aym b. Abdullah'la karşılaştı. Nu'aym ona şöyle dedi: "Nereye böyle ya Ömer?" Ömer, şu cevabı verdi: 'Şu sapık Muhammed'e gidiyorum." Kureyş'in arasına bölücülük sokan, akıllarıyla alay eden, dinlerini batıl sayan, ilâhlarına (putlarına) söven Muhammed'i öldürmeye gidiyorum." Nu'aym ona şöyle dedi: "Sen çıldırmışsın ya Ömer! Sen Muhammed'i öldürürsen, Beni Abdi Menaf[147] seni sağ mı bırakır sanıyorsun! Sen önce kendi aile efradını düzelt!" Ömer, şaşkın şaşkın: 'Hangi aile efradımı?" diye sordu. Nuaym, "Enişten Said ve kız kardeşin Fatima! Vallahi onlar da müslüman olup, Muhammed'e tabi oldular. Sen önce onları hallet!" dedi. Ömer, hiçbir şey söylemeden geri döndü ve eniştesi Said'in evinin yolunu tuttu.

Kapılarına geldiği sırada, Said ve hanımı Fatima, Habbâb İbnu'l-Eret'ten Kur'an dersi alıyorlardı. Ömer önce içerideki sesleri dinledi, sonra da kuvvetlice kapıya vurmaya başladı.

İçeridekiler, gelenin Ömer olduğunu anlamışlar tiril tiril titriyorlardı. Habbâb, evin bir köşesine gizlenmiş, Ömer'in yapacaklarını bekliyordu.

Kapı açıldı ve Ömer içeri girdi. Sinirinden titriyor, birilerini dövmek için bahane arıyordu. Kardeşi ve eniştesine dönerek;

- Neydi okuduğunuz o tuhaf şeyler? Verin bana onları! dedi.

Onlar,

- Bir şey yok! Deyince; Ömer,

147 Yâni Hz. Peygamber (s.a.s)'in ailesi.

- Var var! Üstelik ikinizin de Muhammed'in dinine girdiğinizi haber aldım! deyip, eniştesi Said'i tokatlamaya başladı. Fatima, kocasına yardım etmek istediyse de, Ömer'in ona bir tokat vurmasıyla, bir şey yapamadı. Ağabeyinin darbesiyle yüzünden yaralanan Fatima şöyle dedi:

- Evet, biz müslüman olduk! Allah'a ve Resûlü Muhammed'e inandık! Ne halin varsa gör! Elinden geleni esirgeme!

Ömer, kardeşini kanlar içinde görünce, yaptığına pişman oldu ve ona şöyle dedi:

- Biraz önce okuduğunuz sahifeyi ver de, okuyayım ve Muhammed'in ne getirdiğini anlayayım!

Ömer, o zamanın imkânlarına göre okuma-yazmayı öğrenmiş, Mekke devletinin dış işlerinde de görevli, dünyayı bilen bir kişiydi. Fatima, sahifeyi vermeye korkuyordu. Nihâyet Ömer, sahifeye bir şey yapmayacağına dair, kendi putları adına yemin etti. Fatima, Ömer'in necis olduğunu, ancak yıkandıktan sonra sahifeyi elleyebileceğini söyleyince; Ömer yıkandı ve sahifeyi okumaya başladı.

Ömer elindeki sahifeyi okuyor, okudukça da rengi değişiyordu. Ömer, Ömer'likten çıkıyor, Hz. Ömer oluyordu. Hidâyet cereyânı, bütün vücudunu sarmış, anlatılması güç bir saadet havasına bürünmüştü. Putperestliğe ait çizgiler, vücudunu kaplamış olan ter damlalarıyla adetâ dışarı atılıyordu. Heyecan dolu sevinciyle şunları diyordu:

- Bunlar, ne kadar güzel sözler!

Allah'ın kelimeleri güzel olmaz mıydı?

Habbâb, Hz. Ömer'in bu sözlerini duyunca gizlendiği yerden çıktı ve ona şöyle dedi:

- Ya Ömer! ümid ederim ki Allah, Resûlünün duasını kabul ederek, seni yüceltti. Çünkü dün, Resûlullah (s.a.s)'in şöyle dua ettiğini duydum:

- Ya Rabbi, Bu dini Ebûl-Hakem (Ebû Cehil) veya Ömer İbnu'l-Hattab'la güçlendir!

Bunun Üzerine Hz. Ömer, Habbâb'a,

- Beni ona götür! dedi.

Hz. Ömer, elinde yalın kılıç, Hz. Muhammed (s.a.s)'in bulunduğu yere kadar gitti, kapıyı çaldı.

Burası Erkâm'ın eviydi... Burası, müslümanların organize olup yönetildikleri ilk merkez konumundaydı. Mekke Devletinin baskı ve terörünü artırması üzerine, Hz. Peygamber (s.a.s), sahabesinden Erkâm'ın evini müsait gördüğünden oraya yerleşmiş; mümkün mertebe sahabesinin de günlerini onun yanında geçirmeye gayret etmelerini emretmişti. Hatta denilebilir ki, icra ettiği fonksiyon itibariyle, Erkâm'ın evi İslâm devletinin ilk merkeziydi. Zaten bunun için değil midir ki Resûlullah (s.a.s) oraya *Dâru'l-İslâm*, yâni İslâm'ın yönetildiği yer diyordu. Daha modern tabirleri kullanacak olursak diyebiliriz ki; Erkâm'ın evi, Mekke Devleti tarafından illegal olarak kabul edilen İslâm Devletinin merkeziydi: Mekke Devletinin merkezi olan *Dâru'n-Nedve*'ye karşı *Dâru'l-Erkâm*! Nitekim orayı idare eden bir lider, yâni Hz. Peygamber (s.a.s) olduğu gibi, o merkezin nöbetini tutan Hz. Hamza gibi nöbetçiler de vardı. Bütün bunlar, bir örgütlenmeyi, bir gizli devletin ön çalışmalarını çağrıştırıyordu.[148]

Nöbetçiler, Hz. Ömer'in yalın kılıçla geldiğini haber verdiler. Bu haber üzerine, orada bulunan Hz. Hamza şöyle dedi:

- Hayırlı bir iş için geldiyse kabul ederiz, şerr için geldiyse, elindeki kılıcıyla kafasını keseriz!

148 Bk. İbn Sa'd, *Tabakât*, III, 243.

Onlar bu şekilde konuşurlarken, haber Hz. Peygamber (s.a.s)'e ulaştı. O da, "Bırakın gelsin" dedi ve Ömer içeri alındı.

Resûlullah (s.a.s), Hz. Ömer'e doğru yürüyerek, kuşağından tuttu ve onu sert bir şekilde sarsarak:

- Ne istiyorsun ya Ömer? diye sordu.

Ömer teslim olmuş, kendini Allah'a ve Resûlüne adamıştı... Sevinç ve heyecan dolu bakışlarını Hz. Peygamber (s.a.s)'in gözlerine çevirerek şöyle dedi:

- Ya Resûlallah, ben Allah'a, Resûlüne ve Allah'ın ona gönderdiğine imân etmeğe geldim.

Hz. Peygamber (s.a.s), sevincinden tekbir getirmeye başladı. Hz. Ömer müslüman olmuş, Erkam'ın evi bayram yerine dönmüştü.[149] Abdullah ibn Mes'ud'un tabiriyle, Hz. Ömer'in müslüman oluşuyla, adetâ bir fetih olmuştu.

Hz. Ömer, kalıbına sığamıyordu. Müslümanların gizli ibadet ettiklerini bildiği için şöyle dedi:

- Ya Resûlallah, mademki müslümanız, gidip Kâbe'de ibâdetimizi açıkça yapalım! Artık hiç kimse bize dokunamaz!

O günden sonra da, müslümanlar Kâbe'de açıkça namaz kılmaya başladılar.

Hz. Ömer (r.a), müslüman olur olmaz, bu hadisenin, Mekke'nin her tarafında duyulmasını istedi. Benliğini saran, onu başka bir insan şekline sokan İslâm oluşunu, nasıl duyurduğu hakkında, bizzat kendisi şöyle anlatıyor:

"... Sonra, Mekke eşrafından olan, dayım Ebû Cehil'e giderek kapısını çaldım. 'Kim o?" diye sordu. "Hattab'ın oğluyum, dinimi terk ettim"[150] diye cevap verdim. Bana, "bunu yapma!" deyip, kapıyı yü-

149 İbn Hişâm, *Sire*, I, 342-346.

150 O sırada Mekke'de, "dinimi terk ettim demek", "Müslüman oldum" demekti.

züme kapattı. Kendi kendime, "bunda iş yok" dedim ve Kureyş'in eşrafından, başka bir kimseye gidip, kapısını çaldıktan sonra ona da dayıma söylediklerimi tekrar ettim. O da dayım gibi bana cevap vererek, içeri girip, kapıyı yüzüme kapattı. Ben oradan ayrılarak şöyle söyledim: "Müslümanlar dövülüyor, ben dövülmüyorum!" Nihâyet Harem'e gittim. Orada bir adam yüksek sesle "Ömer İbn'ul-Hattab din değiştirdi" deyince, müşrikler bana saldırdı. Onlar beni dövüyor, ben de onları dövüyordum... Allah İslâm'ı yüceltinceye kadar da böyle devam ettim."[151] Böylece Hz. Ömer, ilk defa Allah için dayak yiyordu ve onun için en büyük şeref buydu.

Müslümanlara Ambargo (Haberu's-Sahife)

Temeli putperestliğe dayalı olan Mekke Şehir Devleti, Mekke'de doğan tevhid inancına karşı sadece fiilî ve psikolojik işkenceye değil, aynı zamanda sosyolojik müeyyidelere de başvurdu.

Bunlardan bir tanesi bugün dahi güncelliğini muhafaza eden "*ambargo*" meselesiydi.

Evet Milâdî VII. yüzyılın putperest Mekke Şehir Devleti, ferdî işkencelerle müslümanları davalarından vazgeçiremeyince, onlara sosyo-ekonomik bir ambargo uygulamaya başladı. İslâm'a karşı daha ilk gününde kâfirler tarafından uygulanan bu kabil ambargolar, daha sonraki devirlerde ve hatta günümüzde uygulama safhası bulacaktır.

İslâm tarihinde, "*Haberu's-sahife*" diye geçen bu hadise, inananlara karşı, inanmayanlar tarafından uygulanan bir baskı yöntemi oluşu itibariyle, fevkalâde calib-i dikkat bir husustur.

Hz. Peygamber (s.a.s)'in emri üzerine Habeşistan'a hicret eden müslümanların, orada emniyete kavuşmaları, diledikleri gibi dini yaşamlarını sürdürmeleri; beri tarafta Hz. Hamza ve Hz. Ömer'in

151 Suyutî, *Tarihu'l-Hulefâ*, s.112-113.

Müslümanlığı kabul etmeleri, Mekkeli müşrikleri çileden çıkardı. Habeşistan hicretiyle, İslâm her tarafta duyulup şüyu buluyor; Hz. Hamza ve Hz. Ömer'in İslâm'a girişiyle de müslümanlar Mekke'de kuvvet kazanıyorlardı. Nitekim o zamana kadar, Erkam'ın evinde gizlice yapılan ibadet, Hz. Ömer'in müslüman oluşuyla, Kâbe'de açık olarak yapılmaya başlandı.

Bütün bu gelişmeler üzerine, Mekke Hükümeti toplanarak müslümanlara sosyo-ekonomik bir ambargo uygulamaya karar verdi. Bu karara göre, hiç bir şekilde müslümanlarla temas edilmeyecekti. Ne onlardan kız alınacak, ne de onlara kız verilecekti. Müslümanlardan hiç bir şey satın alınmayacağı gibi, onlara hiçbir şey satılmayacaktı.

Putperest Mekke Şehir Devletinin bu insanlık dışı kararı bir sahifeye yazılarak Kâbe duvarına asıldı.[152] Böylece, müslümanların, gayr-ı müslimlerle olan bütün temasları kesilmiş oldu. Öyle ki, Hz. Peygamber (s.a.s), İslâm'ı tebliğ edecek bir tek muhatap dahi bulamıyordu.

Üç sene kadar devam ettiği rivayet edilen bu ambargo, müslümanlar için çok sıkıntılı seneler olmuştur. Çocuklar açlık ve susuzluktan ölüyorlardı. Peki, açlık ve susuzluktan ölen, kendilerine ambargo uygulanan insanların suçu neydi? Yalnız Allah'a inanmak ve yalnız O'nun buyruklarına göre yaşamayı istemek! İşte suçları(!) buydu bu insanların.

Bu ambargo gecelerinin birinde, bir sahabi ihtiyacı için dışarı çıkmıştı. Karanlıkta ayağı bir şeye deyen sahabi, merak ederek eğildi ve o şeyi kaldırıp ne olduğuna baktı. Gerisini sahabiden dinleyelim:

"Bu, topraklar arasında kurumuş bir deri parçasıydı. Tarif edemeyeceğim kadar sevindim. Hemen deri parçasını götürüp yıkadım ve günlerce suda kaynatarak onun suyuyla açlığımızı giderdik..."

152 İbn Hişâm, *Sire*, I, 350.

Bu ne dava, bu ne hayat, bu ne mücadeleydi. Neyin uğruna katlanılıyordu bu işkence ve sıkıntılara? Bu çilekeş insanların derdi neydi?

Bunlar, kendilerini "ahsen-i takvim" olmaya adamış, hayatının her zerresini Allah rızası istikametinde düzenleyen, Allah için mücadele eden Allah dostlarıydı. Sabrediyorlar ve imân yolunu tuttuklarından katlanıyorlardı bunca işkencelere...

Pasif ve eylemsiz olmalarına rağmen, müşriklerin saldırı ihtimâli her an için varid olduğundan, gece gündüz ellerinden silâh düşmüyordu. Fakat bu pasif silâh, imân, sabır ve hicret devrelerinden sonra tamamen aktif duruma gelecek, küfrün belini kıracaktır.

Bir sahabi Hz. Peygamber (s.a.s)'e şöyle soruyordu: "Ya Resûlallah, hayatımızdan emin olup, silâhlarımızı bırakacağımız bir gün gelmeyecek mi?" Resûlullah (s.a.s)'in cevabı şu oldu:

- Müslümanların, silâhlarını bırakıp rahat edecekleri günler çok az olacaktır!

Bu demek oluyor ki, kâfirler hiç bir zaman müslümanları rahat bırakmayacak ve müslümanın elinden silâhı düşmeyecektir. Gerçekten de böyle olmuş ve ölünceye kadar Resûlullah (s.a.s)'in silâhı elinden düşmemiştir. Vefat etmeden önce ısrarla üzerinde durduğu vasiyet, Üsâme ordusunun Bizans'a karşı cihâda gitmesiydi. Hz. Peygamber (s.a.s)'in vefatından sonra da böyle olmuş, müslümanın elinden silâhı düşmemişti. Neden? Çünkü İslâm düşmanları, İslâm'ı yaşatmak istemezler de ondan. Günümüzde bile, Müslüman ülkelerinin çoğuna karşı soğuk, ya da sıcak savaş içinde bulunan gayr-ı müslimler, çeşitli bahanelerle onların topraklarını işgâl ediyor, onlara hayat hakkı tanımak istemiyorlar. Ve tabi bunu yaparlarken de, yerli işbirlikçilerini kullanıyorlar!. Bütün bunlara karşı, müslüman nasıl rahat edebilir?

Bu ambargo meselesinde dikkatimiz çeken bir husus da şudur:

Bilindiği gibi Mekke'de yaşayan müslümanlar, dinleri ayrı bile olsa, Mekke Devleti'nin vatandaşlarıydılar. Ve doğal olarak, Mekke vatandaşlığının bütün haklarından yararlanmaları gerekirken, kâfir olan Devlet yöneticileri, müslümanların vatandaşlıktan doğan haklarını ellerinden alıyorlardı. Başka hiç bir din mensubuna uygulamadığı bu politikasıyla Devlet şunu demek istiyordu müslümanlara: Siz, Devletin size öğrettiği din'e karşı çıkıp, kendi dininize uyduğunuz müddetçe size normal yaşama hakkı yoktur! Devletimiz'in dini merkezi Kâbe'dir ve orada ilâhlarımızın heykelleri vardır. Sizin göreviniz, bu ilâhların/putların heykellerine saygı göstermek, bunun dışında hareket etmemektir! Muhammed'in yeni bir din getirmeye hakkı yoktur. Dinin ne olup, ne olmayacağına Devletimiz karar verir. İlke ve çıkarlarımız, ne doğrultuda bir din gerektiriyorsa, di[illegible] o hâle sokar, eğitimini de biz yaparız, Muhammed değil!

İşte, Mekke Devletinin düşünce yapısı böyle olduğundandır ki; aynı vatandaşlık haklarına sahip oldukları hâlde, çifte-standart uyguluyor, müslümanların hak-hukuklarını çiğniyor, ellerinden alıyorlardı. Tıpkı bugün, dünyanın çeşitli bölgelerinde bulunan müslüman ülkelerinde, müslümanlara çifte-standart uygulandığı gibi...

Bakıyorsunuz ki; müslümanlardan dünya çapında bir fizik âlimi yetişiyor, çok eser verdiği gibi, bir çok dil de biliyor. Ne varki, müslüman olduğu için; her türlü ilmi zihniyetten arındırılmış, tamamen menfaata ve dalkavukizm felsefesine bağlı üniversitelerin ilkel düşünceli profları, bu büyük fizikçinin tanınmasına, insanların ondan faydalanmalarına mâni olmak için, onun profesörlüğünü engeller, kariyer yapmaması için âdeta seferber olurlar. Ve ne gariptir ki bu manzara, daha ziyâde halkı müslüman olan ülkelerde görünmekte;

zaten ekonomik yönden de geri kalmış olan bu ülkeler, sosyal hiç bir atılım yapamamakta, ilmî tefekkür böylece iğdişleştirilerek, menfaat gruplarının saltanatlarının biraz daha devamı sağlanmaktadır. Bunun sonucu olarak da bu ülkelerden beyin göçü dediğimiz hadise başlamaktadır ki, İslâm Ülkeleri açısından bu fevkalade büyük bir felâkettir. Sadece Fransa'ya olan beyin göçüne bir misâl verecek olursak; Paris'teki İlmî Araştırmalar Merkezinde (*Centre National des Recherches Scientifiques*) yüzlerce müslüman bilim adamının çalıştığını gösterebiliriz.

Halkı müslüman olupta, devletlerinin müslüman olmadığı bu ülkelerde, müslümanlara bu denli sosyo-psikolojik baskıların yapılmasının sebebi; bu baskılarla müslümanları taviz vermeye götürmek, onları asimile etmek ve neticede, Din'in değil, Devlet'in arzuladığı itaatkâr birer dindar yapmaktır.

İşte; Mekke Devleti'nin müslümanlara uygulamış oldukları bu ambargoyu da böyle anlamamız gerekir.

Hz. Peygamber (s.a.s)'e İşkence Devam Ediyor

Altı ay, ya da üç sene kadar sürdüğü rivayet edilen bu ambargonun, Hişam b. Amr'ın gayretleriyle kaldırılmasından[153] sonra da Hz. Peygamber (s.a.s)'e işkence ve baskılar aynı şekilde devam etti; hatta daha da artırıldı.

Bu dönemde Hz. Peygamber (s.a.s)'e en çok işkence edenlerden birisi, amcası Ebû Leheb ve karısı Ümmü Cemil idi. Allah tarafından "*Hammaletu'l-hatab*"(odun hamalı) diye adlandırılan Ümmü Cemil, değişik bir yöntemle Hz. Peygamber (s.a.s)'e işkence yapıyordu. Kadın olduğu için fiili bir harekette bulunamadığından, çevreden dikenler topluyor ve Hz. Peygamber (s.a.s)'in geçtiği yollara

153 İbn Hişâm, *Sire*, I, 374 vd.

atıyordu. Bunun farkında olmayan Resûlullah (s.a.s)'in ayağına dikenler battıkça da ondan zevk alıyordu.

"Hz. Muhammed (s.a.s), peygamber olduğu hâlde, nasıl Ümmü Cemil'in yaptıklarının farkına varmıyor?" diye, zaman zaman bize sorular yöneltiliyor.

Unutulmaması gereken bir husus vardır ki, o da şudur: Kur'an-ı Kerim'de belirtildiği gibi, Hz. Muhammed (s.a.s) de diğer insanlar gibi bir beşerdir. Onu diğer insanlardan farklı kılan özellik, Kur'an'ın tabiriyle, ona vahiy geliyor oluşuydu. Bundan dolayıdır ki, peygamber olmasına rağmen, o da diğer insanlar gibi, Allah'a karşı olan kulluk sorumluluğunu taşıyordu. O da bu kulluğun imtihanını veriyordu Rabbine... Fakat böyle olmasına karşın, Allahu Te'âlâ murad ettiğinde, diğer insanların bilemeyecekleri hususları, o bilebiliyordu. Fakat bu "bilebilme" olgusu, tamamen Allahu Te'âlâ'nın tasarrufu altındaydı. O dilerse, Peygamber bilebilirdi. Onun için Allah birilerine bir şey bildirmeden, hiç kimse, ama hiç kimse, diğer insanlardan farklı bir tasarruf içerisinde bulunamaz ve gaybı bilemez!

Ümmü Cemil ve kocası Ebû Leheb'in Hz. Muhammed (s.a.s)'e yaptıkları işkenceler hakkında şu ayetler nâzil oldu:

"Ebû Leheb'in iki eli kurusun, (kendisi de) kurudu (helâk oldu ya). Ona ne malı, ne kazandığı fayda vermedi. Alevli bir ateşe girecek o. Karısı da. (Hem) odun hamalı olarak! (Karısının) boynunda bükülmüş bir ip de olduğu hâlde."[154]

İslâm düşmanlarından Ümeyyet'ibnü'l-Hâlef de Hz. Peygamber (s.a.s)'e alenen küfrederek, yüz göz işaretleriyle ona yönelttiği hakaretlerle onu ta'ciz ediyor, işkence yapıyordu. Onun bu hareketleri hakkında da şu ayetler nâzil oldu:

154 K.K. Tebbet sûresi.

"Arkadan çekiştirmeyi, yüze karşı (el, kaş ve göz işaretiyle) eğlenmeyi ve ayıplamayı âdet edinen her kişinin vay hâline."[155]

Ubeyy b. Hâlef'le, Ukbe b. Ebi Mu'ayt da Hz. Peygamber (s.a.s)'e işkence edenlerdendi. Bir gün Ukbe, Hz. Peygamber (s.a.s)'le oturup, onun İslâm'la ilgili sözlerini dinledi. Ubeyy b. Hâlef, Ukbe'nin bu hareketini duyunca, hemen ona giderek şöyle dedi:

- Duyduğuma göre, Muhammed'le oturup, onu dinlemişsin! Eğer böyle yaptıysan, ya derhal gider onun yüzüne tükürürsün, ya da senin yüzünü görmek bana haram olsun!

Bunun Üzerine o Allah düşmanı Ukbe, gidip Hz. Muhammed (s.a.s)'in mübarek yüzüne tükürdü.

Allah Resûlünün yüzüne tükürülüyordu... Bu, ne aşağılık bir hareketti! Savunmasız insanlara işkence yapmak, onlara tükürmek... Fakat Allah, bunları cezâsız bırakmaz. Bu iki İslâm düşmanı hakkında şu ayetler nâzil oldu:

"O gün (her) zalim (pişmanlığından) ellerini ısırıp: "Keşke peygamberle birlikte bir yol tutaydım" der. "Vay benim hâlime! Keşke (beni Rabbimden uzaklaştıran) filan adamı dost edinmeseydim." "Andolsun ki, öğüt veren Kur'an bana gelmiş iken, o(dost) beni saptırdı. Zaten Şeytan da insanı böylece yüzüstü ve yardımsız bırakandır."[156]

Yine Ubeyy b. Hâlef, bir gün eline çürümüş bir kemik parçası alarak Hz. Peygamber (s.a.s)'in yanına gitti ve elindeki kemiği ezerek tozlarını Resûlullah (s.a.s)'in yüzüne savurduktan sonra şöyle dedi:

- Ya Muhammed! Sen zannediyor musun ki, ben bu kemiği ufalayıp, savurduktan sonra Allah tekrar ona can verecek?

Hz. Peygamber (s.a.s), şu cevabı verdi:

- Evet, ben böyle inanıyorum. Onu da, seni de ölümden sonra diriltecek, sonra da seni cehenneme atacaktır![157]

155 K.K. Humeze sûresi, 1.
156 K.K. Furkân sûresi, 27-29.
157 İbn Hişâm, *Sire,* I, 362.

İslâm düşmanı Ubeyy b. Hâlef'in bu hareketi üzerine şu ayetler nâzil oldu:

"O kendi yaratılışını unutarak, bize bir misâl getirdi ve: "Bu çürümüş kemiklere kim can verecekmiş?" dedi. De ki: "Onları ilk defa yaratan diriltecek. O, her türlü yaratmayı hakkıyla bilendir." O, yemyeşil ağaçtan sizin için bir ateş çıkarandır. Ve siz ondan ateş yakıyorsunuz."[158]

Habeşistan Muhacirlerinin Bir Kısmı Mekke'ye Dönüyor

Hz. Muhammed (s.a.s) ve ashabına her türlü işkencenin yapıldığı bu sıralarda, Habeşistan'a, Mekkelilerin müslüman olduklarına dair bir haber ulaştı. Bu beklenmedik ve sürpriz, aynı zamanda sevindirici haber üzerine, oradaki müslümanlardan otuz üç kişi Mekke'ye döndüler. Fakat Mekke varoşlarına geldiklerinde, bu haberin yalan olduğunu öğrendiler ve çok üzüldüler. Bir kısmı hemen Habeşistan'a geri dönerken, bir kısmı gizli olarak, diğer bir kısmı da başkalarının himâyesinde Mekke'ye girdiler.[159]

Hz. Ebû Bekir'in Habeşistan Hicreti

Mekke devletinin müslümanlara uyguladığı baskı ve şiddet dayanılamaz bir hâl alınca, Hz. Ebû Bekir de, diğer müslümanlar gibi, Allah yolunda Habeşistan'a hicret etmek hususunda, Resûlullah (s.a.s)'den izin istedi.

Hz. Peygamber (s.a.s), kendisine izin verince de, Habeşistan'a doğru yola koyuldu. Mekke'den bir-iki günlük uzaklıkta bir yerde, Ehabiş kabilelerinden birisinin reisi İbn Duğunne ile karşılaştı. İbn Duğunne, Hz. Ebû Bekir'in nereye gittiğini sordu. O da şu cevabı verdi: "Kavmim bana işkence ve şiddet uygulayarak Mekke'den çıkardı."

158 K.K. Yâsin sûresi, 78-80.
159 Ayrıntılar için bk. İbn Hişâm, *Sire,* I, 364-372.

İbn Duğunne, "Bunun sebebi ne? Vallahi sen aşiretinin nurusun, yardımı seversin, iyilik yaparsın ve doğru yoldan kazanırsın. Geri dön, ben seni himâyeme alıyorum!" diyerek, Hz. Ebû Bekir'i Mekke'ye getirip himâyesine aldı. Bu konuda Muhammed Hamidullah[160] şunları yazıyor:

"Herhangibir şahıs, memleketini terk edince, bu onun milliyetini reddettiği anlamına geliyordu. Bunun için Hz. Ebû Bekir artık Mekkeli sayılmıyordu ve o, Mekke'ye Ebu Bekir şahsı olarak değil, ancak birisinin himâyesiyle geri girebilirdi. Ve hepimizin bildiği gibi yolda Kinâne Kabilesinden[161] İbn Duğunna adında birisi Hz. Ebû Bekir'in başından geçenleri öğrenince üzülüyor ve ona: "Mekke'ye geri dön, ben seni himâyeme alıyorum" deyip, Hz. Ebû Bekir'i Mekke'ye getirmiştir. Onun Mekke'de itibarı vardı, çünkü o, Mekkelilerin askerî müttefiki idi. Bunun için İbn Duğunna Hz. Ebû Bekir'le Mekke'ye dönünce, Mekkelilere: "Ben bunu himâyeme alıyorum, kimse ona kötülük yapmasın" dedi ve Mekkeliler bunu kabul etti. Mekkeliler bunu şu şartla kabul ettiler: "Ebû Bekir Müslüman oluşunu açıkça izhar etmeyecek ve ibadetini gizli yapacaktı. Buhari'nin dediği gibi muhtemelen, Hz. Ebû Bekir'i, evinin avlusunda bir mescit yapmaya sevk eden sebep buydu.

Bir başka husus da şudur: Hz. Ebû Bekir'in çok tatlı bir sesi vardı. O Namazı yüksek sesle kıldığında veya evinin avlusunda olan mescidde Kur'an-ı Kerim'i yüksek sesle okuduğu zaman, Mekkeliler müzik dinler gibi, Hz. Ebû Bekir'i dinlemeye gidiyorlardı. Çünkü sesi çok güzeldi. Bu husus gündüz için varit olduğu gibi, gece için de varitti. Ve Hz. Ebû Bekir'in Kur'an okuyuşunu müzik olarak dinlemeye gelenlerin sayısı her gün biraz daha artıyordu. Hz. Ebû Bekir'i

160 *İslâm Müesseselerine Giriş*, Beyan yay. S.47 vd.
161 Kinâne, Ehâbiş'tendi.

dinlemeye gelenler gayr-ı müslim oldukları için müzik diyorum. Bu, müslümanlar için Kur'an-ı Kerim'in tilâvetiydi tabi. Fakat dediğim gibi gayr-ı müslimler onu müzik olarak telakki ediyorlardı.

Hz. Ebû Bekir'i dinlemeye gelenler, böylece çoğalınca, -ki aralarında kadın, erkek, çocuk, yaşlılar vardı-, bunlar Hz. Ebû Bekir'in Kur'an-ı Kerim'de okuduğu, putlar ve putperestler aleyhindeki ayetleri dinliyorlardı. İşte bunun için Mekkeliler Hz. Ebû Bekir'in bu yolla İslâmiyet'i yaymasına mani olmak istediler.

Fakat Mekkeliler, kendi askerî müttefiklerinin himâyesi altında olan Hz. Ebû Bekir'e doğrudan doğruya saldırma yerine, onun hâmisi İbn Duğunna'ya müracaat edip, Hz. Ebû Bekir'in bu faaliyetini durdurmasını istediler.

İbn Duğunna, Hz. Ebû Bekir'e şöyle dedi:

- Ben seni insanî bir vecibe olarak himâyeme aldım. Ben müslüman değilim, sen müslümansın. Bunun için, Mekkelilerle, siyasi meseleler ortaya çıkarabilecek olan şeyler yapmamak gerekir! Başka tabirle o, Hz. Ebû Bekir'e evinin mescidinde, yüksek sesle namaz kılmamayı söylüyordu.

Hz. Ebû Bekir, asla dininden taviz vermeyen bir müslüman olduğu için, ona hemen şu cevabı verdi:

- Artık benim, senin himâyene ihtiyacım yok, Allah bana yeter!

Böylece Hz. Ebû Bekir, büyük hicrete kadar, Mekke Devleti'nin vatandaşlığını reddetmiş bir hâlde, yine işkence ve zulüm altında ve fakat İslâmî inancından hiç bir taviz vermeyerek Mekke'de yaşamaya devam etti.

Baskı Altındaki Peygamber Ezilmişleri Koruyor

İraşe kabilesinden bir adam, Mekke'ye gelerek, devesini Ebû Cehil'e satmıştı. Fakat Ebû Cehil, deveyi aldıktan sonra, parasını

vermeyerek evine gitti. Deve sahibi zavallı adam, Kâbe'nin yanına giderek, oradakilere şöyle seslendi:

- Ey Kureyş ahalisi, ben yabancı, zavallı bir insanım. Ebû'l-Hakem (yâni Ebû Cehil) benim devemi aldı, fakat paramı vermiyor. Aranızda bana yardım edip, ondan paramı alabilecek birisi yok mu?

O sırada, Hz. Muhammed (s.a.s) de Harem-i Şerifte bulunuyordu. Orada bulunanlar, Hz. Peygamber (s.a.s)'le Ebû Cehil arasındaki düşmanlığı bildiklerinden, yabancı adamı alaya aldılar ve Resûlullah (s.a.s)'i göstererek, "Şu adama git derdini anlat, o senin hakkını alır" dediler.

Yabancı adam, Resûlullah (s.a.s)'e giderek şöyle dedi:

- Ey Allah'ın kulu, Ebû'l-Hakem devemi benden alarak, paramı gasbetti. Ben yabancı, kimsesiz bir adamım, şurada oturanlardan birinin bana yardım etmesini istedim; onlar seni gösterdiler. Allah rızası için benim hakkımı o adamdan alıver.

Hz. Peygamber (s.a.s), hemen ayağa kalkıp, yabancı adamla Ebû Cehil'in evinin yolunu tuttu. Bu arada da Harem'dekiler, gizlice bir adamı yollayarak, Hz. Peygamber (s.a.s)'in ne yapacağını öğrenmek istediler.

Hz. Muhammed (s.a.s), Ebû Cehil'in evine giderek, kapısını çaldı. Ebû Cehil, "Kim o?" diye sordu. Hz. Peygamber (s.a.s), "Muhammed!"dedi. Ebû Cehil, beti benzi atmış bir şekilde kapıyı açınca, Resûlullah (s.a.s), ona şöyle dedi: "Çabuk, bu adamın parasını ver!." Ebû Cehil, "Hemen getiriyorum" deyip gitti ve yabancının parasını getirerek, Resûlullah (s.a.s)'e verdi. O, da zavallı adama parasını vererek oradan ayrıldı. Yabancı adam, tekrar Harem'e giderek, oradakilere şöyle dedi: "Allah ondan razı olsun, gösterdiğiniz adam, paramı alıp bana verdi."

Biraz sonra da, gizlice gönderdikleri adam, bilâhare de Ebû Cehil çıkageldi. Ebû Cehil'e şöyle dediler: "Sana ne oluyor? Nasıl oldu da Muhammed'i dinledin?" Ebû Cehil, "Esas size ne oluyor? Vallahi kapımı çalınca, sanki şimşek çakıyordu. Kapıyı açtığımda, ağzını ve boynunu tarif edemeyeceğim büyüklükte bir deve kafasıyla karşılaştım. Benden o adamın parasını istedi. Şayet vermeseydim, o deve beni yiyecekti!"[162]

Bu kadar mucize görüyor, inanmıyorlardı Ebû Cehiller... O uyuyanları ancak, Cehennem ateşi uyandırır. Allah ve İslâm düşmanları, böyle gözü kör olurlar işte... Böyle oldukları için de müslümana düşman olur, onlara iftiralar atar, baskılar uygular, akla hayâle gelmeyecek yöntemlerle işkence yaparlar...

162 İbn Hişâm, *Sire*, I, 390.

Mi'rac

İsrâ ve Mi'râc hadisesi, Hz. Peygamber (s.a.s)'in bir gecede Mekke'den Kudüs'e, oradan da Allah'a en yakın olan *Sidretu'l-Muntehâ* makamına yücelmesidir.

Bu hadise, Kur'an'da şöyle anlatılmaktadır.

"Kendisine (kudretimizin delili olan) âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye bir gecede kulunu(Muhammed'i) Mescid-i Haram'dan,[163] çevresini mübârek kıldığımız *Mescidu'l-Aksâ'*ya[164] götüren Allah, bütün eksikliklerden münezzehtir. O gerçekten işitendir, görendir."[165]

Bu gecede, Hz. Peygamber (s.a.s), Cebrail (a.s)'ın refakatinde, önce Mescid-i Aksa'ya gitti. Orada, Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. İsâ ve diğer peygamberlerden bazılarıyla karşılaşarak, onlara namaz kıldırdı. Sidretu'l-Müntehâ'da, kendisine gösterilmek istenen Allah'ın ayetlerini gördükten sonra, aynı gecede Mekke'ye döndü. Bu semâvî gece yolculuğunda, Hz. Peygamber (s.a.s)'e Cennet, Cehennem ve bu ikisine girenlerin hâlleri gösterildi. Resûlullah (s.a.s), yetim malı yiyenlerin, faiz çalıştıranların, zinâ yapanların ve eşlerine ihânet edenlerin, Cehennemde çektikleri azabı gördü.

Bu yolculuk esnasında, diğer bazı hükümler yanında beş vakit namaz da farz kılındı.

163 Yâni Mekke'den.
164 Yâni Kudüs'e.
165 K.K. İsrâ sûresi, 1.

Hz. Peygamber (s.a.s), Mekke'ye dönünce, bu yolculuğunu anlattı. Bunun üzerine Kureyş, daha da alay etmeye başladı. Hatta Hz. Ebû Bekir'e giderek dediler ki:

- Senin adamın (Hz. Peygamber (s.a.s)'i kastederek) dün gece Kudüs'e, oradan da semâya çıkıp tekrar Mekke'ye döndüğünü söylüyor, ne dersin?

Hz. Ebû Bekir'in cevabı kesin ve halis:

- O dediyse doğrudur!

Hz. Ebû Bekir'in o yüce ihlâsına karşı, o günden itibaren kendisine "*Sıddîk*" lakabı verildi. Fakat inanmayanlar, yine alay ediyor, inkârlarına devam ediyorlardı.[166]

Mekke'den Kudüs'e, yâni Mescid'ul-Haram'dan, Mescidu'l-Aksa'ya oradan da Sidretu'l-Müntehâ'ya bir gecede yapılan semâvî yolculuk; Mi'râc Mucizesi, Mi'râc Hicreti...

Mi'râc yolculuğu Kudüs'ten, Mescidu'l-Aksa'dan geçiyordu. Bugün yahudi kurşunlarına hedef olan Mescidu'l-Aksa, esir Mescidu'l-Aksa, yahudilerin "poligonu" hâline gelen Mi'râc konağı Mescidu'l-Aksa... Birkaç milyon yahudinin işgal ettiği ve bir milyardan fazla müslümanın seyrine daldığı kutsal mescid... Hz. Muhammed (s.a.s)'in ayak izlerini taşıyan mescid... Bu mübârek izlerin silindiği, yahudilerce kirletildiğini izleyen gamsız müslümanların sorumsuz ataletini mahzun mahzun seyreden sevimli ve sahipsiz mescid...

Ey kanlı mescid, müslümanın ilk kıblesi mescid, Bedir zaferini, Uhud şehitlerini, Mekke fethinin gazilerini unutan müslümanlar, seni nasıl unutmasınlar?... İslâm'ın dediği hiç bir şeyi yapmayan, demediği her şeyi yapan, Allah'ı unutturan bir dünyaya tapan müslümanlar seni nasıl terk etmesinler?... İslâm'ı sömürenler, İslâm'ın demediğini ona mal edenler için senin ne değerin var ki?

166 İbn Hişâm, *Sire*, I, 396-408.

Duvarları kanla süslenmiş, şehit kokan güzel mescid.. Sana koşan müslümanların, yahudiler ve yahudistler tarafından kurşunlandığı, ilâhi havasının, yahudi barut dumanıyla dolduğu, Mi'râc durağı mescid...

Taif Seferi

Herkesin düşman olduğu, İslâm'ı tebliğ edecek bir tek muhatabın bulunmadığı bu sıkıntılı günlerde, yâni Risâletin 10. senesinde Resûlullah (s.a.s)'in en büyük desteği olan amcası, yâni Hz. Ali'nin babası Ebû Tâlib öldü.[167] Ebû Tâlib, müslüman olmamasına rağmen, Hz. Peygamber (s.a.s)'e her türlü yardımda bulunuyor, onu Kureyş'e karşı koruyordu.

Hz. Muhammed (s.a.s) de, çok sevdiği, fakat müslüman olmamış amcasına son tebliğ ve telkinleri yapmak üzere yanına gitmişti. Ebû Tâlib, hasta yatağında yatarken, Ebû Cehil ve Mekke'nin müşrik ileri gelenleri de onu ziyarete gelmişlerdi. Hz. Peygamber (s.a.s) Ebû Tâlib'e şöyle dedi: Ey amcam! "Lâ ilâhe illâllah" de ki, bu kelime ile sana Allah'ın yanında şehadet edeyim. Ebû Cehil de ona şöyle seslendi: Ey Ebû Tâlib! Sen atan Abdulmuttâlib'in milletinden/dininden yüz mü çeviriyorsun? Bir taraftan Hz. Peygamber (s.a.s) ona İslâm'ı, diğer taraftan da Ebû Cehil ona küfrü telkin ediyorlardı. Bu zıt telkinler bir müddet devam etti. Nihâyet Ebû Tâlib, "ben Abdulmuttâlib'in dini üzerineyim" deyip, "lâ ilâhe illâllah!" demedi ve ardından da öldü. Bunun üzerine Hz. Muhammed (s.a.s), "Vallahi senin için dua edeceğim!" dedi. Fakat çok geçmeden şu ayetler nâzil oldu:[168]

"Cehennemlik oldukları açıkça ortaya çıktıktan sonra, akrabaları dahi olsalar, Peygamberin ve imân etmiş olanların müşrikler için af

167 İbn Sa'd, *Tabakât*, I,211; ed-Diyarbekrî (Huseyn b. Muhammed b. El-Hasan), *Tarihu'l-Hamis fî ahvali Enfesi'n-Nefis*, Beyrut, Tarihsiz, I,299.

168 Buhari, *Sahih*, *Kitâbu'l-cenâiz*, Hadis no: 1294; Diyarbekri, *Hamis*, I, 300.

dilemeleri olamaz! İbrahim'in babasına mağfiret dilemesi de ancak ona verdiği bir sözden dolayı idi. Ama onun Allah'ın düşmanı olduğu açıkça kendisine belli olunca, ondan uzaklaştı. Şüphesiz İbrahim, çok yakarandı, çok halîmdi."[169]

Ebû Tâlib ölünce, Hz. Peygamber (s.a.s)'in diğer amcası Ebû Leheb, kabilenin başına geçti. Mekke Devleti ise, en büyük destekçisini kaybetmiş olan Resûlullah (s.a.s)'e yaptığı işkence ve baskısını daha da artırdı. Yeni kabile reisi Ebû Leheb olanları duyunca, Peygamber Efendimiz'e giderek, "Ya Muhammed! Ben ölünceye kadar istediğini yap, serbestsin, çünkü Ebû Tâlib'ten sonra seni koruma görevi bana kaldı. Ebu Leheb'in bu tavrına sinirlenen, hatta "Ebu Leheb din değiştirdi"[170] şeklinde ona hakaret eden Ebû Cehil gibi Mekke Devletinin ileri gelenleri, onu bu davranışından vazgeçirmek için yanına gittiler. Ebu Leheb onlara, dinini değiştirmediğini, Abdulmuttâlib[171]'in dini üzerinde berdevam olduğunu, fakat törelere göre yeğenini koruması gerektiğini söyledi. Onlar da ona, "iyi yaptın" deyip çekildiler; Resûlullah (s.a.s), nisbi bir rahatlığa kavuştu. Fakat bu rahatlık ancak birkaç gün sürdü. Zira 'Ukbe b. Ebi Mu'ayt ve Ebu Cehil gibi İslâm düşmanları Ebu Leheb'e giderek onu hem ikâz, hem de tehdid ettiler:

- Yeğenin, baban Abdulmuttâlib'in şu anda nerede olduğunu sana söyledi mi?

Ebu Leheb, Peygamber Efendimiz'e giderek,

- Yâ Muhammed Abdulmuttâlib nerede?" diye sordu.

Hz. Peygamber (s.a.s), şu cevabı verdi: Kavminin yanında!

Ebu Leheb, Mekkeli heyetin yanına gelerek,

169 K.K. Tevbe suresi, 113-114.
170 İbn Sa'd, *Tabakât*, I,211.
171 Yâni babasının.

- Ona sordum, "kavminin yanındadır" dedi. Heyet onunla biraz da alay ederek,

- Muhammed onları cehennemde sanıyor! Dedi.

Tavrı değişen Ebu Leheb, tekrar Peygamber Efendimiz'e giderek,

- Yâ Muhammed! Abdulmuttâlib cehenneme mi girecek?" diye sordu.

Hz. Peygamber (s.a.s)'in cevabı şu oldu:

- Evet! O ve onun gibi ölenlerin tamamı cehenneme girecek!

Resûlullah (s.a.s)'in bu cevabına sinirlenen Ebu Leheb, o ana dek saygı gösterdikleri kanunları bir yana iterek şöyle dedi:

- Vallahi sen Abdulmuttâlib'in cehenneme gideceğini söylediğin sürece, seni hiçbir düşmanından korumam![172]

Günümüzde de aynı değil mi? Yâni dünyanın bir çok ülkesinde hukuk, çifte standart olarak çalıştırılmıyor mu? Müslümanların menfaatı söz konusu olunca, hukuk ve kanunlar rafa kaldırılır, müslümana her türlü baskı ve devlet terörü uygulanır... Kazara bir müslüman, bir eyleme karışırsa, bütün dünya TV'leri onu verir; fakat teröre karışan bir İsrailli ise, bir Avrupalı ya da Amerikalı ise, hiç kimse ona terörist demez!

Hicret'ten üç[173] sene öncesine tekabül eden bu günlerde, Resûlullah (s.a.s), hanımı Hz. Hatice'yi de kaybetti. Hz. Hatice, Peygamberliğin başladığı ilk günden itibaren, Hz. Muhammed (s.a.s)'e inanmış ve ilk müslüman olarak daima kocası Hz. Peygamber (s.a.s)'in emrinde olmuştur. Daima ona destek olmuş, onu hiçbir zaman sıkıntılarıyla başbaşa bırakmamış, mücadelesini paylaşmıştır.

172 İbn Sa'd, *Tabakât*, I,211.
173 Diyarbekri, *Hamis*, I,301.

Amcası ve hanımı bu şekilde ölünce, artık Mekke'de tebliğ imkânı kalmamıştı. Her taraf düşman dolu, müslümanlar Mekke rejiminin baskısı altında hiç bir şey yapamaz duruma gelmişlerdi. Ebu Tâlib'in ölümünden sonra onu koruması gereken Ebu Leheb bile en azılı düşman hâline gelmişti. İmkân bulan, Habeşistan'a hicret ediyordu; bulamayanlar ise işkence görüyor, hapse atılıyor, hakaret ediliyor, fakat bütün bunlara rağmen inançlarından hiç bir taviz vermiyorlardı. Yapılabilecek hiç bir şey kalmamıştı. Hz. Peygamber (s.a.s), kendisini dinleyecek bir tek kişi bulsa, hemen ona İslâm'ı tebliğe koşacaktı. Fakat küfür düzeninde o kadar asimile olmuşlardı ki, bir Peygamber'i dinlemiyorlardı. Allah'ı unutmuş olan bu insanlar (!) bir put heykelinin önünde durmayı yeterli görüyorlardı. Buğulanmıştı gözleri; göremiyorlardı aralarında gezen insanların en güzelini, en merhametlisini, en adilini, en yiğidini, en askerini, en sabırlısını, en faydalısını, en mücâdelecisini...

Ama Peygamber duramazdı ki... Yaratıcısının tebliğcisi, nasıl yaratıklar karşısında dursun?...

Duramadığı için, İslâm'ı tebliğ etme imkânı bulur ümidiyle Mekke'ye yakın olan Taif'e gitti. İçinde, "Taif'teki akrabalarım beni dinler" düşüncesi vardı. Fakat şunu da herkesten fazla biliyordu ki bu dava bir akrabalık davası değildi. Onun, Mekke'de de akrabaları vardı. Vardı ama, davası kan akrabalığına bağlı değildi. Amcası Ebû Leheb, İslâm düşmanlarının en azılılarındandı.

Taif'te de aynı muameleyle karşılaştı. Çünkü küfür aynıdır, değişmez. Bizzat mukaddes sözüyle *"küfrün hepsi tek bir millettir"* diyor Resûlullah (s.a.s). İnsanlar Allah yolunda olmadılar mı, Şeytan yolunda olurlar. Onun için Mekke, Taif veya başka bir yerin putperestliği arasında fark yoktur. Böyle olduğu için, Mekkeli tağut kulları

Hz. Peygamber (s.a.s)'e nasıl muamele ettilerse, Taif 'teki tağut kulları da öyle yaptılar. Onu dinleme yerine, onu kovdular, taşladılar; sokak serserilerini peşine taktılar. Her tarafı kan-ter içinde kaldı. Bütün bunlar, müslüman olduğu için, kendisine revâ görülüyordu. Davası hor ve tehlikeli görülüyordu inanmayanlarca...

Hz. Peygamber (s.a.s), Taif ileri gelenlerinin tamamına İslâm'ı anlatıp, tebliğ etti. Fakat onlar onu dinlemeyip,

- Ey Muhammed! Bizim memleketimizden çık git! Sana ihtiyacı olanlara bildiklerini anlat!" yollu kötü muamelelerde bulundular.

Hz. Peygamber (s.a.s), bu kötü şartlar altında on gün kadar tebliğine devam etti. Fakat sonunda Taifliler ona sövdüler, elleri, ayakları kanayıncaya kadar çocuklarına taşlattılar. Onu gelen taşlardan korumaya çalışan Zeyd de kan ter içinde kalmıştı. Böylece Taif'i terk etmek zorunda kaldı.

Hz. Peyamber (s.a.s), daha fazla yoluna devam edemedi ve Taif çıkışında, Rabia adlı birinin evinin gölgesi altında oturup, kanlarını silmeye başladı. Rabia'nın iki oğlu, onun bu durumuna acımış ve hıristiyan olan köleleri *Addas*'la ona bağlarından kopardıkları üzümü göndermişlerdi. Hz. Peyamber (s.a.s), üzümü yemeye başlamadan önce "Bismillâhirrahmanirrahim" deyince, hıristiyan Addas, şaşırıp sordu:

- Burada hiç kimse senin söylediğin şekilde Allah'ın ismini getirerek yemeğe başlamıyor, sen nereden öğrendin?

Bunun üzerine Hz. Peyamber (s.a.s), "Sen nerelisin?" diye sordu. Hıristiyan köle, "Ben Ninova'lıyım!" dedi. Onun bu cevabı üzerine Hz. Muhammed (s.a.s), "Kardeşim Yunus'un memleketindensin öyleyse!" deyince köle, "Sen Yunus'u nereden tanıyorsun?" diye sordu. Hz. Muhammed (s.a.s), "O Allah'ın gönderdiği peygamberlerden

biriydi. Ben de peygamberim!" dedi. Resûlullah (s.a.s)'in bu sözleri üzerine hıristiyan köle Hz. Peyamber (s.a.s)'in ellerini, ayaklarını, yüzünü öpmeye başladı ve müslüman oldu.[174]

Hz. Peygamber (s.a.s), Taif'ten hiç bir netice alamadı. İnsanların bu şekilde gerçeklerden kaçmasına, Allah'ın Resûlü'ne sırt çevirmesine üzülen Hz. Muhammed (s.a.s), Mekke'ye geri dönerken Allah'a şu şekilde dua etti:

- Ey Allah'ım, bu insanların benden kaçışları, Senin emirlerini dinlemeyişleri, acaba ben tebliğ vazifemi gereği gibi yerine getiremediğimden mi ileri geliyor?

Bunun üzerine Allah, bir cin taifesini kendisine gönderdi ve o cinler müslüman oldular. O, insanların da, cinlerin de Peygamberiydi...

Hz. Peygamber (s.a.s) mecburen Mekke'ye dönecekti. Fakat o günkü mevcut Mekke kanunlarına göre, Mekke'yi terk etmiş olan birisi, istediği gibi elini kolunu sallaya sallaya bir daha Mekke'ye dönemiyordu. Onun için Nur Dağındaki Hira mağarasına kadar giden Hz. Peygamber (s.a.s), şehre girebilmesi için birilerini aracı yapmak istedi. Çünkü bir aracı, yâ da "*himâyeci*"(Civâr)[175] olmadan onun şehre girmesi muhaldi. Üstelik "*himâyeci*" olacak olan şahsın ve ailesinin de güçlü olması gerekiyordu. Hz. Peygamber (s.a.s) Mekke'nin ileri gelenlerinden bir kaçına haber yolladığı hâlde,[176] bunlardan sadece Mut'im b. Adi ona olumlu cevap verdi.

Daha sonra, mevcut töreye göre, Mut'im ve ailesinin bütün fertleri silâhlarını yanlarına alarak Harem'e, yâni Kâbe'nin yanına gidip,

174 Diyarbekri, *Hamis*, I,302-303.

175 "Civar", o zamanki Arabistan'da çok önemli bir kurumdu. Nitekim Yesrib'den Mekke'ye gelip müslüman olan ve daha sonra "Ensar" adını alanlardan Sa'd b. Ubade, "Akabe Biatları" sırasında bazı Mekkeliler tarafından yakalanıp işkence edilmiş; fakat "civar"ı olan iki kişiye haber salınca, bunlar gelmiş ve onu kurtarmışlardı. Zira Sa'd b. Ubade de onları Yesrib'de, yâni Medine'de koruyordu (İbn Hişam, *Sire*, I,449-450).

176 İbn Hişam, *Sire*, I,381.

Hz. Muhammed (s.a.s)'e, Mekke'ye girmesi için haber yolladılar. O da Hira'dan Mescid'e gelip, namaz kıldı; sonra Kâbe'yi tavaf ederek evine gitti.[177]

Hayli ilginç olan bu töre, günümüzde de İslâm'ı kendi ülkelerinde yaşayamadıkları için bazı gayrımüslim ülkelere iltica eden müslümanların hâllerini hatırlatıyor.

Resûlullah (s.a.s), Mekke'ye dönünce aynı putperestlikle, aynı düşmanlıkla karşılaştı. Tebliğ için kime gidiyorsa kovuluyor, dinlenmiyordu. Fakat, dinlenmiyor, kovuluyor, işkence görüyor diye de, asla tebliğden geri kalmıyordu.

Ensâr

Mekkeli müşrikler, sosyo-psikolojik baskılarını daha da artırdılar. Resûlullah (s.a.s)'in Mi'râc'ıyla alay etmeye başladılar. Fakat bütün bunlar, onu davasında vazgeçirmiyordu. O, varlığını bu davaya adamıştı; devam ediyordu tebliğe, İslâm'ı neşre...

Öyle oldu ki, Hz. Peygamber (s.a.s), ancak Mekke'de senenin belli bir mevsiminde kurulan panayırlarda tebliğ imkânı bulabiliyordu. Mekke'ye gelen yabancıların çadırlarına gidiyor, onları Allah'a çağırıyordu. Fakat Mekke Devleti buna dahi mâni oluyordu. Hz. Muhammed (s.a.s)'i kimse dinlemiyordu. Bir defasında, tam on beş çadırdan kovulmuştu. Fakat o, İslâm'ı tebliğ için on altıncı çadıra gitmeyi ihmâl etmedi. Kovulma, azarlanma, yalanlanma onu davasından alıkoyamıyordu.

Yine böyle bir fuar zamanıydı. Resûlullah (s.a.s), çadır çadır, kabile kabile İslâm'ı tebliğ ediyordu:

- "La ilâhe illâllah" deyin, İran ve Bizans yıkılacak!...

Bazan da şöyle diyordu:

177 İbn Hişam, *Sire*, I,381.

- Ey insanlar, "La ilâhe illâllah" deyin; kurtuluşa erer, Arabın ve Acemin önderleri olursunuz. Şayet inanırsanız, cennette krallar olursunuz![178]

Bizans ve İran, milâdî VII. yüz yılın, dünya üzerindeki süper devletleri. Bu iki imparatorluk sömürüyordu dünyayı. Onların çökeceği hayâl bile edilemiyordu. Kene gibi kanını emiyorlardı insanların. Tıpkı günümüzde, dünyanın istediği köşesine müdâhâle hakkını kendisinde bulan emperyalist devletler gibi... Ezilen insanların, Kur'an tabiriyle "*mustad'afların*" beyin ve vücutlarını, tarla ve develerini sömüren, onları insan yerine koymayan sömürgeci devletler... İşte Resûlullah (s.a.s), bu süper güçlerin devrileceğini, yerine İslâm adaletinin kurulacağını müjdeliyordu. Ve öyle oldu, İran da, Bizans da çöktüler; yerlerine İslâm Devleti'nin kanunları hakim oldu. "Hak geldi, batıl zail oldu." Ezilmişler, İslâm Devleti'nin getirmiş olduğu adaletle kurtuldular. İşte Resûlullah (s.a.s), bu kurtuluşu müjdeliyordu amma, hiç kimse dinlemiyordu... Yine kovuluyor, yine azarlanıyordu...

Böylece, oradan oraya kovulan Hz. Peygamber (s.a.s), tebliğ görevini sürdürmek için Yesriblilerin[179] çadırına gitti. Yesribliler, Mekke Devletinin polislerine aldırmayarak, kendisiyle görüşülmek istenmeyen bu adamı çadırlarına aldılar ve merakla dinlemeye başladılar...

Hz. Peygamber (s.a.s), onlara kim olduklarını sordu. Onlar da *Hazrec*'den olduklarını söyleyince, Resûlullah (s.a.s), "O zaman sizler yahudilerin "*mevâli*" leri misiniz?" diye sordu. Onlar da "evet" dediler.[180]

178 İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 216.

179 Yesrib, Mekke'nin 400 km. kadar kuzeyinde bulunan ve daha sonra "Medine" diye anılacak olan şehirdir.

180 İbn Hişâm, *Sire*, I,428. İbn Sa'd, "mevâli" kelimesi yerine, "hulefâ" (ahidlenmişler) terimini kullanıyor(bk. *Tabakât*, I,219). İleride, Hz. Peygamber (s.a.s)'in, yahudilerle olan ilişkisini ele alınca, bu konudaki ayrıntıları orada vereceğiz.

Hz. Peygamber (s.a.s)'le görüşmeyi kabul eden bu yabancılar, Yesrib'de "*Ehl-i Kitap*" olan yahudilerle yaşıyor; Araplar yahudilere zulmedince, yahudiler kendilerine, pek yakında bir peygamberin çıkacağını ve onun emrine girerek kendileriyle savaşacaklarını söylüyorlardı.

İşte Peygamber Efendimiz konuşmaya başlayıp, onları Allah'ın dinine davet edince, kendisini dinleyen Yesribliler, yahudilerin o sözlerini hatırladılar ve birbirlerine, "Vallahi bu adam, yahudilerin bizi kendisiyle tehdid ettiği Peygamberdir! Gelin, onlardan önce biz bunun emrine girelim!" dediler ve ona icâbet edip müslüman oldular.

Yesribliler müslüman olduktan sonra Resûlullah (s.a.s)'e şöyle dediler:

- Vallahi biz kavmimizi bırakıp geldiğimizde aramızda kin ve düşmanlık vardı. Umulur ki Allah senin vasıtanla onların arasını bulur. Biz döndüğümüzde, İslâm'ı anlatıp, onlara takdim edeceğiz. Ve Allah, onları senin elinde birleştirirse, senden izzetli hiç kimse yoktur![181]

Gruptan, İslâm'ı ilk kabul eden, Es'ad b. Zurâre oldu.[182]

Hz. Peygamber (s.a.s), onlara İslâm'ı anlatarak, Kur'an'dan ayetler okudu. O okudukça, muhataplarının gönüllerine bir şeyler iniyordu... Hidâyet titreşimleri sarıyordu vücutlarını... Kan hücreleri kaynamaya başlıyor; beyinleri, sanki ilk defa beyinlik görevini yapıyordu!... Bir tek kelimeyi kaçırırım diye yutkunamıyorlardı adetâ... Kalbleri, küt küt atıyordu... Sanki bu çırpınan, imân aleviyle tutuşan kalb, şimdiye kadar göğüslerinde değildi... Bağları çözülüyor, o çok güvenilen nefis küçülüyor ve teslim oluyorlardı bu güzel şeyleri dinledikçe... Altı kişi oldukları rivayet edilen[183] bu Yesribliler müslüman oldular ve memleketlerine dönüp, İslâm'ı anlatmaya başladılar.

181 İbn Hişâm, *Sire*, I, 429.
182 İbn Sa'd, *Tabakât*, I,218.
183 İbn Hişâm, *Sire*, I,429; İbn Sa'd, *Tabakât*, I,219.

Bir sene sonra, yine aynı mevsimde, yâni Arapların Mekke'yi ziyâret ettikleri mevsimde, Yesribli bu müslüman grub Hz. Peygamber (s.a.s)'i görmeye geldi. Bu sefer on iki kişi gelmişti.[184] Peygamber Efendimizin emri üzerine, Mekke'nin Minâ bölgesinde, Akabe denen yerde gizlice buluştular.

Biat

Hz. Peygamber (s.a.s), Yesribli müslümanlarla buluştuktan sonra onlarla bir antlaşma yaptı ki, buna "*biat*" diyoruz. İslâm Tarihi'ndeki ilk biat olayı budur.

Biat: antlaşma, birilerine bir konuda söz vermektir.

Peygamber Efendimiz(s.a.s), Mekke dışından gelmiş olan bu müslümanlarla, İslâm ve müslümanların geleceği açısından bazı antlaşmalar yapmak istiyordu. Çünkü onlar uzaktaydılar ve bugünkü iletişim vasıtaları yoktu. Onun için İslâm'ın ana esaslarını madde madde kendilerine bildirdi, bunlara uyacaklarına dair söz aldı ki buna "*biat*" diyoruz.

Gerçi bu kimseler müslüman olmuşlardı; fakat Hz. Muhammed (s.a.s), onlara kesinlikle uymaları gereken hususları, söz alarak bildiriyordu. Verilen bu emirlerin hiç birinden en ufak bir taviz verilmeyecekti. Ve antlaşma *Akabe*'de olduğu için, buna "*Akabe Biatı*" denir. Hz. Peygamber (s.a.s), Yesrib'den gelen ve daha sonra Peygamberlerini bağırlarına basarak "*Ensâr*" adını alacak olan bu müslümanlardan şunları istiyordu:

- Allah'a şirk koşmayacaksınız; yâni O'nun emirlerine rağmen başkalarının emirlerini dinlemeyeceksiniz! hırsızlık yapmayacak, zinâ etmeyeceksiniz! Çocuklarınızı öldürmeyeceksiniz![185] Hiç kim-

184 İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 220.

185 Bilindiği gibi o dönemde Araplar, kız çocuklarının bir kısmını, "utanç vesilesidir" diye öldürüyorlardı.

seye iftira etmeyecek ve asla yalan söylemeyeceksiniz! İyilikte bana isyan etmeyeceksiniz! Bu dediklerime vefâ gösterirseniz size Cennet vardır. Onlardan saparsanız, işiniz Allah'a kalır. Dilerse azab eder, dilerse af eder![186]

Yesribli müslümanlar, Hz. Peygamber (s.a.s)'in dediklerini kabul ederek, ona biat ettiler ve bir sene sonra aynı mevsimde buluşmak üzere ülkelerine döndüler.

Birinci Akabe Biatı denen bu antlaşmaya, "*Biatu'n-Nisâ*" da denir.[187]

Yesribli müslümanlar memleketlerine dönünce, onlardan ilk Müslüman olan Es'ad b. Zurâre, zaman zaman arkadaşlarını topluyor, sohbet ediyorlardı.[188] İbn Zurâre'nin bu hareketine, Yesrib'deki ilk Müslüman örgütlenmesi diyebiliriz. Fakat daha sonra, İslâmî konularda kendilerine bilgi verecek, kendilerine Kur'an öğretecek birine ihtiyaç duydular ve Hz. Peygamber (s.a.s)'e bir mektup göndererek, kendisinden bu konuda yardım istediler. O da, sahabesinden Mus'ab b. Umeyr'i görevlendirerek Yesrib'e gönderdi. Mus'ab, İbn Zurâre'nin evine yerleşerek, orada toplanan müslümanlara İslâm'ı, yâni Kur'an'ı öğretmeye başladı.[189]

Mus'ab bir yandan müslümanlara Kur'an'ı, namaz kılmayı, dinî hükümleri öğretiyor, öbür yandan da İslâm'ın tebliğini yerine getiriyordu. O, Resûlullah (s.a.s)'in İslâm'ı öğretmek için gönderdiği ilk hoca, ilk öğretmendi...

Böylece İslâm Yesrib'e sıçramış, her evde İslâm konuşuluyordu.[190] İslâm o derecede yayılmıştı ki, bir sene sonra Mus'ab, kendilerine

186 İbn Hişâm, *Sire*, I, 433.
187 İbn Sa'd, *Tabakât*, I,220.
188 İbn Sa'd, *Tabakât*, I,220.
189 İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 220.
190 İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 219.

Ensâr denecek olan bu müslümanlarla Mekke'ye döndüğünde, yanındaki müslümanların sayısı yetmiş erkek ile iki kadına ulaşmıştı.[191]

İkinci Akabe Biatı

Yesrib'den Mekke'ye giden bu müslümanlar, hemen Resûlullah (s.a.s)'i aramaya koyuldular. Özellikle yeni Müslüman olmuş olanlar, Peygamber Efendimiz(s.a.s)'i merak ediyorlardı. Nihâyet buluştular ve Resûlullah (s.a.s), onlarla bir gece görüşmek üzere, yine Akabe'de randevu verdi ve şöyle dedi: O gece hiç kimse bir diğerini uyandırmasın, hiç kimse de başkasını beklemesin![192]

Muhtemelen Resûlullah (s.a.s), bu uyarısıyla, Mekkelilerin, onların buluştuklarını bilmemesini istiyor, bu konuda tedbir alıyordu.

Hz. Peygamber (s.a.s), sözleşilen yere hepisinden önce geldi. Yanında da, sadece amcası Abbas b. Abdulmuttâlib vardı.[193]

Abbas b. Abdulmuttâlib'in Peygamber Efendimiz(s.a.s)'in yanında olması ilginçtir. Çünkü çoğu tarihçilere göre, o henüz Müslüman olmamıştı.[194] Üstelik ilk sözü o aldı ve Yesribli müslümanlar'a şöyle dedi:

- Ey Hazrecliler![195] Bildiğiniz gibi Muhammed akrabamızdır. Böyle olduğu için, şimdiye kadar onu, kedisine ters düşen kavminden koruduk. Böylece o, hâlâ kavmi içerisinde izzet ve şeref sahibi bir kimsedir. Fakat o, bizim korumamızı reddedip, size gelmek istiyor. Şayet siz, onu koruyabilecekseniz, sizinle gelsin. Ancak, ondan

191 İkinci Akabe biatında, Ensâr, Hz. Peygamber (s.a.s)'le görüşmeden az önce, onlarla beraber Hacc'a gitmiş olan müşriklerden Abdullah b. Amr da Müslüman oldu (Ayrıntılar için bk. İbn Hişâm, *Sire*, I, 440-441).

192 İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 221.

193 İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 221.

194 Bk. İbn Hişâm, *Sire*, I, 441.

195 İleride daha ayrıntılı olarak göreceğimiz gibi, Hazrec, Yesrib'in en büyük iki kabilesinden birinin adı idi. Diğer büyük kabilenin adı ise Evs'ti.

dolayı size geleceklere tahammül edeceksiniz! Yok bunu yapamayacaksanız, şimdiden söyleyin!

Yesribli müslümanlar ona şu cevabı verdiler:

- Dediklerini duyduk! Seçim sana kaldı yâ Resûlallah, kendin ve Rabbin için dilediğini seç!

Yesribli müslümanların bu sözleri üzerine Hz. Peygamber (s.a.s), Kur'an okuyup, onlara dua ettikten sonra şöyle dedi:

- Kadınlarınızı ve çocuklarınızı koruduğunuz gibi, beni de korumanız hususunda sizden biat istiyorum.

Peygamber Efendimiz(s.a.s)'in bu ciddi isteği üzerine, Yesriblilerden el-Berâ b. Ma'rûr söz aldı ve Resûlullah (s.a.s)'in elinden tutup şunları söyledi:

- Evet! Seni hakk Peygamber olarak gönderene yemin ederim ki, çoluk-çocuğumuzu koruduğumuz gibi seni koruyacağız. Bizimle biat et yâ Resûlallah! Vallahi bizler, atalarımızdan bize kalan mirasla, savaş ve silâha alışkın bir milletiz!

El-Berâ'nın bu sözlerinden sonra, arkadaşı Ebû'l-Heysem konuştu:

- Ya Resûlallah, bizim Yesrib'deki yahudilerle bağlarımız var. Şayet bir gün onlarla savaşırsak, bizi terkedip Mekke'ye döner misin?

Resûlullah Efendimiz (s.a.s) tebessüm ederek şöyle cevap verdi:

- Kanım, sizin kanınızla beraberdir. Bütün zorluklarınızı paylaşacağım. Ben sizden, siz de bendensiniz. Savaştıklarınızla savaşır, barıştıklarınızla barışırım.[196]

Biat, teslimiyet, kayıtsız, şartsız bağlanmak demektir. Yesrib'den gelen bu insanlar, Hz. Muhammed (s.a.s)'in davetine icabet edip müslüman olmuşlar ve ne olursa olsun ona itaat edeceklerine, Allah'ın

196 Diğer ayrıntılar için bk. İbn Hişâm, *Sire*, I, 442-443.

emirlerinden dışarıya çıkmayacaklarına, gerektiği takdirde onun için, yâni getirmiş olduğu dava için savaşacaklarına dair söz vermişlerdi. Savaş için biat etmek, dava için kendisini fedâ etmeye hazır olmak demektir ki, Yesribliler bunu yaptılar ve sözlerinde durup Allah'ın Peygamberi'ne her türlü yardımda bulunduklarından da, Ensâr, yâni "yardımcılar" adını aldılar.

Davalar, daima bu şekilde kendilerini fedâ etmesini bilen insanların omuzlarında yükselmiş, onların akıttıkları kanlarla gerçekleşmiştir. Fedâisi bulunmayan hangi harekete dava diyebiliriz ki? Dava, kendisine fedâ olunan ideâldir. Ne varki davanın meşruiyeti, kişisel arzu ve isteklere bağlı olmaktan değil, ilâhî olmaktan kaynaklanmalıdır. Yoksa her önüne gelen bir dava uydurarak ve de paralarla bazı insanları satın alarak fedâi bulabilir. O hâlde bile bile ölüme gitme, sadece Allah için, yâni O'nun koyduğu kanunlar için olmak gerekir. Değilse, insanların oluşturdukları davalar göreceli, yâni izafi olacaklarından, insanlar yekdiğerinin haklarını çiğneyebilirler ve de çiğniyorlar. Zaten dünyamızın çeşitli yörelerinde milyonlarca insanın kanının akmasına sebebiyet veren âmiller, bu uyduruk, sömürücülerin menfaatları üzerine bina edilmiş beşeri dava (!)lar değil midir?

Hz. Peygamber (s.a.s) Yesrib'deki Temsilcilerini Seçiyor

Peygamber Efendimiz(s.a.s), Yesribli müslümanlarla bu ikinci antlaşmayı da yaptıktan sonra, onlara;

- Kabilelerini örgütleyip idâre etmeleri için bana on iki tane "*nakîb*" (temsilci) gösterin![197] dedi ve şöyle konuştu:

- Musa[198] İsrail oğullarından on iki nakîb seçmişti. Aranızdan herhangi biriniz seçilirse, diğerleri gücenmesin. Çünkü bu seçimi Cebrail yapacak.

197 İbn Hişâm, *Sire*, I, 443.
198 Yâni Hz. Musa (a.s).

Ve şöyle devam etti:

- Havarilerin İsâ[199] için kefil oldukları gibi, sizler de, başkalarının kefilleri olacaksınız. Ben de, ümmetin üzerine kefilim![200]

Onlar da, dokuzu *Hazrec*'ten, üçü de *Evs*'ten olmak üzere on iki nakîb gösterdiler.[201]

Hz. Peygamber (s.a.s), Yesrib'teki müslümanların idarelerini böylece nakiblere tevdi edip, kervanlarına dönmelerini emretti. Bu sırada, Ensâr'dan el-Abbas b. Ubade şöyle dedi:

- Ya Resûlallah, eğer istiyorsan, kılıçlarımızla, seni taciz eden Mekkelilere savaş açalım! Hz. Muhammed (s.a.s) şöyle cevap verdi:

- Henüz bununla emrolunmadık, kervanlarınıza dönün![202]

Bir rivayete[203] göre, Ensâr, yâni Yesribli müslümanlar bu şekilde, her türlü yardımı yapacaklarına dair biat edince, onlardan biri, bütün bunlara karşılık kendilerine ne verileceğini sordu. Peygamber Efendimiz(s.a.s) de,

- Cennet! diye cevap verdi.

Bu arada Kureyş, olanların farkına varmış, Ensâr'dan birkaç kişiyi yakalayarak işkence yapmıştı ki, Sa'd b. Ubade -ki Resûlullah'ın (s.a.s) seçtiği nakib'lerdendi- de bunlar arasındaydı. Sa'd, elleri ensesinde bağlandıktan sonra, Mekke'ye götürüldü ve kendisine işkence yapıldı. Kendisini tokatlayanlar arasında Suheyl b. Amr da vardı. Neden sonradır ki Sa'd, Yesrib'de kendilerini koruduğu iki Mekkeli, Cubeyr b. Mut'im b. 'Adî ve Haris b. Harb'ın teşebbüsleriyle işkenceden kurtuldu.[204]

199 Yâni Hz. İsâ (a.s).
200 İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 222-223.
201 Bu nakîblerin isimleri için bk. İbn Hişâm, *Sire*, I, 243-244.
202 İbn Hişâm, *Sire*, I, 448; İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 223.
203 İbn Hişâm, *Sire*, I, 446.
204 İbn Sa'd, *Tabakât*, I, 223; İbn Hişâm, *Sire*, I, 450.

Hz. Peygamber (s.a.s)'in, Yesribli müslümanlara nakib'ler tayin etmesinin sebebi, onları bir an önce Yesrib'de örgütlemek, ileride kurulacak olan İslâm devletine zemin hazırlamak içindi. Ve dikkat edilirse, Resûlullah (s.a.s), Yesrib bölgesinin idarecilerini o bölgenin insanlarından seçiyor. Nitekim, Mus'ab'ı onlarla göndermesine rağmen, siyasi bir nitelik taşıyan nakibliği ona değil, Yesriblilere tevdi etmişti.

Yesrib'e Hicret Başlıyor

Yesriblilerin müslüman olmalarıyla, Mekke'de işkence altında olan müslümanlar için yeni bir umut ışığı belirmişti. Nitekim bir müddet sonra, Hz. Peygamber (s.a.s) ashabına, Yesrib'e hicret etmelerini emretti.

Yesrib, Habeşistan'a göre çok daha yakın ve ulaşım imkânları daha fazlaydı. Nihâyet, deve yürüyüşüyle 10-15 günde Mekke'den Yesrib'e gidilebiliyordu. Habeşistan ise çok uzaklardaydı. Onun için bir kurtuluş kapısı açıldı Mekkeli müslümanlara ve Resûlullah (s.a.s)'in bu emri üzerine, imkân bulan müslümanlar, Yesrib'e hicret etmeye başladılar.

Hz. Peygamber (s.a.s)'in ashabından, Yesrib'e ilk hicret eden, Ebû Seleme'dir. Bir adı da Abdullah olan Ebû Seleme, önce Habeşistan'a hicret etmiş, sonra Mekke'ye dönmüştü. Kureyş tekrar işkence edince de, Yesrib'e hicret etti.

Ebû Seleme'yi müteakip, diğer müslümanlar da, gizli gizli Yesrib'e hicret ettiler.

Mekke'den Yesrib'e hicret eden bu müslümanlara, Ensâr kapılarını açıyor, onları seve seve misafir ediyorlardı. Zaten bunun için onlara Ensâr, yardımcılar denmişti. Ensâr, hemen kendi aralarında bir

teşkilât kurarak, Mekke'den gelen muhacirleri yerleştirmiş, onları kardeş olarak ekmeklerine, çorbalarına, evlerine ortak yapmışlardı.[205]

Hz. Peygamber (s.a.s) Hicret Ediyor

Müslümanlar Yesrib'e hicret ediyor, Hz. Peygamber (s.a.s) de hicret etmek için Allah'tan izin bekliyordu.

İşkence altında veya hapiste olan müslümanlardan başka, sadece Hz. Ebû Bekir (r.a) ve Hz. Ali(r.a) kalmışlardı Mekke'de... Diğer bütün müslümanlar hicret etmişlerdi Allah için... Hz. Ebû Bekir (r.a) devamlı olarak hicret için Resûlullah (s.a.s)'den izin istiyor, fakat Resûlullah (s.a.s) ona sabır tavsiyesinde bulunarak, beklemesini emrediyordu.

Allah nizamına karşı olan Mekkeli müşrikler, her türlü baskıyla, Hz. Peygamber (s.a.s)'i davasından vazgeçiremeyince ve Mekke dışında, yâni Yesrib'de müslümanların giderek kuvvetlendiğini görünce; bu durumun kendileri için tehlike arzedeceği düşüncesiyle, o zaman Kâbe'ye yakın bir yerde bulunan Daru'n-Nedve'de, yâni parlamentolarında toplanarak meseleyi görüşmeye başladılar...

Görüşler şu merkezde toplanıyordu: "İslâm denen hareket hızla büyüyor; hatta Mekke dışına taştı. Muhammed'in bu faaliyetlerini durdurmak lâzımdır. Kendi küfür düzenleri tehlikeye girmiştir. Muhammed'in, İslâm dediği bu nizam, bu yeni düzen, onların Devletini yıkıp yerine oturabilirdi. O hâlde ne yapıp yapıp Muhammed'i ortadan kaldırarak, hareketlerini durdurmak lâzımdı." Fakat bilmiyorlardı ki, Allah için olan hareketler durdurulamaz.

Mekke Devletinin ileri gelenleri bu kararı alınca, nasıl hareket edeceklerini ve hangi yöntemleri uygulayacakları konusunda görüşmeye başladılar.

205 İbn Hişâm, *Sire*, I, 476.

Bu kararı müteakip, görüşler ortaya atıldı:

- Muhammed'i prangaya vurup hapsedelim!

Bu görüş kabul edilmeyince ikinci bir görüş ortaya atıldı:

- Onu memleketimizden sürgün edelim; ne hâli varsa görsün!

Bu görüş de kabul edilmeyince, azılı İslâm düşmanı Ebû Cehil atılarak:

- Benim görüşüme göre, onu öldürmekten başka çaremiz yoktur. Bunun için de, her kabileden birer genç seçelim. Her birine de birer keskin kılıç verelim. Bu gençlerin hepsi birden, kararlaştırdığımız yer ve zamanda Muhammed'i pusuya düşürerek öldürsünler; biz de ondan kurtulalım! Böyle olursa, onun kan davası bütün kabilelere düşeceğinden ve onun ailesi olan Benû Abdi Menaf herkese savaş açamayacağından, diyete razı olurlar, biz de diyetlerini veririz! dedi.

Bu görüş kabul edildi ve böylece Mekke Hükümeti Hz. Muhammed (s.a.s)'i öldürme kararı aldı. Bazı siyer kitaplarında bu öldürme kararının alınmasına Şeytanın da bir Arap şeyhi kıyafetinde aktif bir şekilde katıldığı belirtilmektedir... Zaten İslâm aleyhinde oynanan bütün oyunlarda, Şeytan İslâm düşmanlarıyla beraberdir. Onların küfür azığını o verir. Allah'ı görmemeleri için, onların gözlerini o kör eder. Allah'a yapılması gereken kulluğu unutmaları için, onlara o telkinde bulunur.

Nankör insanoğlu! Kendi baş düşmanı olan Şeytan'ın emrine nasıl girer? Bilmez mi ki, Allah'ın bütün melekleri insana secde ettiler de sadece insanlık düşmanı, kâfir dostu, kibirden müteşekkil bir cin olan Şeytan ona secde etmedi. Secde etmediği için de Allah onu cennetinden kovdu. Ne hazindir ki, Allah yolunda olmayan insan, kendisine secde etmeyen Şeytan için secdeye gelmiş, onun hükmüne girmiştir. Hükmüne girdiği için de onun gibi olmuştur. Şeytanlaşmıştır

adetâ. Allah'ın sevmediği, şeytanî işler peşindedirler bu insanlar (!).. Bundan dolayıdır ki "en aşağılık olmuşlardır."[206] Zira onlar, kafalarını istedikleri kadar kuma soksunlar, Allah vardır ve O'nun buyruğu en yüce buyruktur.

İnsan olmak istemeyen insanoğlu! Allah seni en güzel biçimde yarattı.[207] Tüm yaratıkların en güzeli, en mükemmeli, en kabiliyetlisi, en akıllısı yaptı. Seni kendisine halife yâni temsilci seçti.[208] Fakat sen nankörlük ettin! Allah'ın buyruklarını dinlemedin. Dinlemediğin için de, seni o yüksek mertebeden indirip en aşağılık (esfelesafilin) yaptı.[209] Çünkü sen, güzel kokuları değil, çirkef kokularını seçtin! Hem "Allah beni yarattı" dersin, hem de Allah'ın buyruğunu kendi buyruğunun altına almak istersin; bu olmaz! Olamaz!.. Yaratılan, nasıl yaratıcısının tasarrufunu eline alır? Mümkün mü bu?..

İşte, Mekke Devlet merkezinde, Şeytanın direktif ve emirleriyle Hz. Muhammed (s.a.s)'i öldürme kararını alan insanlar (!), bu denli insanlardı. Yardımcıları Şeytan'dı. Fakat müslümanın da yardımcısı Yüce Allah'tır.

Kâfirler bu kararı aldılar amma, öldürmeyi planladıkları insan, herhangi bir insan değil, Allah'ın Resûlüydü... Böyle olduğu içindir ki, Cebrail(a.s) onların oyununu Hz. Peygamber (s.a.s)'e bildirdi.

O günün gecesi, suikastçiler, Hz. Peygamber (s.a.s)'in evini sararak, onu öldürmek için uyumasını beklemeye başladılar. Resûlullah Efendimiz(s.a.s), evinde bulunan Hz. Ali(r.a)'a:

- Bu gece şu yeşil hırkamı örtünerek benim yatağımda yat! Sana söylediğim emanetleri yerine getirdikten sonra, sen de Yesrib'e hicret et! dedikten sonra, eline bir avuç toprak alarak evinden çıktı.

206 K.K. Tevbe sûresi, 40.
207 K.K. Tin sûresi, 4.
208 K.K. Bakara sûresi, 30.
209 K.K. Tin sûresi, 5.

Allah, suikastçıların basiretini, yâni görme duyularını alarak Resûlünü korudu.

Burada yeri gelmişken; Hz. Ali'ye verilen emir ve onun itirazsız olarak bu emri yerine getirişine dikkatleri çekmek istiyoruz.

Resûlullah (s.a.s)'in Hz. Ali'ye , "Şu yeşil hırkamı örtünerek benim yerimde yat!" emrini tahlil edecek olursak, şunu görürüz: Hz. Peygamber (s.a.s), şunu demek istiyor: "Ey Ali, Mekke Devletinin polisleri beni öldürmeye gelecekler, sen benim yatağıma yat'da, seni ben sansınlar!" Burada gâye, dava liderinin davayı yürütmek için sağ kalmasıydı.

Hz. Ali de bu açık emri, en hâlis bir şekilde kabul edip, Hz. Peygamber (s.a.s)'in yatağına yattı ve sabaha kadar, ölüm tehlikesi altında bekledi...

İşte; Resûlullah (s.a.s)'in, Hz. Ali gibi cesur ve her şeyleriyle komutanlarına teslim olan sahabelerinin fedâkârlıklarıyla, kuruldu İslâm devleti... Kurban olunmayan davalar, dava olmadıkları gibi; kendilerini davalarına kurban etmesini bilmeyenler de, dava adamı değillerdir.

İşte Hz. Ali'nin Komutan-Peygamber'in emriyle ölüm yatağına yatmasını, böyle değerlendirmek gerek!...

Resûlullah (s.a.s), elindeki toprağı, kendisini öldürmeye gelmiş olan kiralık katillerin başına döke döke aralarından geçti, gitti.

İnanmayanlar, "Böyle şey olur mu?" diye sorabilirler. Bunlar, Hz. Musa'nın, yılanlaşan *asâ*'sına, Hz. İbrahim'i yakmayan ateşe de inanmazlar. Mezâra kondukları güne kadar, inananlarla mücâdele ederler. Fakat soğuk toprak, görevli örümcekler, mezâr karanlığında onları yakalayınca, "Keşke toprak olsaydık"[210] derler. Onlar, inanmaya dursunlar; vakıa, vakıadır!

Hz. Peygamber (s.a.s), kendisini öldürmeye gelmiş olanlar arasından geçerken, Kur'an-ı Kerim'in şu ayetlerini okuyordu:

210 K.K. Nebe' sûresi, 40.

"Yâ Sin.

Hikmet dolu Kur'an'a and olsun ki, sen doğru yol üzere gönderilmiş peygamberlerdensin. Bu, babaları uyarılmadığından, gâfil kalmış bir milleti uyarman için güçlü ve merhametli olan Allah'ın indirdiği Kur'an'dır. And olsun ki, hüküm çoğunun aleyhine gerçekleşmiştir, bunun için artık inanmazlar. Boyunlarına, çenelerine kadar varan demir halkalar geçirmişizdir, bunun için başları yukarı kalkıktır. Önlerine ve arkalarına sed çekmişizdir. Gözlerini perdelediğimizden artık göremezler!"[211]

Allahu Te'âlâ, kâfirlerin basiretini almış, oyunlarını kendi aleyhlerine çevirmişti. Kâfirlerin bu oyunları, Kur'an-ı Kerim şu şekilde anlatmaktadır:

"Hani bir zaman o küfredenler seni tutup bağlamaları, ya seni öldürmeleri, yahud seni (yurdundan zorla) çıkarmaları için sana tuzak kuruyorlardı. Onlar bu tuzağı kurarlarken Allah da onun karşılığını yapıyordu. Allah tuzak kuranlara mukabele edenlerin en hayırlısıdır."[212]

Resûlullah (s.a.s), beraber hicret etmek üzere, Hz. Ebû Bekir (r.a)'in evine gitti. Beraber hicret edeceklerdi Allah için!..

Hz. Ebû Bekir (r.a), uzun zamandır, bu anı bekliyordu.

Resûlullah (s.a.s) hicret için geldiğini söyleyince, Hz. Ebû Bekir (r.a) sevinçten ağlamaya başladı. Bu anı, Hz. Aişe vâlidemiz şöyle anlatıyor:

"Vallahi, o güne kadar sevinçten ağlanıldığını görmemiştim. Resûlullah (s.a.s), babam Ebû Bekir'e, beraber hicret edeceklerini söyleyince, Ebû Bekir sevinçten ağlamaya başladı."[213]

211 K.K. Yâsin sûresi, 1-9.
212 K.K. Enfâl sûresi, 30.
213 İbn Hişâm, *Sire*, II, 485.

Resûlullah (s.a.s), Hz. Ebû Bekir (r.a)'ın evinde bir müddet oturduktan sonra beraberce, Mekke'nin güney-batısında bulunan Sevr dağındaki mağaraya hareket ettiler.

Hz. Peygamber (s.a.s) büyük bir taktik uyguluyordu. Çünkü Mekkeliler, Hz. Muhammed (s.a.s)'in, hicret ettiği takdirde, halkının ve özellikle ileri gelenlerinin müslümanlığı kabul ettikleri Yesrib'e gideceğini biliyorlardı. İşte, Hz. Peygamber (s.a.s), onların böyle düşünebileceklerini tahmin ederek, kuzeydeki Yesrib yoluna değil, Mekke'nin güney-batısına düşen Sevr dağına hareket etti.

Resûlullah (s.a.s), Hz. Ebû Bekir (r.a)'la Sevr mağarasında üç gün geçirdi.

Mağaraya önce Hz. Ebû Bekir (r.a) girmiş ve içinde akrep, yılan gibi zehirli hayvanların olup olmadığını yoklamıştı. Bu kontrolden sonra Hz. Peygamber (s.a.s) içeri girdi.

Hz. Ebû Bekir (r.a) şöyle düşünüyordu: Bir yılan Resûlullah (s.a.s)'i sokacak olursa, dava lideri ölmüş olur; fakat bir yılan veya bir akrep kendisini sokacak olursa, davanın sadece bir askeri ölmüş olurdu ki o, seve seve buna katlanıyordu. Onun kızı Esmâ da bu kutsi görevden geri kalmıyor, Resûlullah (s.a.s)'in ve babasının beraberce yürüttükleri bu davada, elinden geldiğince yardımcı olmaya çalışıyordu.

Yesrib'e hareketlerinden önce, Esmâ gizlice onların yemeklerini bir torba içinde onlara getirmişti ve fakat torbayı deve yüküne bağlayacak ipi unutmuştu. Hemen belinden kuşağını çıkararak iki parçaya ayırdı ve Resûlullah (s.a.s)'in azık torbasına bağladı. Geri kalan kısmı ile kuşandığı içinde, ona "iki kuşaklı" dendi.

Onlar, bu şekilde dava yolculuklarına çıktıktan sonra, Esmâ da evine döndü.

Resûlullah (s.a.s)'in hicret ettiğini öğrenen Mekke Devleti, her tarafa asker ve polisini seferber etmiş, onları bulup getirene yüz deve ödül vadetmişti.

Hükûmet polisi ve askerleri, her tarafta Resûlullah (s.a.s) ve onun sadık arkadaşı Hz. Ebû Bekir (r.a)'ı arıyordu. Nihâyet Hz. Ebû Bekir (r.a)'ın evine geldiler.

Hadisenin devamını Esmâ'dan dinleyelim:

"Resûlullah (s.a.s) ve Ebû Bekir (r.a) Medine'ye hareket edince, Kureyş polisleri evimize geldiler. Başlarında Ebû Cehil vardı. Kapımızda durunca dışarı çıktım. Bana "Ey Ebû Bekir'in kızı, baban nerede?" diye sordular. Ben de "bilmiyorum" dedim. Bunun üzerine o korkunç ve iğrenç yüzlü Ebû Cehil, elini kaldırıp beni öyle şiddetli tokatladı ki, küpelerim yere düştü."[214]

Bu işkence ve Devlet terörüne rağmen, Esmâ saklanması gereken sırrı ifşâ etmiyor, Allah için dayak yiyordu. Dayak yiyordu ki, dava lideri olan Hz. Peygamber (s.a.s) kurtulsun ve dava yürüsün. Sünnetullah buydu. İnsanlık tarihi boyunca Peygamberler veya Ümmetleri vasıtasıyla ne zaman İslâm gündeme geldiyse, müslümanlar işkence altına alınmış, pasifleştirilmek veya en azından asimile edilmek, kâfir rejimlerinin razı olacakları biçimde bir din -ki böyle bir din Allah'ın istediği bir din değil- oluşturulmak istenmiştir. Bu şekilde Allah'ı ve müminleri kandırdıklarını sanan kâfirlere[215] karşı da zaman zaman gerçek müminler çıkmış, zindanlarda şehid olma pahasına mücâdele vermişlerdir.

Esmâ, ne kuşağını düşünüyor ne Devlet polisinden yediği dayağı!.. Onun tek düşündüğü, Allah buyruklarının hakim olmasıydı ki,

214 İbn Hişâm, *Sire,* II, 487.
215 K.K. Bakara sûresi, 9.

o da Hz. Peygamber (s.a.s)'in kurtulmasına bağlıydı. O, dava lideri kurtulsun diye kendini fedâ ediyordu.

Bununla da kalmadı Esmâ... Sadece kendisi ve babası fedâ değildi bu işe; malını da bu uğurda fedâ ediyordu.

Hz. Ebû Bekir (r.a) hicret edince, Allah yolunda harcamak üzere bütün parasını da almıştı. Takriben beş veya altı bin dirhemdi. Bu sırada, Ebû Kuhafe, yâni Hz. Ebû Bekir (r.a)'in babası -ki o sırada âmâ olmuştu- eve geldi ve dedi ki:

"Ebû Bekir'in bütün paraları götürdüğünü zannediyorum!"

Her şeyini Allah davasına adamış olan Esmâ dedesini teselli etti ve ona şöyle dedi: "Asla dedeciğim! O bize çok mal ve para bıraktı." Sonra küçük taşlar toplayarak, babasının parasını koyduğu kaba doldurup üzerini bir bezle örterek, "dedeciğim, elle de gör, bize ne kadar çok mal bıraktı" dedi. O da elini taşların üzerine koyarak, "size yeteri kadar para bırakmış" diye söylendi. Halbuki Hz. Ebû Bekir (r.a) hiç bir şey bırakmamıştı. Esmâ, bu hareketiyle ihtiyar dedesini sakinleştirmek istemişti.[216]

İnandığı dava yürüsün diye, dayak yiyor Esma!.. Allah yolunda fedâ olsun için, "baba bana bilezik lâzım, baba bana halı lâzım, baba bana koltuk lâzım, baba bana yemek takımı lâzım, baba bana çamaşır makinası lâzım, baba bana renkli televizyon lâzım, baba bana altın kordon lâzım, baba bana ipek eşarp lâzım, baba bana kürk lâzım, baba bana son moda elbiseler lâzım, baba bana yılan derisinden ayakkabı ve çanta lâzım vs. vs. lâzım" deyip, Allah yolunda harcanması gereken parayı babasından istemiyor Esmâ!.. "Bana gerdanlık, bilezik, halı alınacağına, müslüman mücahidlerin ihtiyaçları karşılansın" diyor Esma. İslâm için harcamayı yeğliyor Esmâ...

216 İbn Hişâm, *Sire*, II, 488.

İşte İslâm devleti, böyle düşünen, böyle fedâkarlık gösteren Esmâ'ların omuzlarında yükseldi; babasının, kocasının bütün parasını, -Allah davasını bir tarafa bırakarak- kendi keyfi ve modaları için har vurup, harman savuran kadınların omuzunda değil!...

İslâm kadını, ayağının süsünden, kolunun bileziğinden önce, müslümanların ihtiyacını düşünüyordu ki, İslâm Devleti hükümrân oldu!...

Esmâ'nın ve onun gibi Esmâ'ların derdi, her gün parmağındaki pırlantayı değiştirmek değil: var olanı da Allah rızası için vermekti. Verecekti ki, İslâm payidar olsun! Verdi ve İslâm hakim oldu, payidar oldu.

Bu hareketiyle Esmâ, müslüman kadınına dedi ki:

"Baban, kocan Allah yolunda iseler, onlara yardımcı ol! Her gün keyfin ve moda için, "şunu al, bunu al diye onlara ayak bağı olma! Çünkü Allah bütün bunların hesabını soracaktır!"

"O gün, bütün nimetlerden hesaba çekileceksiniz."[217]

Bu sırada Mekkeliler, Hz. Peygamber (s.a.s)'in hicret ettiğini öğrenmişler ve her tarafta onu aramaya koyulmuşlardı. Hatta, mahir bir iz sürücüsü, hükümet askerlerini Sevr mağarasına kadar getirmişti. Ancak bu sırada bir mucize olmuş ve bir örümcek mağaranın ağzına ağını örmüştü. Askerler mağaranın yanına gelince, Hz. Ebû Bekir (r.a) endişelenmeye başladı. Allah'ın Resûlü arkadaşını teselli ediyordu: Tasalanma, Allah bizimle beraberdir!

Kur'an-ı Kerim bu hadiseyi şöyle anlatır:

"Muhammed'e yardım etmezseniz, bilin ki, inkâr edenler onu Mekke'den çıkardıklarında mağarada bulunan iki kişiden biri olarak Allah ona yardım etmişti. Arkadaşı'na "Üzülme, Allah bizimledir"

217 K.K. Tekâsur sûresi, 8.

diyordu; Allah da ona güven vermiş, görmediğiniz askerlerle onu desteklemiş, inkâr edenlerin sözünü alçaltmıştı. Ancak Allah'ın sözü yücedir, Allah güçlüdür, hakîmdir."[218]

Mağarada üç gün kalıp Yesrib'in yolunu tuttular. On beş gün sonra, Rebi'ul-Evvel ayının on ikisinde de Yesrib'e vardılar.

Hz. Peygamber (s.a.s)'den önce hicret etmiş olan müslümanlar, onu, Yesrib banliyösündeki Kuba'da bekliyordu. Ve Peygamber Efendimiz(s.a.s) gelmeden önce, Kuba'da, aralarında Hz. Ömer'in de bulunduğu müslümanlara namazı Ebu Huzeyfe'nin kölesi Sâlim kıldırıyordu. Çünkü aralarında Kur'an'ı en çok ezbere bilen[219] ve en güzel okuyan oydu.[220]

Resûlullah (s.a.s) tekbir ve ilâhilerle karşılandı. Bayram yerine döndü Yesrib. Ve o günden sonra Yesrib, Medine oldu...

Hz. Peygamber (s.a.s), Kuba'ya varır varmaz, Kuba Mescidini inşâ ettirdi. Kuba'da birkaç gün dinlendikten sonra, Allah'ın Resûlü (s.a.s) yanında bulunan ashabıyla beraber Medine'ye hareket etti. O sırada Hz. Ali(r.a) da Kuba'ya vardı.

Medine'ye girince, her müslüman onu misafir etme şerefine nail olmak istediği için onu evlerine davet ediyorlardı. O ise, "devem nerede duracağı hakkında gerekli emri almıştır, o nerede durursa, orada kalacağım" buyurdu.

Nihâyet deve, boş bir arsaya çöktü. Burası, hâlen İstanbul'da Eyyüb Sultan olarak bildiğimiz sahabenin evine yakın olduğu için Resûlullah (s.a.s) Ebû Eyyub el-Ensâri adındaki bu sahabinin evine misafir oldu ve evi yapılıncaya kadar orada kaldı. Böylece, tarihi vakıa olarak Hz. Peygamber (s.a.s)'in hicreti sona ermiş oldu.

218 K.K. Tevbe sûresi, 40.
219 İbn Kesîr, *el-Bidâye*, VI, 411.
220 İbn Sa'd, *Tabakât*, III, 87.

Hicret Sonrası Cihâd Devri

Bu şekilde, imân devresinden sonra hicret devresi de son bulmuştu. Ama bu son, bir başlangıçtı.

İmân ve hicret, cihâda hazırlık devreleridir. Bu iki devre müslüman insanının inşası devreleridir. Bu iki devre, cihâd devresine asker hazırlama devresidir. Bu iki devre, imânın tedricen kılıçlaşma devresidir. Tüm potansiyelin enerjiye dönüşme safhasıdır.

Hz. Peygamber (s.a.s), Medine'ye varır varmaz, devesinin çöktüğü yeri satın alarak, orada bir mescid inşasına başladı. Resûlullah (s.a.s)'in bizzat inşaatında çalıştığı bu mescidin bir kısmı kendi evi, bir kısmı ibadethane ve bir kısmı da Suffa denen ilk yatılı İslâm üniversitesiydi.

Hz. Peygamber (s.a.s) tarafından yaptırılan ve zaman zaman tâmirat görerek günümüze kadar gelen Peygamber Camii, aynı zamanda, İslâm Devleti'nin de merkezi idi.

Resûlullah (s.a.s)'in hicretten sonra ele aldığı ikinci iş, Mekke'den Medine'ye hicret etmiş olan müslümanların ekonomik sorunlarıydı.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, Mekkeli müslümanlar (*Muhacirûn*), sırf İslâmî bir hayat yaşamak ve İslâm'a hizmet etmek için bütün mallarını Mekke'de bırakmışlar ve fakir bir durumda Medine'ye gelmişlerdi. Hz. Peygamber (s.a.s) bu sorunu bir kaç dakika içinde halletti. Şöyle ki, bir Mekkeli müslümanı, bir Medineli müslümana kardeş yaptı. Medineli müslümanlar, yâni Ensâr, bu teklifi memnuniyetle kabul ettiler ve Mekkeli müslüman kardeşlerini bağırlarına bastılar. Hiç bir maddi menfaat veya ırk taassubuna dayanmayan bu kardeşlik müessesesi, dünya tarihinde, yalnız Medine'de bu şekilde teessüs etmiştir.

Hz. Peygamber (s.a.s)'in ele aldığı üçüncü bir mesele de, Medine'ye hicret etmiş olan müslümanların can güvenliğiydi. Çünkü Mekke Şehir Devleti, her an Medine'deki müslümanlara saldırabilirdi.

Böyle bir tehlikeye karşı müslümanları korumak gayesiyle, Hz. Peygamber (s.a.s), Medine'deki Arap ve Yahudi kabile reislerini bir araya toplayarak, onlara şöyle dedi: "Sizin bir devletiniz olmadığı için, devamlı olarak savaş halindesiniz. Üstelik, Medine dışından bir düşman ordusu içimizden bir kabileye saldırırsa, o kabile yalnız kalır. Gelin bir Devlet kuralım ve Medine dışından gelecek her düşman saldırısına karşı müştereken müdafaa yapalım!"

Hz. Peygamber (s.a.s)'in bu teklifi kabul edildi ve tabir caizse, koalisyon şeklinde bir konfederatif devlet kuruldu. Resûlullah (s.a.s), bu devletin elli iki maddelik anayasasını yazdırarak (dikte ederek) devlet reisi oldu. Böylece kendisinde Peygamberlik ve devlet başkanlığı sıfatlarını toplamış oldu.

Allah'tan vahiy alıyor ve bu vahyin ışığında müslümanların hayatlarını tanzim ediyordu.

Resûlullah Efendimiz (s.a.s), hicreti müteakip, bu şekilde bir devlet kurduktan sonra derhal hicret sonrası devre olan cihâdı başlattı. Onun bu cihâd'dan maksadı, İslâm'ı bütün insanlığa tebliğ etmek ve Allah'ın hükmünü bütün dünyada hâkim kılmaktı.

Onun, gücünü sadece Allah'tan alan ulvi gayreti, maddi ve manevi bütün yönleriyle, şu yüksek gayeye yönelikti: Müslüman insanının inşası. Öyle bir insan ki, savaşta ve barışta, ahlâkta ve sirette, muamele ve davranışta, dünya ve ahiret hayatlarının her ikisi için, başkalarına misâl ve rehber olsun.[221]

221 Mahmud Şit Hattab, *Tarihu Ceyşi'n-Nebi (s.a.s)*. Bu makale Doha'da (Katar), 22-28 Kasım 1979 tarihlerinde yapılan *Uluslararası Siret Konferansı*'na tebliğ olarak sunulmuş olup, tarafımızdan Türkçe'ye tercüme edilmiştir. Bk. Peygamber Ordusunun Tarihi, İstanbul, 1983 (Pınar yay.)

Onun, müslüman insanın inşasındaki yöntemi de, cihâd için tevhid ve tevhid için cihâd'tı.

Hz. Peygamber (s.a.s)'in Mekke'deki küçük mümin grubu, hicretten sonra, onun cihâd ordusu oluverdi. Bir ellerinde Kur'an, öbüründe kılıç, İslâm'ı yayıyorlardı. Komutada, fikirde ve hedefte bir olan imân ordusu, imân ve hicret devrelerini geçirmiş, Allah için savaşıyordu.

Bu Allah ordusunun kışlası da Peygamber camii, yâni Allah'ın eviydi. Emir ve komuta buradan çıkıyordu.

Hicretten önceki Mekke döneminde, müslümanlar en dayanılmaz işkencelere maruz kalmalarına rağmen, kendilerine savaş izni verilmemiştir. Hz. Peygamber (s.a.s), Medine'den gelen yetmiş kadar müslümanla Mekke'de İkinci Akabe Biatı'nda buluştuklarında, müşriklerden birisi onları izlemiş ve Hz. Peygamber (s.a.s)'le olan toplantılarını yakından takip etmişti. Daha sonra bu adam Mekkelilere gidip yüksek sesle şöyle bağırdı: "Muhammed ve dinlerini terketmiş olan arkadaşları, size savaş açmak için toplanmışlar."

Bunun üzerine, Akabe Biatı'na katılan Medineli müslümanlar, Kureyş tarafından izlendiklerini kâle almadan, kılıçlarıyla Mekkeli müşriklere saldırmak istediler. Fakat Allah tarafından savaş izni henüz gelmediğinden, Hz. Peygamber (s.a.s) buna izin vermedi ve kervanlarına yetişerek Medine'ye dönmelerini emretti.[222]

Medine-i Münevvere'ye hicretten hemen sonra ise, savaşa izin veren ayet-i kerime nâzil oldu:

"Kendilerine savaş açılan mü'minlere, zulme uğramaları sebebiyle (düşmana karşı savaşmaları için) izin verildi. Muhakkak ki Allah onlara zafer vermeye kâdirdir. Onlar: "Rabbimiz Allah'tır" demelerinden başka bir sebeb olmaksızın haksız yere yurtlarından çıkarıldılar."[223]

222 İbn Hişâm, *Sire*, II, 447-448.
223 K.K. el-Hacc sûresi, 39-40.

Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.s), Medine'ye gelişinin 7. ayında, amcası Hz. Hamza komutasında, Allah yolunda cihâd için ilk orduyu (Seriyyeyi) gönderdi. Böylece cihâd devri başlamış oldu.[224] Bizzat kendisi de, Medine'ye gelişinin on ikinci ayında, komutan olarak Allah yolunda savaşmak üzere Medine'den hareket etti.[225] Ve bununla cihâd devri fiilen başladı. Bundan sonra elinden kılıç düşmeyecek ve hayatının sonuna kadar İ'lây-ı Kelimetullah için cihâd edecektir. O, bir hadisi şerifinde şöyle diyordu kendisi için: "Ben merhamet peygamberi ve ben silâh peygamberiyim." O hem peygamberdi hem askerdi.

Hz. Peygamber (s.a.s), camisini komutanlık merkezi ittihaz etti. Orada askeri birlikler tadat olunur, avlusunda cihâd toplantıları yapılırdı; orada sadık mücahidler cihâd aşkıyla yanar, orada kararlar, emirler ve nasihatler verilirdi. Peygamber orada ashabına danışır, görüşlerini alırdı; çünkü onların işi müşavereye dayalıydı.

Gazaya ve Seriyeye çıkacak olan ordu, camiden hareket ederdi. Sancak, bayrak ve askeri nişanlar camide verilirdi. Silâh ve mühimmat orada dağıtılırdı. Bir tehlike belirdiğinde, ashab, Mescid'de toplanır; mücahitler gaza veya seriyyeden dönünce Mescid'e gelirlerdi. Yaralıların yaraları Mescid'de sarılır, cihâd hükümleri Mescidde öğrenilirdi. Çünkü onların kışlası camiydi. Peygamber Mescidiydi...

Böyle devam etti üçüncü devre; yâni cihâd devresi. Bu kısa devrede, Resûlullah (s.a.s), bizzat yirmi yedi savaş komutanlığı yaparak cihâda gitti.[226] Ve savaş için ordular (seriyyeler) gönderdi.[227]

O hâlde hicret, alelade bir göç değildir. Hicret'in gayesi müslümanca yaşamak, Allah'ın buyruklarını ikamet etmektir. Hicret, ruhun, bu buyruklarla terbiyesidir. Hicret, ilâhi hayat kavgasıdır.

224 Vakidî, *Kitâbu'l-Meğâzi*, I,2.
225 İbn Hişâm, *Sire*, II, 590.
226 İbn Hişâm, *Sire*, II, 608.
227 İbn Hişâm, *Sire*,, II, 609.

Hicret böyle önemli olduğu içindir ki, Hz. Ömer (r.a), onu İslâm takviminin (hicri takvim) başlangıcı yapmıştır. Mekke'nin fethi bile takvim başlangıcı olarak alınmamış, Hicret kabul edilmiştir. Çünkü, Hz. Ömer (r.a)'nın ifadesiyle, Hicret, Hakk ile bâtıl'ı birbirinden ayırmıştır. O hâlde, Allah Resûlünün hayat programı şu üç kelimeyle özetlenebilir: İmân, hicret, cihâd.

Allah bu konuda şöyle buyuruyor:

"İmân edip de Allah yolunda hicret ve cihâd edenler, barındıranlar, yardım edenler, işte gerçek mümin olanlar bunlardır. Mağfiret ve uçsuz bucaksız rızk da onlarındır."[228]

"İmân edenlerin, hicret edenlerin, Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla savaşanların Allah yanında derecesi çok büyüktür. Kurtuluşa (dünya ve ahiret saadetine) erenler de işte onların ta kendileridir."[229]

228 K.K. Enfâl sûresi, 74.
229 K.K. Tevbe sûresi, 20.

Sonuç ve Değerlendirme

Bu araştırmamızın bir değerlendirmesini yapacak olursak, şu neticeyle karşılaşırız:

İslâmî tebliğ, kolay olmamıştır. İşkence çekmeden, ezâ görmeden, bu ilâhi hareket yürümemiştir; Sünnetullah budur.

İslâmî tebliğ yüzünden sadece Hz. Muhammed (s.a.s) ve ashabı değil, onlardan önceki Peygamberler ve onların ümmetleri de Allah davası uğruna işkence çekmişlerdir.

Sırf peygamber oldukları ve Allah davasını tebliğ ettikleri için, Yahudiler Yahya (a.s)'i öldürmüşler, babası Hz. Zekeriyya (a.s)'ı da kesmişlerdir.

Şüphesiz, Allah yolunda en çok işkence ve ezâya maruz kalan insan, Hz. Muhammed (s.a.s)'dir. Sadece o değil ailesi ve ashabı da işkence altındaydı.

Bu, katlanılması çok güç olan işkence ve ezâya tahammül ve sabır göstermesi için, Allahu Te'âlâ, ondan evvelki peygamberleri kendisine misâl gösteriyordu:

"Peygamberlerin haberlerinden, senin kalbini tatmin ve tesbit edeceğimiz her şeyi anlatıyoruz."[230]

Allah, bir başka ayet-i kerimede de, Sünnetullah'in böyle olduğunu, Hz. Muhammed (s.a.s)'den önceki peygamberlerin de işkenceye maruz kaldıklarını şu şekilde bildiriyor:

230 K.K. Hûd sûresi, 120.

"Andolsun ki, senden önce gelen peygamberler de yalanlandı. Onlara yardımımız gelinceye kadar uğradıkları yalanlamaya ve eziyete sabrettiler. Allah'ın kelimelerini değiştirebilecek kimse yoktur. Andolsun ki, sana peygamberlerin haberlerinden bazısı geldi."[231]

Şüphesiz, bunca işkencelere katlanmanın, İslâm'ı tebliğ uğrunda her türlü işkenceyi göze almanın kutsî bir gayesi vardır: Allah rızası kazanmak.

Allah, Kendisi için mücadele edenlere yardım ve Cennet vadediyor:

"Ey imân edenler, siz Allah'a yardım ederseniz O da size yardım eder ve ayaklarınızı sâbit kılar."[232]

İslâmî tebliğde iki ihtimâl vardır:

1. Ya tebliğde muvaffak olunur ve zafere ulaşılır,

2. Ya da bu uğurda şehid olunur. Allah, bunların her ikisine de cenneti vadetmiştir.

"Nihâyet Rableri onların dualarına (şöyle) icabet etti: "İçinizden gerek erkek, gerek kadın -ki kiminiz kiminizden (hasıl olmadır)- (hayırlı) bir iş yapanın amelini ben elbette boşa çıkarmayacağım. İşte hicret edenlerin, yurtlarından çıkarılanların, benim yolumda işkenceye, hakarete, ziyana uğrayanların, savaşanların ve öldürülenlerin de, andolsun suçlarını örteceğim ve andolsun, Allah canibinden bir mükâfat olmak üzere, onları altından ırmaklar akan cennetlere de sokacağım. (Daha büyük ve) güzel mükâfat ise Allah'ın yanındadır."[233]

Araştırmamızda gördüğümüz gibi, inanmayanların, Allah'ın buyruklarını tanımayanların, müslümanlara uyguladıkları işkenceler sadece fiili değil, aynı zamanda ekonomik, psikolojik, sosyolojik, şantaj ve tehdit edici işkencelerdi.

231 K.K. En'âm sûresi, 34.
232 K.K. Muhammed sûresi, 7.
233 K.K. Âl-i İmrân sûresi, 195.

Allahu Te'âlâ şöyle buyuruyor:

"Doğrusu inkâr edenler mallarını Allah'ın yolundan insanları alıkoymak için sarfederler ve daha da sarfedeceklerdir; ama sonra içleri yanacak, hem de mağlub olacaklardır. Bu, Allah'ın temizi murdardan (kâfirden) ayırması ve murdarları üst üste koyup hepsini yığarak cehenneme yerleştirmesi içindir; inkâr edenler cehenneme toplanacaklardır. İşte onlar mahvolanlardır."[234]

Özetleyecek olursak, İslâm'ı tebliğ yolunda, işkence, zulüm ve ezânın olması gayet tabiidir. Bunlarsız olmamış âdeta... Sünnetullah budur!

Sözümüzü şu ayeti-i kerimeyle bağlayalım:

"Hem biz ne diye Allah'a güvenip dayanmayalım ki, bize dosdoğru yolları O göstermiştir. Bize yaptığınız eziyetlere elbette katlanacağız. O hâlde tevekkül edenler yalnız Allah'a tevekkül etsinler."[235]

234 K.K. Enfâl sûresi, 37.
235 K.K. İbrahim sûresi, 12.

Âdem (a.s)'le başlayan İslâm Tebliğ tarihi, O'nun oğulları Habil ve Kabil zamanında iki kutba ayrılmış ve bu iki kutup günümüze kadar gelmiştir; kıyâmete kadar da sürecektir. Bu iki kutup, Hakk ile Bâtıl kutuplarıdır. Habil kutbunda olanlar, daimâ Hakk'ı yani Allah davasını, Kabil kutbunda olanlar da daimâ Tâğût'u veya Allah düşmanlığını savunmuşlardır. Allah davasını savunanlar, daimâ tebliğ etmişler, Tâğût davasını güdenler de, daimâ bu tebliğ edenlere işkence etmişlerdir.

